

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལེའུ་ཉེར་བརྟན་པ། གསོ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	༡-༢
༢	ལེའུ་ཉེར་བརྟན་པ། ལྷན་པར་གྱི་བཅོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༢-༡༤
༣	ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ། གསོ་ཐབས་གཉིས་བསྟན་པ།	༡༤-༢༥

བཅུ་པ། གསོ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གནས།

༡༡། །གསོ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། གསོ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། འཚོ་མཇད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་
པོས་བཤད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལུས་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། རོས་འཛིན་རྟགས་ཀྱི་གནས་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོག་
དེ་ནས་ཡང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་
སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་སྟོན་པའི་གདངས་ཀྱིས་མཚན་ནས་བོས་ནས། གནས་བཅུ་པ་
གསོ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གནས་ལ་ཅི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་འདྲི་ན་འཚོ་མཇད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་ཏུ་
གསོལ་ཞེས་པའོ། །

སྟོན་པས་ལན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་པས་
གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུས་པ་ལས་ལན་ཏུ་སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་
དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་
པའོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བད་དེ་རྟོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོ་བའི་
ཕྱིར། །གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ། །དེ་ལ་གསོ་བའི་རྒྱལ་དང་གསོ་བའི་ཐབས་གཉིས། །ཞེས་པ་
སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ནད་རོས་འཛིན་རྒྱལ་དེ་ནས་ཀྱིས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་ད་
ནི་ནད་ཇི་ལྟར་གསོ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་འང་ནད་ཚེགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསོ་བའི་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་གསོ་རྒྱལ་དང་། ལྷན་
པར་གྱི་གསོ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་གསོ་རྒྱལ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། ལྷན་པར་གྱི་གསོ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོ་གང་གིས་
གསོ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ། །

ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། གསོ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་དང།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ནད་ཀྱི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། །ནད་ལ་གསོ་ཐབས་དཔག་ཏུ་མེད་
མོད་ཀྱང། །གསོ་ཚུལ་མེད་ན་སྟུན་པར་མདའ་འཕེན་འདྲ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྤྱི་ཡི་གསོ་ཚུལ་དང། །བྱེ་བྲག་པ་
དང་ལྷན་པར་གསོ་ཚུལ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་ཚུལ་དང་གསོ་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་ནད་ནས་དང་པོ་ནད་ཀྱི་གསོ་
ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དེ་ལ་ནི་འདི་ལྟར་ནད་ལ་གསོ་བའི་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལ་སོགས་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གསོ་ཚུལ་འཆད་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ན་སྟུན་པའི་
གནས་སུ་མདའ་འཕེན་པ་དང་འདྲ་བར་གར་རྟེན་ཆ་མེད་པར་འཇུག་བ་དེའི་ཕྱིར་གསོ་ཚུལ་འཆད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། ནད་སྤྱིའི་གསོ་ཚུལ་དང། །བྱེ་བྲག་པའི་གསོ་ཚུལ་དང་ལྷན་པར་བའི་གསོ་ཚུལ་ཉེ་དགུ་བཤད་པ་དང་
གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ནད་སྤྱིའི་གསོ་ཚུལ་དང། །བྱེ་བྲག་གི་གསོ་ཚུལ་དང། །ལྷན་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་རི་ལྟར་གསོ་དང་གང་གིས་
གསོ། །སོས་པའི་ཚད་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གསོ་ཚུལ་རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་གསོ་ཚུལ་དེ་ལའང་རི་ལྟར་གསོ་བའི་ཚུལ་དང། །གང་གིས་གསོ་བའི་གཉེན་པོ་
དང། །སོས་པའི་ཚད་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལའང་རི་ལྟར་གསོ་བའི་ཚུལ་དང། །གཉེན་པོ་གང་གིས་གསོ་བའི་ཐབས། །ནད་སོས་པའི་ཚད་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་རི་སྟེད་ནད། །རང་གནས་གསོག་པའི་དུས་སུ་བསལ་བར་
བྱ། །ལངས་ཤིང་རྒྱས་ནས་ནད་གཞན་འཁྲུག་བྱེད་ཕྱིར། །གཞན་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བས་གསོ། །ནད་
གཞན་སྟེས་ན་ནད་སྟོབས་གང་ཆེ་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིའི་གསོ་ཚུལ་གྱི་དང་པོ་རི་ལྟར་གསོ་བ་ལ་རྒྱུང་དང་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་མཁྲིས་པ་དང། །བད་ཀན་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་རི་སྟེད་པའི་ནད་རྣམས་
རང་རང་གི་གནས་སུ་གསོག་པའི་དུས་སུ་བསལ་བར་བྱ། །དེའང་རྒྱུང་ལྟ་བུ་མཚོན་ན་སོ་ག་གསོག་པའི་དུས་སུ་ཞི་
བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསལ་དགོས་ཤིང། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དབྱར་ག་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འཇམ་ཅི་ལྟ་བུས་
སྦྱང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པར་ཆེས་ཆེར་ལངས་ཤིང་སྟོབས་རྒྱས་པར་གྱུར་ནས་ནད་གཞན་

དག་ཀྱང་རབ་དྲུ་འཇུགས་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་སྦྱར་བ་ཞི་སྦྱོར་གི་སྒོ་
ནས་གསོ་དགོས་སོ། །འཇུགས་པ་ཚམ་དུ་མ་བཟད་གལ་ཏེ་བླ་གཉེན་གྱི་ནད་གཞན་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ནད་སྟོབས་
གང་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བཅོས་ལ་རིམ་པས་གཞན་ཡང་བཅོས་པར་བྱའོ། །

གཉེན་པོ་གང་གིས་གསོ་བའི་ཐབས།

དེ་ལ་ཡང་གསོག་ལྡང་ཞི་གསུམ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། སྐྱན་གཏོང་ཚུལ་བཅས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།
གསོ་བའི་གཉེན་པོ་ཞི་དང་སྦྱར་བ་གཉིས། །གསོག་དུས་ཞི་ལ་ལངས་ནས་སྦྱར་བས་བཅོས། །ཞི་དུས་བས་སྦྱོད་
གཟབ་ཅིང་མི་འཇུགས་བྱ། །འོན་ཀྱང་འཕྲལ་རྒྱུན་དུས་མིན་གསོག་ལྡང་ནད། །དུས་འདས་གསོ་དཀའ་འགྱུར་
ཕྱིར་འཕྲལ་དུ་བསལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཞི་བྱེད་དང་སྦྱར་བ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པ་ལས། རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་གསོག་པའི་དུས་སུ་ཐང་བྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། ལངས་བེན་ནས་
བཤལ་སྦྱགས་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བཅོས་པ་དང་། ཞི་བའི་དུས་ལ་སྟོབས་པ་དེའི་ཚེ་ན་བས་དང་སྦྱོད་
ལམ་ལ་གཟབ་ཅིང་ནད་གཞན་མི་འཇུག་པའི་སྦྱར་བ་འཇམ་པོས་གསོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་གསོག་ལྡང་ཞི་གསུམ་གྱི་
དུས་ངེས་པ་ཚན་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་དུས་མ་
ཡིན་པར་གསོག་ལྡང་བྱེད་པའི་ནད་དག་བྱུང་ན་ལེ་ལོ་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དུས་ལས་འདས་ན་འཕྲལ་དུ་སྟོག་འཕྲོག་
པའམ་ལྡན་འདུས་སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར་ནས་གསོ་དཀའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །འཕྲལ་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་བསལ་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱན་གཏོང་ཚུལ།

སྐྱན་ཡང་ཉིན་ཞག་བས་དུས་རིགས་པ་ཡིས། །ནད་དང་སྦྱར་ཏེ་བཏང་ཚུལ་བཅུ་རུ་བཤད། །བས་མ་བོས་དང་
བས་སྟོན་དབུས་དང་མཐར། །བས་ཁམ་བས་མཚམས་དུས་མེད་ཅེ་གྱུར་དང་། །བས་བཅས་བས་མནན་མཚན་
མོ་བཏང་བའོ། །ནད་དང་མི་སྦྱོར་ཀུན་ལ་ལུ་དུས་གཏོང་། །ཚོངས་པའི་ལུགས་ཏེ་ནད་ཐོག་འབབ་པ་
དཀའ། །དུས་ལས་མ་འདས་དེའུ་ངོས་འཛིན་འད། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྐྱན་དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་
གཅིག་གི་ནད་དུ་ནད་ལྡང་བའི་ཚུལ་ཁ་བས་བའི་ལུགས་དང་དུས་ལ་སྟོས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་གང་ལ་གང་
འཚམ་པའི་ནད་དང་སྦྱར་ཏེ་བཏང་བའི་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་རུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། བད་ཀན་
ལྡང་ཞིང་རྒྱས་པ་ལས་འདུས་པའི་ནད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྐྱན་བས་མ་བོས་པ་སྟེ་སྦྱོར་བྱ་རེངས་
འཆར་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱེའུ་སུས་ལ་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་། སྦྱར་སེལ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྐྱན་དེ་ནི་ཉི་
ཕྱེད་ཀྱི་བས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བཏང་ནས་དེ་མ་ཐག་བས་བའ་དང་། མེ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུང་གི་ནད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

ལ་ཕན་པའི་སྐྱོན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་ཉི་ཕྱེད་ཀྱི་ཟས་ཕྱེད་ཟོས་ཕྱེད་མ་ཟོས་པའི་དབུས་སུ་བཏང་ནས་
 སྐར་ཁ་ཟས་ཕྱེད་པོ་དེ་བུ་བ་དང་། ལྷུང་ལྷུང་ཕྱེད་ལས་ཀྱང་པའི་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྐྱོན་ནི་ཉི་ཕྱེད་དམ་དགོང་མོའི་
 བཟའ་བཏུང་ཟོས་མ་ཐག་པའི་མཐར་གཏོང་བ་དང་། རྩོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལས་ཀྱང་པའི་ནད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་
 པའི་སྐྱོན་ནི་ཟས་ཁམ་རེ་དང་ཐུན་རྒྱུང་རྒྱུང་རེ་སྟེལ་ཞིང་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་། རྩེན་ཏུ་རྒྱ་བའི་རླུང་གི་ནད་ལ་
 སོགས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ལ་ནི་ཟས་ཀྱི་མཚམས་མཚམས་སུ་སྟེ་ཟས་ལུ་སྐྱོན་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།
 དབུགས་མི་བདེ་བ་དང་ལུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྐྱོན་ནི་ཁ་ཟས་ལ་མ་སྟོས་པར་དུས་ངེས་མེད་ཏུ་ཙེ་
 ལྷུང་ཏེ་ཐུན་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡང་ཡང་བཏང་བ་དང་། ཡི་ག་འཇུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་སྐྱོན་
 ནི་ཕན་པའི་ཁ་ཟས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་ནས་གཏོང་བ་དང་། སྐྱིགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་
 པའི་སྐྱོན་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྒོན་དང་རྗེས་གཉིས་ཀར་བཏང་ནས་ཁ་ཟས་སྐྱོན་གྱི་དབུས་སུ་མནན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཏང་
 བ་དང་། རྣམ་ཚང་ཡན་ཚད་ཀྱི་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་ནི་དགོང་ཀའི་ཁ་ཟས་མ་ཟོས་སམ་ཟོས་ཀྱང་ལུ་
 རས་མཚན་མོ་ཉལ་ཁར་གཏོང་བ་སྟེ་བཅུ་པོ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱོན་པ་པལ་མོ་ཆེས་ནད་ཀྱི་གནས་དང་
 མཚན་ཉིད་ལྡང་དུས་སོགས་དང་མི་སྦྱོར་བར་ནད་ཀྱུན་ལ་ཁ་ཟས་དང་སྐྱོན་ལུ་དུས་ཁོ་ནར་གཏོང་བ་ནི་མོངས་པ་
 གཞུང་ལུགས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བས་ནི་གཉེན་པོའི་སྐྱོན་ནད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཇི་བཞིན་མི་
 འབབ་ཅིང་ཕན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ལུགས་ངན་དེ་དོར་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བཏང་རྒྱལ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་སོ་
 སོར་མ་འདྲེས་ཤིང་རང་རང་གི་དུས་ལས་མ་འདས་པར་བྱས་ན་རྟེན་འཛིན་དང་འདྲ་བར་གང་ལ་དམིགས་
 པའི་ནད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༣ རྣམ་སོས་པའི་ཚད་བསྟན་པ།

ནད་གང་གསོ་དཔུང་སྐྱར་ཡང་མཆིལ་སྐབས་མང་། །ལུས་སྡི་དང་ག་མི་བདེ་ཟས་མི་འཇུ། །རྒྱན་སྐམ་ཁོང་འདུལ་
 བཤང་གཅི་དུས་མིན་འབྱུང་། །ཤེད་རྒྱུང་སྐད་དམའ་ནད་ཙེ་མ་ཞིལ་རྟགས། །ནད་གང་ཞི་དུས་གོང་ལས་ལྟོག་
 རྟགས་འབྱུང་། །མ་ཞི་བཙོས་ཤིང་ཞི་ནས་ལྷག་མི་སྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་ལའང་གསོ་
 དཔུང་འབད་པས་སྐྱར་ཡང་མཆིལ་སྐབས་མང་ཞིང་ལུས་སྡི་ལ་དང་ག་མི་བདེ་བ་དང་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་ཞིང་བཤང་
 གཅིའི་རྒྱན་སྐམ་པའམ་རྒྱུང་གིས་ཁོང་པ་འདུལ་ཏེ་བཤང་གཅི་དུས་མིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཤེད་སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་
 སྐད་གདངས་དམའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ད་དུང་ནད་ཀྱི་ཙེ་མ་གཞིལ་བའམ་ཁོང་དུ་མ་འདུས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ།
 རྣམ་སོས་པའི་བར་དུ་འབད་པས་བཙོས་དགོས་ཤིང་། ཞི་ནས་ནི་སྐྱོན་ལྷག་པར་མི་སྐྱར་ཏེ་ནད་གཞན་སྟེ་བར་

འགྲུར་བ་དང་། བདེ་འགའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཁོང་པར་འདུས་ན་སྤོང་འོག་གི་ལམ་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་གི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་གསོ་བའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ། །མ་ཞུང་བཅས་དང་རང་རྒྱུད་གཞན་དབང་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདེ་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསོ་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་འང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་ཞུང་བ་དང་བཅས་པའི་གསོ་ཚུལ་དང་ནད་རྒྱུད་པ་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱི་གསོ་ཚུལ་དང་། འབྲེས་པ་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་གསོ་ཚུལ་རྣམས་སུ་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་མ་ཞུང་བ་དང་བཅས་པའི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་པ་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ། འབྲེས་པ་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་བྲོད་རྒྱུང་ཟས་སྐྱོམ་མ་ཞུ་བ། །དེ་ཉིད་རྒྱུང་སོགས་གཞོན་བྱུང་འབྲེས་པ་རྣམས། །སློན་དང་བྲོད་སྟེང་སྟོན་གྱིས་ཅེ་བཅིལ་ལ། །རྟགས་ཐོབ་གང་དང་ཉེ་བའི་གནས་ནས་སྤྱང་། །སྤོང་འོག་རང་བྱུང་སྟོན་གྱིས་དགག་མི་བྱ། །མ་སློན་མི་སྤྱང་ཞེན་ཕྱིར་ལུས་བྱུངས་འཛོམས། །དཔེར་ན་མ་ལངས་ཆང་ལ་ཚུ་བསིངས་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མ་ཞུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཕོ་བའི་མེ་བྲོད་རྒྱུང་བས་ཟས་སྐྱོམ་དང་དྲངས་མ་མ་ཞུ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ནད་རྣམས་དང་བསྐྱོམས་པ་གཞོན་བྱུང་དང་འབྲེས་པ་མ་ཞུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་ཕྱི་མོ་ཡན་ཆད་ལ་འབྲེས་ཅིང་ཞེན་པའི་ནད་དེ་རྣམས་ཁོང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། བདེ་སློན་ཞིང་དྲངས་སྟོགས་དབྱེ་བ་དང་། ལྟོ་བ་སྟེ་ཞིང་བྲོད་སྟེང་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་གྱིས་ནད་ཀྱི་ཅེ་ལེགས་པར་བཅིལ་ལ་དེས་འདུས་ཤིང་སློན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ཅན་ཐོབ་ནས་སྤོང་འོག་གི་ལམ་གང་དང་ཉེ་བའི་གནས་ནས་འབད་པས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་བའི་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་སྤོང་འོག་གི་ལམ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱུག་པར་བྱུང་ན་གཙོད་པའི་སྟོན་གྱིས་དགག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆད་པས་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་སློན་པར་བཀག་ན་སྤྱང་ཡང་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ལ་སློན་ནས་བྲོད་གྱིས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་བཅུམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སློན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་མི་སྤྱང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེ་འོག་ལུས་བྱུངས་རྣམས་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ནད་མི་ཐོན་པའི་ཁར་ལུས་བྱུངས་འཛོམས་བར་བྱེད་དེ། །དཔེར་ན་མ་ལངས་པའི་ཆང་ལ་ཚུ་

ལྷགས་ཏེ་བསིངས་ན་ཆང་མི་འབྱུང་ཞིང་འབྲུ་ཆན་ཉིད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །

༢ རྒྱུད་པ་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ།

མ་ལུ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ནད་རྒྱུད་དེ། །ནད་ཀྱུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྟེན་པས། །ཐོག་མར་རྒྱུད་འཇུག་དེ་
ནས་གཞན་འཇུག་སྟེ། །དེ་དག་ཟས་སྦྱོད་སྦྱོང་བའི་དུས་མ་འཛོམས། །རང་གནས་གསོག་ཅིང་རིང་སྦྱོད་ལྷགས་
མི་ཕྱིན། །དཔེར་ན་འཇུག་པ་བྱེད་པའི་ཤི་བོ་བཞིན། །བཙོར་ཡང་མི་སྟོག་བར་དུ་མི་ལྡང་ཞིང་། །རྒྱུན་ཕན་རུས་
པ་རྙེད་དེ་གནས་ལས་ལྡང། །དེ་དག་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལྷགས་ནད་འཇུགས་ཕྱིར། །འཇིག་ཅིང་འཇུག་བྱེད་ཟས་གྱིས་
སྦྱིན་བྱས་པས། །ནད་འཐོར་རྒྱུད་དེ་ཆར་གཙོད་ཁོང་པར་བསྟུ། །དཔེར་ན་ཆར་པ་འབབས་པའི་རྒྱུད་གཞོན་
འདྲ། །དེ་ནས་གང་དང་ཉེ་བའི་ལམ་ནས་སྦྱང། །ཡན་ལག་ཕྱིར་གནས་ཁོང་དུ་མ་འདུས་ན། །ཅུ་སྟོན་ཕྱི་དང་ནད་
ནས་སྦྱངས་ལ་དབྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། །ནད་གང་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་མ་ལུ་བ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱི་ནད་
རྒྱུད་པ་རང་རང་གི་གནས་སུ་གནས་པ་དེ་ཟས་སྦྱོད་མི་འཕྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
བསྟེན་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གི་ནད་འཇུག་ཅིང་། །དེ་ནས་རིམ་པས་ནད་གཞན་ཡང་འཇུག་
པར་བྱེད་ལ་གལ་ཏེ་ནད་རྒྱུད་པ་དེ་དག་དང་ཟས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་གཉིས་སྦྱོང་བའི་དུས་མ་འཛོམས་ན་རང་རང་གི་གནས་
དེ་དང་དེར་གསོག་ཅིང་སྦྱོད་དུས་རིང་དུ་སྦྱོད་ལ་ལངས་པའི་ལྷགས་མཐར་མི་ཕྱིན། །དཔེར་ན་ཕན་ཚུན་འཇུག་པ་
བྱེད་པའི་ཚེ་ཤི་བོ་སྟོགས་ཏེ་ལྷ་སྟོགས་དཔུང་རྒྱུད་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་བཙོར་བ་སྟེ་འཇུག་པ་འཕྲོ་བཅད་ཀྱང་མི་བརྗོད་
པར་བསྟུགས་ནས་བསྦྱངས་ལྷ་གཞན་ཞིག་རྙེད་པའི་ཚེ་སྦྱང་འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་རྒྱུན་དང་མ་ཕན་པའི་བར་དུ་མི་
ལྡང་ཞིང་། །དུས་གདོན་ཟས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ནམ་ཕན་པའི་ཚེ་རང་སྟོབས་ཀྱི་རུས་པ་རྙེད་དེ་སོ་སོའི་གནས་ལས་
ལྡང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལྷགས་པའི་རྒྱུས་ནད་གཞན་རྣམས་འཇུགས་ཤིང་བྱེད་པར་བྱེད་
པ་དེའི་སྦྱོར་རྒྱུད་འཇིག་ཅིང་མཁུས་པ་འཇུག་ཀྱི་སྟོབས་འབེལ་བའི་ཁ་ཟས་སོགས་གྱིས་ནད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
སྦྱིན་པར་བྱས་པས་ན་ནད་འཐོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཆར་གཙོད་ཅིང་བྱེད་བ་རྣམས་ཁོང་པར་བསྟུ་བ་ཡིན་
ཏེ། །དཔེར་ན་ཆར་པ་འབབས་པའི་སྐྱ་རོལ་དུ་རྒྱུད་གཞོན་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །ནད་ཁོང་དུ་འདུས་ཤིང་སྦྱིན་པར་
རྒྱུད་པ་དེ་ནས་སྦྱོད་སྦྱང་གང་དང་ཉེ་བའི་ལམ་ནས་རྫོན་ལྷས་སོགས་གྱིས་སྦྱངས་པ་དང་། །ཡན་ལག་དང་ཤ་
ཐགས་སོགས་ཕྱིར་གནས་པའི་ནད་བསྟུ་སྟན་གྱིས་ཁོང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚེ་ན་ཅུ་སྟོན་ཕྱི་དང་ནད་ནས་སྦྱངས་ལ་
དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ་ཕྱི་ནས་འཇུག་དབྱུང་བ་དང་ནད་ནས་ཅུ་སྦྱངས་གྱིས་གདོན་པར་བྱའོ། །

འདྲེས་པ་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཞན་དབང་སྐྱོ་གཉན་བཅས་པའི་ནད་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་གནས་ནས་ལངས་ནས་གནས་གཞན་ཕྱིན། །ཕྱིན་ནས་
 རང་གནས་སྐྱ་མ་ལ་གཞོན་འཇུག། །དེ་སྟོབས་རྒྱུང་ན་རང་གནས་སྐྱ་མ་གསོ། །ཕྱི་མ་སྟོབས་ཆེ་སྐྱོ་གཉན་དེ་བཅོས་
 པས། །རང་གནས་གནས་པ་བཅོས་མི་དགོས་པར་འཚོ། །དཔེར་ན་རྒྱུ་མོ་བསྟེན་པའི་རྗེ་པོ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
 བད་གཞན་དབང་ཅན་ཞེས་པ་ནི་བད་སྐྱ་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱོ་གཉན་གྱི་བད་གཞན་ཞིག་དང་བཅས་པའི་ནད་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཁྲིས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་སྐྱོ་གཉན་རྒྱུང་གི་ནད་བབས་པའི་ཆེ་རྒྱུང་གིས་མཁྲིས་ཡུལ་
 རྩོགས་ནས་མཁྲིས་པ་རང་གི་གནས་ནས་ལངས་ནས་གནས་གཞན་རྒྱུང་གི་སར་ཕྱིན། དེར་ཕྱིན་པ་ན་རང་གནས་
 སྐྱ་མ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུང་ལ་གཞོན་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱུང་དེ་སྟོབས་རྒྱུང་ན་རང་གནས་སྐྱ་མ་ན་
 ཡོད་པའི་མཁྲིས་པ་དེ་ཉིད་གསོས་པའི་རྒྱུང་ཞི་བ་ན། །འཐབ་གོགས་མེད་པར་མཁྲིས་ཡུལ་དུ་རྒྱུང་མི་གནས་པ་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། །ཕྱི་མ་རྒྱུང་དེ་སྟོབས་ཆེ་ན་སྐྱོ་གཉན་གྱི་རྒྱུང་དེ་ཉིད་བཅོས་པས་རྒྱུང་གི་རང་གནས་ན་གནས་
 པའི་མཁྲིས་པ་དེ་བཅོས་མི་དགོས་པར་འཇུག་གིས་འཚོ་སྟེ། །ཡུལ་འཕྲོག་མཁའན་གྱི་དགྲ་པོ་ཞི་བ་ན་རང་ཉིད་ཡུལ་
 དུ་ལོག་པས་བདེ་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་བསྟུས་ཏེ་དཔེར་བཅོམ་ན་རྒྱུ་མོ་སྟེ་རྒྱུ་པའི་བྲན་མོ་དེ་དང་མ་ཚོད་ཀྱང་དེ་
 བསྟེན་པའི་རྗེ་པོ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་བཅོས་ན་ཅིག་ཤོས་རྒྱུ་མོ་སྟེ་དེས་ལྡང་བར་མི་རུས་པས་བཅོས་མི་དགོས་པ་
 བཞིན་ལོ། །འདིར་བྲན་མོ་བསྟེན་པའི་རྗེ་པོ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཡང་དོན་གཅིག་པར་མདོན་ལོ། །

གསུམ་པ། བྱད་པར་གྱི་གསོ་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པ།

བྱད་པར་གསོ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་དགུ། །མ་རྟོགས་དོགས་བཅས་གདེངས་མ་ཐོབ་བའི་ནད། །བྱི་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་
 བུའི་སད་མདས་བཅོས། །དོས་ཟིན་དེས་པ་རྙེད་ཅིང་གདེངས་ཐོབ་ན། །སྟོལ་དར་འཕྱར་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་
 བཅོས། །གཉེན་པོ་ཐོག་དུ་མི་འབབ་ནད་ལམ་གཟུང། །རྟོག་དུ་ལྟུང་སྟེ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་བཅོས། །སྐར་བཅོས་
 བད་ལ་དམན་ལྟག་ལོག་པ་གསུམ། །བརྟགས་ལ་སྐར་མོ་ཉ་ལེན་བཞིན་དུ་བཅོས། །སྟོབས་ཆེན་ནད་ལ་སྐྱོན་
 དཔུང་ཟས་སྟོད་བཞི། །ལག་གཏོད་མི་ག་འཕྲང་ཕྲད་ལྟ་བུར་བཅོས། །སྟོབས་རྒྱུང་ནད་ལ་སྟོད་ལམ་ཟས་སྐྱོན་
 དཔུང། །སྐྱས་གདང་ལྟ་བུར་མས་འཇོག་རིམ་པས་བཅོས། །རྒྱུང་པའི་ནད་ལ་དཔའ་བོས་དགྲ་འདུལ་
 བཞིན། །དེ་གཞིལ་གཞན་ལ་གཞོན་མེད་སྦྱོར་བས་བཅོས། །ལྟན་འདུས་ནད་ལ་འདུ་བ་ཆ་སྟོལ་གཅེས། །གཙོ་
 བོས་དམེ་ཤོར་འཇུགས་སྐྱུ་མས་ལྟ་བུར་བཅོས། །ཀུན་ལ་གཞོན་བྱ་ལ་སོགས་ཆོས་བཅུར་སྦྱར། །མཚོ་ལལ་ལྷག་
 ལལ་ལྟ་བུར་འཚོམ་པས་བཅོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། །གསོ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནས་བྱད་པར་གྱི་
 །གསོ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་དགུའི་སྟོན་ནས་བཅོས་དགོས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། །ཚ་གང་སོགས་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་ལྟ་བར་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་མ་པའི་དོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གདེངས་མ་ཐོབ་བའི་ནད་རྣམས་ལ་བྱི་ལ་

ལྷོ་ཞིམ་བུ་གྱི་བ་ལ་འཇབ་པ་ལྟ་བུའི་སད་མདའ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་དོས་
 ཟིན་པའི་ཚེ་གཉེན་པོ་སོ་སོས་བཙུག་པ་དང་གཅིག་། །དེ་ལྟ་བུའི་སད་མདའ་བརྟག་མི་དགོས་པར་བལྟ་རེག་ཏེ་
 བས་དོས་ཟིན་ནས་དེས་པ་རྙེད་ཅིང་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་གདེངས་ཐོབ་ན་རིའི་སློལ་སོགས་པའི་མཐོ་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་
 བའི་གནས་སུ་དར་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་གང་དང་གང་གི་གཉེན་པོས་དངོས་སུ་བཙུག་པ་དང་གཉིས། དོས་ཟིན་གྱང་
 མོགས་སྟོབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པ་བྱུང་ན་ཐོག་མར་ནད་རང་རང་གི་ལམ་ལ་གཟུང་དགོས་ཏེ་
 དཔེར་ན་རྟ་ཤིན་ཏུ་མོད་པ་དང་ལྷུས་སུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་སླིན་སྟུང་དབྱེ་བའི་སློལ་ནས་བཙུག་པ་དང་གསུམ། ལྷན་པ་
 གཞན་གྱིས་སྤར་བཙུག་པའི་ནད་ལ་དམན་ལྟག་ལོག་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་སྐྱར་མོས་ཉ་
 ལེན་པ་བཞིན་ཏུ་མ་ཞོར་བར་བཙུག་པ་དང་བཞི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་ནད་རྣམས་ལ་སྤོང་དབྱེ་བས་སྟོད་བཞི་
 ག་དབྱུང་བསྐྱེད་ནས་ལག་གཏོད་ཀྱི་མི་ཤ་འཕྲང་དུ་སྤང་བ་གསོད་པ་ལྟ་བུར་བཙུག་པ་དང་ལྔ། སྟོབས་རྒྱུ་གི་
 ནད་རྣམས་ལ་སྟོད་ལམ་དང་བས་དང་སྤོང་དང་དབྱེ་བཞི་པོ་སྐྱས་གདང་ལྟ་བུར་མས་འཇོག་གི་རིམ་པས་བཙུག་
 པ་དང་དུག་ལྷན་འདུས་མ་ཡིན་པ་རྒྱུང་པ་རང་རྒྱུང་ཅན་གྱི་ནད་ལ་དཔའ་བོས་དག་འདུལ་བ་བཞིན་ཏུ་སྟེ། དམ་
 བོ་དེ་ཉིད་གཞིལ་ནས་གཞན་གང་ལའང་གཞོད་མེད་ཀྱི་སྟོར་བས་བཙུག་པ་དང་བདུན། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལྷན་
 འདུས་ཀྱི་ནད་རྣམས་ལ་འདུ་བ་གསུམ་པོ་ཆ་སྟོམས་པ་ཁོ་ནར་གཅེས་ཏེ། དུལ་གྱི་གཙོ་བོས་ཕན་ཚུན་དམེ་ཤོར་གྱི་
 འཁྲུག་པ་འདུམ་པ་ལྟ་བུར་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སློལ་ནས་བཙུག་པ་དང་བརྒྱད། མདོར་ན་དེ་དག་ཀྱན་ལ། གཞོད་བྱ་
 དུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་ཚོད་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བཅུ་དང་སྐྱར་ནས་མཚོ་ཁལ་མཚོ་དང་ལུག་
 ཁལ་ལུག་ལ་འགོལ་བ་ལྟ་བུར་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་གང་ལ་གང་འཚམ་པས་བཙུག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དགའའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཚི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསོ་
 ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་པའོ།། ||

ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ། རྒྱད་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༡། །རྒྱད་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་
 ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་
 སོ། །ཀྱི་སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །རྒྱད་པར་གསོ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་རྣམ་དགུ་པོ། །དེ་དག་
 རྒྱས་པར་བཀོལ་ན་ཇི་ལྟར་ལགས། །འཚོ་མཚན་སྤོང་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལུས་པ་ལས།

ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་ཚུལ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་
བོས་ནས། ཞོང་དུ། ལྷ་པར་གསོ་བའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་དགུ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གསུངས་པ་དེ་
དག་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོལ་ན་ལུགས་ཅི་ལྟར་ལགས་ཞེས་འདི་ན་འཚོ་མཛད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་
གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ལས།

སྟོན་པས་ལན་གསུངས་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་ལན་སྟོན་པས་
གསུངས་པ་ནི་ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྩུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །
གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་གསོ་ཚུལ་དགུ་ལས། བྱི་ལ་འཇབ་པ་ལྟ་བུའི་གསོ་ཚུལ་བསྟན་པ།

ལྷ་པར་གསོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། །དང་པོར་ནད་རྟགས་དཔྱད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ན། །རླུང་གི་ནད་ལ་སད་
མདའ་སྟེ་ལོང་ཐང་། །མཁྲིས་པའི་ནད་ལ་སད་མདའ་ཉིག་ཉའི་ཐང་། ། །བད་ཀན་ནད་ལ་སད་མདའ་རྒྱམ་ཚུ་
གསུམ། །ཕོ་ལོང་གཉན་སྲིན་སད་མདའ་བྱ་ལྷུང་ལ། །ལྷག་འཕྲུག་རླུང་གཟེར་སད་མདའ་མ་རུ་བཞི། །སྦྱར་བའི་
དུག་ལ་སད་མདའ་སྦྱད་སྟོན་བཏང་། །ཚ་གང་འབྲེས་པའི་སད་མདའ་གོམས་པ་བསྟེན། །བཤལ་གྱི་སད་མདའ་
སྤྲ་སེལ་འཁྲོག་ཐང་བཏང་། །མེ་བཙའི་སད་མདའ་སྦྱུམ་ལྡན་ཚོད་དུགས་དང་། །གཏར་གའི་སད་མདའ་རྩོ་གང་
རྒྱ་ལྷག་བྱ། །རྟག་གི་སད་མདའ་མེ་ཐུར་མིག་ཅན་བརྟེན། །གཞན་ཡང་ནད་དེ་འདི་ཡིན་སྟམ་པ་ཡི། །གཉེན་པོའི་
སྦྱོར་བ་རྒྱུང་དུའི་སད་མདའ་བསྟེན། །འཁྲིག་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་སྦྱང་ཀུན་བསྦྱར་ལ། །གཉེན་པོ་གང་ལེན་དེ་ཉིད་
བཙོས་པ་གཅེས། །ཁ་དམར་མི་སྦྱ་ཁ་ཚོལ་རྒྱུང་བར་འགྱུར། །འདི་དུས་གསལ་བར་མི་སྦྱོག་བྱིངས་པོར་
སྦྱ། །དྲིས་པའི་དོན་ལྷ་ལྷུང་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ངས་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོན་པ་གང་གིས་ནད་
གསོ་བའི་དང་པོར་ནད་ཀྱི་རིགས་ལ་རྟགས་དང་སྟོན་དཔྱད་བྱེད་ཚུལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རླུང་གི་ནད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སད་མདའ་སྟེ་ལོང་ཐང་གི་སྟོན་པས་བརྟགས་པས་རླུང་ཡིན་ན་ཕན་ལ།
མིན་ན་མི་ཕན་པས་བཙོས་ཀ་བསྦྱར་ཉེ་གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཁྲིས་པའི་ནད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་བཟན་
སད་མདའ་ཉིག་ཉའི་ཐང་དང་། །བད་ཀན་གྱི་ནད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ལ་སད་མདའ་རྒྱམ་ཚུ་གསུམ་ཐང་དང་། །ཕོ་
ལོང་དང་གཉན་སྲིན་དུ་དོགས་པ་ལ་སད་མདའ་བྱ་ལྷུང་ལ་དང་། །ལྷག་འཕྲུག་དང་རླུང་གཟེར་གང་རུང་ཡིན་

ནམ་སྐྱམ་ན་སད་མདའ་མ་རུ་བཞི་ཐང་དང་། སྐར་བའི་དུག་ཡིན་མིན་ལ་སད་མདའ་སྐྱད་སྐྱབ་བརྩུག་སྐྱམ་པའི་
ཐང་བཏང་བས་འདུས་རྟགས་བྱང་ན་ཡིན་ལ། བཞག་འོད་མེད་ན་མིན་པ་དང་། ཚྲ་མང་འདྲེས་ཤིང་ནད་དབྱེར་མ་
ཕྱེད་པའི་སད་མདའ་ལ་གོམས་པ་བསྟེན་པའི་སྐོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། བཤལ་གྱི་ལྟོ་བ་སྐྱེའི་སད་མདའ་
ལ་སྐྱ་སེལ་དང་འཁྲོག་ཐང་བཏང་བས་ཤེས་པ་དང་། མེ་བཙའི་སད་མདའ་ལ་སྐྱམ་ལྡན་གྱི་འོད་དུགས་བྱས་པས་
རྟོགས་པ་དང་། གཏར་གའི་སད་མདའ་ལ་རྩོ་མང་སྐྱོར་བ་དང་རྩུ་ལྷག་བྱས་པས་དེས་པ་དང་། རྟག་སྐྱོན་མ་སྐྱོན་
གྱི་སད་མདའ་ལ་མེ་ཐུར་མིག་ཅན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ནད་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་སྐྱོར་བ་རྒྱང་དུའི་སད་མདའ་ལ་བསྟེན་ནས་ཡིད་ལྷ་འཕྲིག་
དང་ལྡན་པའི་ལྟར་སྐྱར་ཀུན་པན་རྒྱུན་བསྐྱར་ལ་གཉེན་པོ་ལེན་ན་གང་ལེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བས་གཙོ་བོར་བཙོན་པ་
གཅེས་ཤིང་། དེ་རྣམས་གང་གི་དུས་སྐབས་ལ་དམར་གསལ་བར་མི་སྐྱོ་སྟེ། ཐོག་དུ་མ་ཁེལ་ན་ཁ་བཙོན་རྒྱང་བ་
སྟེ་མི་ཐིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དུས་སྐབས་སྐྱར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁ་གསལ་བོར་མི་
བསྐྱག་པར་བྱིང་བོར་སྐྱོ་བ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ལོ། །

༢ སྐོ་ལ་དར་འཕྱར་ལྟ་བུའི་གསོ་ཚུལ།

ནད་ལ་དེས་པ་རྙེད་ཅིང་གཏེངས་ཐོབ་ན། རན་དེ་འདི་ཡིན་རྒྱ་རྒྱུན་འདི་ཡིས་སྟེད། །ད་ལྟ་འདི་ན་མཐའ་གཞུག་
འདི་དུ་འགྱུར། །བཙོན་ཀ་འདི་བྱེད་དུས་ཚོད་འདི་ནས་སོས། །ཡང་ན་མི་ཐུབ་འཆི་བའི་དུས་ཚོགས་ཐོར། །སྐོ་
དར་འཕྱར་བཞིན་ཀུན་གྱིས་གོ་བར་སྐྱོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱབ་པས་ནད་དེའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱ་ཞིབ་གསལ་ལ་བར་
རྟོགས་ནས་རང་གི་ཡིད་ལ་དེས་པ་རྙེད་ཅིང་གཏེངས་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཁ་དམར་འདི་ལྟར་གདགས་པར་བྱ་སྟེ། ད་
དེས་ཀྱི་ནད་དེ་ནི་ངོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་རྒྱུན་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡིས་བསྐྱེད་ད་ལྟ་འདི་ལྟ་བུ་ན། མཐའ་
གཞུག་ནི་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་འགྱུར་བཙོན་ཀ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བྱེད། མཐའ་དུས་ཚོད་འདི་ཅམ་ནས་སོས།
ཡང་ན་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲའི་སྐོ་ནས་མི་ཐུབ་ཅེས་འཆི་བའི་དུས་ཚོགས་འབོར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་སྐོ་ལ་དར་འཕྱར་བ་
བཞིན་དུ་ཀུན་གྱིས་གོ་བར་སྐྱོའོ། །

༣ རྟོ་རྟོ་དུགས་སུ་འཕྲུང་བ་ལྟ་བུའི་གསོ་ཚུལ།

གཉེན་པོ་ཐོག་དུ་མི་འབབ་ལམ་གཞུག་དཀའ། །མ་སྐྱོན་ཚ་བའི་གཉེན་པོ་གོགས་ཐོག་འབབ། །གོགས་འཕེལ་
བས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་འཕེལ་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་བད་རྒྱང་གོགས་དེ་ཐང་གིས་དབྱེ། །ནད་ཁྲག་རྒྱངས་ཁྲག་འོ་མ་རྒྱ་འདྲེས་
འདྲ། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཁྲག་ངན་ཕྱེ་ལ་གཏར། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱེད་ནད་ལུས་རྒྱངས་ལ་གཞོད། །བད་ཀན་
དུག་ཚད་བྱེར་བ་བསྐྱས་ལ་བསད། །མ་འདུས་གཉེན་པོས་མི་གསོད་སྐྱར་འགྲམས་འགྱུར། །གལ་ཚད་གང་བའི་

མགོ་ཕུར་དོད་ཀྱིས་བཤུ། །ཅི་ཕྱིར་གང་བས་གཉེན་པོ་ལེན་མི་འགྱུར། །མ་ལྷུ་འདི་ནད་ཀུན་སློན་དང་བོད་སྐྱེད་
སློན། །ཅེ་བཅིལ་རྟགས་ཐོབ་གང་ཉེའི་ལམ་ནས་སྐྱུང། །བཤུལ་གྱི་སློན་འགོ་སློན་གྱིས་ནད་ཀུན་སློང། །ནད་མ་
སློངས་ན་འབྲུག་ཐོག་རྒྱ་འབབས་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ནད་གང་ཞིག་གཉེན་པོ་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པར་ལམ་ལ་
གཞུག་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། །དཔེར་ན་མ་སློན་པའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཚ་བའི་གཉེན་
པོ་བསེལ་སློན་བཏང་ན་ཚ་བའི་གོགས་པོ་བད་རླུང་གི་ཐོག་ཏུ་འབབ་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། །གོགས་བད་རླུང་
འཕེལ་བས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བད་རླུང་ཚ་བས་ཆེ་བའི་གོགས་པོ་དེ་མ་ལུ་བཞི་ཐང་ལ་
སོགས་པས་བྱེད་ནས་དེང་ཚ་བའི་གཉེན་པོས་གསོད། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྲག་འབྲུགས་ཀྱི་རིགས་ལ་ནད་ཁྲག་དང་རྩུངས་
ཁྲག་གཉིས་འོ་མ་དང་རྩུངས་པ་འདྲ་བར་དབྱེད་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐང་གིས་ཁྲག་བཟང་ངན་
སོ་སོར་བྱེད་ལ་གཏར་དགོས་ཏེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཐང་གིས་ཁྲག་བཟང་ངན་མ་བྱེད་པར་གཏར་ན་ནད་དང་ལྷན་
རྩུངས་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་དང་དུག་ཚད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བྱེད་
བ་བསྐྱུས་ལ་བསད་དགོས་ཏེ། །མ་འདུས་གོང་དུ་གཉེན་པོས་མི་གསོད་ཅིང་སྐྱུར་ཡང་ལུས་ལ་འགྲམ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། །གབ་པའི་ཚད་པ་གང་བའི་ནད་ཀྱི་མགོ་ཕུར་བ་སྟེ་ཐོག་མར་དོད་བཙོས་ཀྱིས་བཤུ་དགོས་ཏེ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། །གང་བའི་མགོ་ཕུར་བ་དེས་གཉེན་པོ་སྐྱངས་ནས་ཚད་པས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། །མ་ལྷུ་བའི་ནད་
ཀུན་ལ་སློན་བྱེད་དང་བོད་སྐྱེད་པའི་སློན་གྱིས་ཅེ་བཅིལ་ལ། །ཅེ་ཞི་བའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་སློད་སློད་གང་ཉེའི་ལམ་
ནས་སྐྱུང་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ །ན་བྱེད་བར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དང་མཚུངས་པར་བཤུལ་གྱི་སློན་འགོའི་
སྐབས་སུ་བཤུད་པའི་སློན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནད་ཀུན་སློང་བ་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ནད་མ་བསྐྱངས་པར་བཤུལ་སློན་
བཏང་ཡང་། །མི་འདག་པར་འབྲུགས་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་འབབས་པ་དང་འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་ལམ་དུ་འབྲུག་རྒྱལ་འདི་ནི་ཤིན་
ཏུ་གཅེས་སོ། །

༤ སྐྱུར་མོས་ཉ་ལེན་ལྟ་བུའི་གསོ་རྒྱུལ།

སློན་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱུར་བཙོས་ནད་དེ་ལ། །དམན་ནམ་ལོག་གམ་ལྷག་གམ་ལེགས་བརྟགས་ལ། །དམན་པས་
ནད་མ་ཞིན་གཉེན་པོ་བསྐྱེད། །ལོག་ནས་ནད་སྟོབས་སྐྱེས་ན་སྐྱུར་བ་བསྐྱུར། །ལྷག་ནས་ནད་གཞན་ལངས་ན་
གང་ལངས་མནན། །ཞེས་པ་སྟེ། །ནད་པ་འགའ་ཞིག་སློན་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱུར་བཙོས་ནད་དེ་ལ་སློན་དབྱེད་
སོགས་དམན་པའམ་ལོག་པའམ་ལྷག་པའམ་གང་ཡིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། །སློན་མ་བཏང་བའི་སློན་དེ་
ཕྱོགས་མ་ལོག་ཀྱང་རུས་མཐུ་དམན་པས་ནད་མ་ཞིན་པ་ཡིན་འདུག་ན་གཉེན་པོ་ཆེར་བསྐྱེད་ལ་གཏོང་། །སྐྱུར་བ་

ལོག་ནས་སྐྱོན་དེས་ནད་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་འདུག་ན་སྐྱོར་བ་གོ་ལྡོག་ཏུ་བསྐྱུར། གཉེན་པོ་ནད་དེ་བསད་
པའི་ལྷག་ནས་ནད་གཞན་ལངས་པ་ཡིན་འདུག་ན་གང་ལངས་དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་མནན་པ་བསྐྱུགས་སོ། །

༥ མི་ཤ་འཕྲང་འཕྲད་ཀྱི་གསོ་ཚུལ།

ཚ་བ་སྟོབས་ཅན་ནད་ལ་རྒྱ་བཞི་དབབ། ག་བྱར་ཅེ་རྒྱུ་སྐྱོན་དང་དབྱུད་ཀྱི་ཚུ། །ཁ་བས་ཡེན་ལ་གཏད་པ་བས་
ཀྱི་ཚུ། །བསེལ་སར་སྟོད་པ་སྟོད་ལམ་རྒྱ་ཡིས་བཅོས། །གང་བ་སྟོབས་ཅན་ནད་ལ་མེ་བཞི་སྟོར། །དོད་དགུ་སྐྱུར་
བ་སྐྱོན་གྱི་མེ་ཡིན་ཏེ། །མེ་བཅའ་དབྱུད་མེ་དོད་བཅུད་བས་ཀྱི་མེ། །གནས་གོས་དོ་བ་སྟོད་ལམ་མེ་ཡིས་
བཅོས། །དེ་ལྟར་མ་བཅོས་ནད་རྒྱས་སྟོག་ལ་གཏོད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱས་པའི་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་
ཆེན་གྱི་ནད་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱ་བཞི་དབབ་དགོས་ཏེ། ག་བྱར་ཆང་སྐྱུར་དང་ཅེ་རྒྱུ་གཏར་བ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་
སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་དང་དབྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་བས་མི་བཟང་ཡེན་ལ་གཏད་པ་ནི་བས་ཀྱི་རྒྱ། བསེལ་སར་
སྟོད་པ་སྟོད་ལམ་གྱི་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་བཞིས་བཅོས་པ་དང་། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་གང་བ་སྟོབས་ཅན་གྱི་ནད་ལ་མེ་
བཞི་སྟོར་དགོས་ཏེ། དོད་དུ་གཏོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དགུ་ཅོག་སྐྱུར་བ་ན་སྐྱོན་གྱི་མེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པའི་
མེ་བཅའ་ནི་དབྱུད་ཀྱི་མེ་དང་། དོད་བཅུད་མཐའ་དག་བཟའ་བ་བས་ཀྱི་མེ་དང་གནས་དང་གོས་དོ་བ་ནི་སྟོད་ལམ་
གྱི་མེ་སྟེ་མེ་རྣམས་པ་བཞིས་བཅོས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་གསལ་མ་བཅོས་ན་ནད་རྒྱས་ནས་སྟོག་ལ་གཏོད་ཅེས་
གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །

༦ རྣམས་གདངས་མས་འཛོགས་ལྟ་བུའི་གསོ་ཚུལ།

སྟོབས་རྒྱུ་ནད་ལ་དང་པོ་སྟོད་ལམ་གཟབ། །དེས་མ་ཞི་ན་ཕན་གཞོན་བས་ཀྱིས་བཅོས། །དེས་མ་ཞི་ན་བསེལ་
དོད་སྐྱོན་གྱིས་བཅོས། །གསུམ་གསལ་མ་ཞོན་དབྱུད་ཀྱིས་ནད་ཡུལ་དབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་གང་ཡིན་ཡང་
སྟོབས་རྒྱུ་གི་ནད་ལ་དང་པོ་སྟོད་ལམ་གཟབས་པས་ཕལ་ཆེར་འཚོ་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མ་ཞི་ན་ཕན་གཞོན་བས་ཀྱི་
སྟོན་ནས་བཅོས་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་བསེལ་དོད་སྐྱོན་གྱི་སྟོན་ནས་བཅོས་པས་འཚོ་འོ། །དེ་དག་གསུམ་
གསལ་མ་ཞོན་ན་དབྱུད་འཇམ་རྒྱབ་ཀྱིས་ནད་ཡུལ་དབྱུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པར་སྟོབས་ཆེན་གྱི་
ནད་ལ་སང་མདའ་འབྲིད་པའམ་གཉེན་པོ་རྒྱུ་ལྟོད་བ་དང་། སྟོབས་རྒྱུ་གི་ནད་ལ་ཐོག་མར་སྐྱོན་དབྱུད་
དག་པོ་སྟོར་བ་ནི་དེར་སང་གི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དམན་ལྷག་ལོག་གསུམ་འབད་པས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༧ དཔའ་བོས་དགུ་འདུལ་ལྟ་བུའི་གསོ་ཚུལ།

རྒྱུ་དང་མཁའ་མཁའ་པ་བད་ཀའ་ནད་རྒྱུ་ལ། །དེ་ཉིད་ཞི་བྱ་གཞན་མ་ལངས་པར་བཅོས། །དེ་མ་ཤེས་ན་ལྷོག་རྒྱ་
 བཅུ་གཉིས་འགྲུར། །ལོག་པས་རང་མ་ཞི་བར་གཞན་སྦྱེད་དེ། །རྒྱུ་གི་ནད་ལ་ཁ་ཚའི་རོ་བསྟེན་ན། །རྒྱུ་མ་
 ཞི་བར་བད་ཀའ་མཁའ་མཁའ་པ་ལྷོག། །མཁའ་མཁའ་པའི་ནད་ལ་ལན་ཚུ་ཚ་བ་བསྟེན། །མཁའ་མཁའ་པ་མ་ཞི་བད་རྒྱུ་གཉིས་
 ལྷོག། །བད་ཀའ་ནད་ལ་ཁ་དང་ལན་ཚུ་བསྟེན། །བད་ཀའ་མ་ཞི་རྒྱུ་མཁའ་མཁའ་པ་གཉིས་ལྷོག། །མི་འཕྲོད་རྒྱུ་
 གྱིས་འདུས་པར་ལྷོག་པ་ཡོད། །ལྷོག་པས་ནད་དེ་ཞི་ནས་གཞན་སྦྱོང་སྟེ། །མངར་དང་ལན་ཚུ་རྒྱུ་ཞི་བད་
 མཁའ་མཁའ་སྦྱེད། །ཚ་རྒྱུར་བད་ཀའ་ཞི་ནས་རྒྱུ་མཁའ་སྦྱེད། །མངར་ཁས་མཁའ་མཁའ་པ་ཞི་ནས་བད་རྒྱུ་སྦྱེད། །ཅེས་
 པ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ཅན་རྒྱུ་དང་མཁའ་མཁའ་པ་དང་བད་ཀའ་གྱི་ནད་རྒྱུ་པ་རྣམས་ལ་གང་ལངས་པ་དེ་ཉིད་ཞི་བར་བྱ་
 ཞིང་གཞན་མ་ལངས་པའི་རྒྱུར་བས་བཅོས་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ལྷོག་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྲུར་ཞིང་།
 ལོག་པས་རང་མ་ཞི་བར་ནད་གཞན་བསྦྱེད་པར་འགྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་གི་ནད་རྒྱུ་པ་ལ་ཁ་བད་ཚ་བའི་རོ་
 དང་ལྷན་པའི་ཟས་སྟན་བསྟེན་ན་རྒྱུ་དེ་ཉིད་མ་ཞི་བའི་ཁར་རིམ་པ་བཞེན་དུ་བད་ཀའ་དང་མཁའ་མཁའ་པ་གཉིས་སུ་
 ལྷོག་གོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ནད་ལ་ཁ་བའི་རོ་བསྟེན་ན། བད་ཀའ་དང་ཚ་བའི་རོ་བསྟེན་ན་མཁའ་མཁའ་པར་ལྷོག། །དེ་
 བཞེན་དུ་མཁའ་མཁའ་པ་རྒྱུ་པའི་ནད་ལ་ལན་ཚུ་དང་ཚ་བའི་རོ་བསྟེན་ན་མཁའ་མཁའ་པ་མ་ཞི་བའི་ཁར་རིམ་པ་བཞེན་དུ་
 བད་ཀའ་དང་རྒྱུ་གཉིས་སུ་ལྷོག་ལ་བད་ཀའ་རྒྱུ་པའི་ནད་ལ་རོ་ཁ་བད་ལན་ཚུ་བསྟེན་ན་བད་ཀའ་མ་ཞི་བའི་
 རྒྱུ་དུ་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་དང་མཁའ་མཁའ་པ་གཉིས་སུ་ལྷོག་པ་དང་། རིག་པ་དེས་མཚོན་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤས་
 ཚེ་ན་འདུས་པར་ལྷོག་པ་འང་ཡོད་ཅེས་སོ། །དེ་བཞེན་དུ་གཉེན་པོ་ཟས་སྟན་ལྷོག་པས་ནད་དེ་ཉིད་ཞི་ནས་གཞན་
 སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རོ་མངར་བ་དང་ལན་ཚུ་བའི་ཟས་སྟན་གྱིས་རྒྱུ་ཞི་ནས་རིམ་པ་ལྟར་བད་ཀའ་དང་
 མཁའ་མཁའ་པ་སྦྱེད་ཅིང་། ཚ་བ་དང་རྒྱུར་བ་གཉིས་གྱིས་བད་ཀའ་ཞི་ནས་རིམ་པ་བཞེན་རྒྱུ་དང་མཁའ་མཁའ་པ་སྦྱེད་ལ།
 མངར་བ་དང་ཁ་བའི་རོ་མཁའ་མཁའ་པ་ཞི་ནས་བད་ཀའ་དང་རྒྱུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ན་ལྷོག་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 འགྲུར་བའི་རྒྱ་དེ་རྣམས་སྤངས་ནས་གསོ་བར་བྱའོ། །

རྒྱུ་གཙོ་བོས་འཇུགས་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་གསོ་རྒྱུ་ལ།

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་སྟོམས་ཁ་འཛིན་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་གི་གནས་སྐབས་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། འདུ་བ་སྟོམས་
 ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་འདུས་ནད་ལ་འདུ་བ་ཚ་མཉམ་པ། །ཨ་རུ་བྲག་ལུན་འདུ་བ་སྤྱི་
 རུ་སྟོམས། །གནས་དང་ནད་གཞི་སོ་སོའི་ཁ་འཛིན་ནི། །སྤྱི་ལ་རྒྱ་ཉི་སྟོ་ལ་ཅུ་གང་སྟེ། །མཚའི་པར་གྱུར་ཀུམ་
 ལྷོག་རྒྱུར་ལི་ཤི་བཏང་། །མཁའ་མཁའ་པ་སྤྱི་སྟོམས་མཚའི་པར་ཀ་ཀོ་ལ། །པོ་བའི་ཁ་འཛིན་སེ་འཇུ་པི་པི་
 ལིང་། །མཁའ་མཁའ་པའི་ཁ་འཛིན་ཉི་ཉ་གསེར་མེ་ཉོག། །རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ཉི་སྟོ་ཉེས་རུས་བཅུད་གསུམ། །བད་ཀའ་མ་ལུ་

ལུ་སྲུ་བསེ་ཡབ་བཏང་། །ལྷག་ལ་བ་ཤ་ཀ་དང་རྟོང་ལེན་ཏེ། །རྒྱ་སེར་སྤོས་དཀར་ཐལ་དོར་སོ་མ་ར། །ཀུན་
 དང་གདོན་ལ་སྐྱ་ཅི་གྲུ་གྲུ་ལ་ནག །དེ་དག་གང་དང་གང་དགོས་རྟགས་དང་སྐྱར། །ཐམས་ཅད་འདུས་ན་ཀུན་ལ་
 ལ་གཞོན་གཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་པའི་ནད་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྷན་འདུས་ཀྱི་ནད་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་འདུ་བ་ཆ་
 མཉམ་པའི་སྐྱོ་ནས་བཅོས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཨ་རུ་ར་དང་བྲག་ལྷན་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་བ་སྐྱི་རུ་
 སྤོམས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་མཚོག་ཡིན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བབས་པའི་གནས་དང་ནད་གཞི་སོ་སོའི་དབང་གིས་ལ་
 འཛིན་གྱི་རིམ་པ་ནི། སྤྱིང་གི་ནད་ལ་ཇཱ་ཏི། སྐྱོ་བའི་ནད་ལ་རྩ་གང་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཚིན་པ་ལ་གྱར་
 ཀུལ་དང་། སྤོག་རྩ་ལ་ལི་ཤི་གཏོང་ཞིང་། མཁལ་མར་སྲུག་སྟེལ་དང་། མཚེར་པ་ལ་ཀ་ཀོ་ལ་དང་། སོ་བའི་ལ་
 འཛིན་ལ་སེ་འབྱུ་དང་པི་པི་ལིང་གཉིས། མཁྲིས་པའི་ལ་འཛིན་ལ་ཏིག་ཏ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱུང་གི་ནད་ལ་ཇཱ་
 ཏི་སྟེ་ཉེས་རུས་བརྟུན་སྟེ་ལོང་གཞུག་ཏོ་སོག་ཡུ་གསུམ། བད་ཀན་གྱི་ནད་ལ་མ་རུ་དང་། ལུ་སྲུ་དང་བསེ་ཡབ་
 རྣམས་གཏོང་ཞིང་། །ལྷག་ལ་བ་ཤ་ཀ་དང་རྟོང་ལེན་གྱིས་ལ་འཛིན་ཏེ། རྒྱ་སེར་ལ་སྤོས་དཀར་དང་ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་
 དང་སོ་མ་རྩེ་རྣམས་དང་། ཀུན་དང་གདོན་གྱི་ལ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱ་ཅི་དང་། གྲུ་གྲུ་ལ་ལོ་རྣམས་
 གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་གང་དང་གང་དགོས་ནད་ཀྱི་རྟགས་སོ་སོ་དང་སྐྱར་ལ་དངོས་གཞིའི་སྐྱར་
 བའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ནད་སྐྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན་ཀུན་ལ་ལ་གཞོན་སོ་སོར་གཏང་བར་
 བྱའོ། །

༢ བད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱར་རྩལ།

ལྷན་འདུས་ཆ་མཉམ་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ། །ཀུན་པོའང་དེ་དང་བསྐྱབ་ལ་གང་མཐོ་མནན། །ཡང་ན་སྐྱ་ཕྱི་རེ་མོས་
 བཅོས་པའམ། །ཡང་ན་ལྷག་པ་སྐྱད་ལ་དུས་གཅིག་གཞོམ། །ཉིན་དགུང་མཚན་དགུང་མཁྲིས་པའི་ཆ་བ་
 བསད། །བསེ་ལ་སྐྱབ་བསེ་ལ་བས་ཆ་བའི་དུས་དེར་བསྟེན། །སྟོན་དང་སྐྱ་རྩོ་ཕོ་བའི་མེ་རྩོད་གསོ། །རྩོད་སྐྱབ་རྩོད་
 ཟས་བད་ཀན་གང་བ་གཞིལ། །དགོང་དང་ཐོ་རངས་རྒྱུང་ལ་བརྟན་པ་སྐྱིན། །རྩོད་བརྟུན་ཟས་སྐྱབ་ཐོར་བུའི་རྒྱང་
 སྐྱ་བསྐྱབ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་པ་དང་འདུས་པ་དང་རང་རང་ཆ་མཉམ་དུ་འདུག་ན་གཉེན་པོའང་བསེ་ལ་རྩོད་ཆ་
 མཉམ་དང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཅིག་ཤོས་རྒྱུང་བར་འདུག་པ་ལ་དེའི་གཉེན་པོའང་ནད་ཀྱི་རྩལ་དེ་
 དང་བསྐྱབ་ལ་ནད་མགོ་གང་མཐོ་བ་དེ་ཐོག་མར་མནན། །ཡང་ན་ཉི་མ་སྐྱ་ཕྱི་བྱས་ནས་རེ་མོས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་སོ་སོར་
 བཅོས་པའམ། །ཡང་ན་གཉེན་པོའི་སྐྱབ་གཉིས་པོ་ལྷག་པ་སྐྱད་ལ་དུས་གཅིག་དུ་གཞོམ་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་དུ་
 ཉིན་གུང་མཚན་གུང་གི་སྐབས་སུ་མཁྲིས་པའི་ཆ་བ་བསད་པའི་སྐྱད་དུ་བསེ་ལ་སྐྱབ་དང་བསེ་ལ་བས་ཆ་བའི་དུས་
 གུང་གཉིས་པོ་དེར་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོན་དང་སྐྱ་རྩོའི་དུས་སུ་ཕོ་བའི་མེ་རྩོད་གསོ་བའི་དོན་དུ་རྩོད་སྐྱབ་དང་

དོད་ཟས་ཀྱིས་བད་ཀན་གང་བའི་རང་བཞིན་གཞིལ་བ་དང་། དགོང་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུང་ལ་རྒྱུ་པ་
བྱིན་པའི་ཕྱིར་དུ་དོད་བཅུད་ཀྱི་ཟས་དང་སྤྲོད་ཀྱིས་ཐོར་བུའི་རྒྱུང་སྤྲོད་ཐུན་པར་བྱའོ། །

༣ འདུ་བ་སྟོམས་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ།

ལྟག་ན་གང་ལྟག་དགའ་ལྡང་པ་སྤྲོད་འདྲ། །ཆད་ན་གང་ཆད་སྐྱོད་དགོས་མོ་རན་འདྲ། །དེས་ན་འདུ་བ་ལྟག་ཆད་
མེད་པར་མཉམ། །ལུས་བྱུངས་བཟོ་རྒྱ་དང་བས་རྒྱུད་མི་གསལ། །མོ་བ་ཞིང་ས་འདྲ་བས་མེ་དོད་གསོ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་ན་འཚོ་བྱེད་སྤྲོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་ལྟག་ན་གང་རུང་ཅིག་ལྟག་པ་དེ་ཉིད་
གཞན་གཉིས་པོའི་དགའ་ལྡང་སྟེ། དཔེར་ན་པ་སྤྲོད་མགོ་མཐོ་དམན་ལུགས་པ་དང་འདྲ་བས་གང་མཐོ་གཉའ་
ནས་གཞོན་པ་དཔོན་པོ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ས་བཅོས། དེ་གསུམ་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཆད་ན་གང་ཆད་པ་དེས་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་རམ་མི་ཐེག་པས་སྐྱོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་གཞིས་གསུམ་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱུང་མེད་རེ་རེ་
ཡོད་ན་གང་མོ་རན་པ་འདྲ་བ་དེ་རྣམས་འབད་ནས་མ་བསྐྱུངས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞིས་སྟོངས་འགོ་བ་ལྟར། བད་ཟད་
པ་དེས་ལུས་བྱུངས་ལ་གཞོན་པས་འདུ་བ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་མགོ་མཉམ་དུ་གསོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
སྤྱི་བྱུང་ཏུ་ལུས་བྱུངས་རྣམས་བཟོ་རྒྱ་དང་འདྲ་བས་མི་འཕྲོད་པའི་སྤྲོད་དཔུང་ཟས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱུད་མི་གསལ་ཅིང་།
མོ་བ་ནི་ལུས་བྱུངས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དང་འདྲ་བས་མེ་དོད་གསོ་བའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་
མ་ཐག་པའི་དོན་རྣམས་གང་ལ་གང་འཚམ་པའི་བཅོས་རྒྱལ་སོ་སོར་ཤེས་ན་འཚོ་བྱེད་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་
སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

༤ མཚོ་ཁལ་ལུག་ཁལ་ལྟ་བུའི་གསོ་རྒྱལ།

གཞོན་བྱ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་ཚོད་དང་། །ནད་ཁམས་གནས་དང་མེ་དོད་ཉམས་སྟོབས་དང་། །གོམས་པ་
འདི་བཅུས་ཕྱ་མོ་ཡན་ཆད་བཟླ། །ཐམས་ཅད་མཚུངས་ན་གཉེན་པོས་ལོན་པར་བཏང་། །དེ་མ་ཡིན་ན་འཚམ་
ཚད་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྤྲོད་པ་གང་གིས་ལུས་བྱུངས་བདུན་དང་ཇི་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་བྱ་རྣམས་དང་། །སྐམས་དང་།
རྒྱན་ཅན་དང་འདྲེས་པའི་ཡུལ་དང་། །གང་བ་དང་། །ཚ་བ་དང་ཆར་གྱི་དུས་དང་། །རྒྱུང་པ་གསུམ་དང་། །ལྡན་པ་
གསུམ་དང་། །འདུས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་། །བྱིས་པ་དང་། །དར་མ་དང་། །རྒྱན་པོའི་ན་ཚོད་དང་།
རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱི་ཁམས་དང་། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་སྟེ་ནད་ཀྱི་གནས་དང་། །འཇུ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་
རྒྱུང་བ་དང་སྟོམས་པ་དང་མ་སྟོམས་པའི་མེ་དོད་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྤྱོད་བས་
བསྐྱེད་པའི་ཉམས་སྟོབས་དང་། །མཚོག་དང་བར་མ་དང་ཐ་མར་གོམས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་འདི་བཅུའི་སྐྱོན་ས་ནད་ཀྱི་

ནམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤོ་མོ་ཡན་ཆད་ཞིབ་ཏུ་བརྟུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཞོན་བྱ་ལ་སོགས་པ་བརྩུ་བོ་ཐམས་ཅད་
མཚུངས་པའི་ནད་གཅིག་བྱུང་ན་དེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་གཉེན་པོས་ཀྱང་ཞོན་ངེས་ཤེས་པར་བཏང་ལ།
དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགའ་ཞིག་མཚུངས་ལ་འགའ་ཞིག་མི་མཚུངས་ན་ཤས་གང་ཆེ་
སོགས་གང་ལ་གང་འཚམ་པའི་ཚད་བཞིན་ཏུ་གཉེན་པོའང་མཛོ་ཁལ་མཛོ་དང་ལུག་ཁལ་ལུག་ལ་འགོལ་བ་ལྟ་
བུར་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། མཛོ་ཁལ་ལུག་དང་ལུག་ཁལ་མཛོ་ལ་བཀལ་བ་ལྟར་ནད་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་མི་
མཚུངས་པར་སྤྱད་ན་དམན་ལྟག་ལོག་པའི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །
ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་རྩི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་
པར་གྱི་གསོ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་པའོ། །།

༡༡། །གཉེན་པོ་གང་གིས་གསོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
འདི་རྟེན་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །

ལྷན་པར་གྱི་གསོ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་རྟེན་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཞེས་བོས་ནས་
ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་གསོ་བའི་གསོ་ཐབས་མང་ཡོད་
ཀྱང་། རྩམ་མོང་བ་དང་ལྷན་པར་གཉིས་ཀྱིས་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་ལ་གཉེན་པོ་གང་གིས་གསོ་བའི་གསོ་
ཐབས་རྣམས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་ན་ནད་སྦྱི་སྦྱོན་མོང་དུ་གསོ་བ་དང་། རྩམ་ག་
སོ་སོའི་ལྷན་པར་གྱི་སྦྱོ་ནས་གསོ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་གསོ་ བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ཡང་ལེའུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལེའུ་ཉེར་དགུ་པས་སྦྱོན་མོང་བའི་གསོ་ཐབས་གཉིས་སྟོན་ལ། ལེའུ་སྦྱོ་རྩེ་
པས་ལྷན་པར་གྱི་གསོ་ཐབས་སྟོན་ནོ། །

ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ། གསོ་ཐབས་གཉིས་བསྟན་པ།

དེལ་ཡང་གཞུང་གི་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་མོང་གསོ་ཡུལ་གཉིས་ཕྱིར་གསོ་ཐབས་གཉིས། ལྟོ་བས་སྐྱེད་
བརྟ་བུ་ཉམས་དམད་སྐྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདྲིར་ནད་གཞི་སྤྱོད་མོང་བའི་སྐོ་ནས་གསོ་བར་བྱ་བ་ལ་མདོར་
ཉིལ་གྱིས་ཉིལ་ན་གསོ་ཡུལ་ཉམས་འཚལ་ཅིང་སྐོ་ནས་པ་དང་རིད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གསོ་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་
པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལྟོ་བས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་དམད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱུང་བར་བྱ་བ་
འདྲི་གཉིས་འོ་ནའོ། །གསོ་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྟ་བར་བྱ་བ་ལའང་། གང་བརྟ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་།
གང་གིས་བརྟ་བ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། བརྟས་འགས་པའི་སྐྱོན་དང་། དེའི་བཅོས་ཐབས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྗེའི་སྐོ་
ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེལ་ཡང་སྐོ་བས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་དམད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུང་བར་བྱ་བའི་
ཐབས་བསྟན་པ། མཚུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ནི། བརྟ་བར་བྱ་བ་ཡུལ་དང་གང་གིས་བརྟ། ཕན་ཡོན་འགས་སྐྱོན་དེ་ཡི་བཅོས་ཐབས་ལ། ཞེས་པ་སྟེ། ཉམས་
སྐོ་བས་སྐྱེད་ཅིང་བརྟ་བར་བྱ་བ་ལའང་། གང་བརྟ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གཉེན་པོ་གང་གིས་བརྟ་བ་དང་།
བརྟས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བརྟས་འགས་པའི་སྐྱོན་དང་། དེའི་བཅོས་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་ལྗེའི་སྐོ་ནས་བསྟན་
པར་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེལ་འང་ལྗེ་ལས། བརྟ་བའི་ཡུལ།

དེ་ཡུལ་རྒྱང་ཆེ་རྒྱངས་ཟད་ཀྱིས་གསར་དུ་བ། ། སྐྱུ་མ་མ་བཅས་རྗེས་ལྷག་ཟགས་སྐོ་དོལ་ཀས། གཉིད་མེད་མུ་
ངན་དཀའ་ཐུབ་ཚོལ་བས་དུ་བ། ལོ་གའི་དུས་རྣམས་ཕལ་ཆེར་བརྟ་བས་གསོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེལ་གང་བརྟ་བར་
བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱང་གས་ཆེ་བ་དང་རྒྱངས་ཟད་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིས་གསར་རྒྱངས་ཀྱི་ཉལ་པོ་མང་དུ་
སྐྱེད་པས་དུབ་པ་དང་། བུད་མེད་སྐྱུ་མ་མ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་དང་། ལྷག་མང་དུ་ཟགས་པ་དང་། སྐོ་དོལ་ཅན་
དང་། ཀས་པ་དང་ཕལ་ཆེར་གཉིད་མེད་དུ་གནས་པ་དང་། མུ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དང་།
ཚོལ་བས་དུབ་པ་དང་། ལམ་རྒྱ་སོ་གའི་དུས་དེ་རྣམས་ནི་ཕལ་མོ་ཆེར་བརྟ་བའི་ཆོ་གས་གསོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

༢ གང་གིས་བརྟ་བའི་ཟས་སྐྱོད་སྐྱོན་དཔྱད།

དེ་ཟམ་ལུག་ཤ་བྱ་རམ་ཀ་ར་མར། །འོ་མ་ཞོ་ཆང་ལ་སོགས་བཅུད་ཀྱིས་བརྟ། །སྐྱེན་སྦྱོར་ནད་དང་གང་འཕྲོད་
 སྐྱེན་མར་བསྟེན། །དཔུང་དུ་འཇམ་ཅི་ལྷུས་དང་བསྐྱེ་མཉེ་བ། །སྦྱོད་ལམ་གཉིད་ལོག་དལ་དང་སེམས་དགའ་
 བརྟ། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྟ་བར་བྱ་བ་དེའི་ལ་ཟམ་ནི་ལུག་ཤ་དང་བྱ་རམ་དང་ཀ་ར་དང་མར་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་
 ཆང་ལ་སོགས་པའི་བཅུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟ་བའམ་ཉམས་སྦྱོབས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ནད་
 གཞིའི་ཁམས་དང་གང་འཕྲོད་པའི་སྐྱེན་མར་འབའ་སམ་ལྟ་བུར་བསྟེན་པ་དང་དཔུང་དུ་འཇམ་ཅི་དང་ལྷུས་དང་
 བསྐྱེ་མཉེ་སོགས་བྱ་བ་དང་། སྦྱོད་ལམ་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་ཕལ་ཆེར་དལ་བ་དང་གཙོ་བོར་སེམས་དགའ་
 བ་ཉིད་བརྟ་བའི་མཚོག་ཡིན་ལོ། །

༣ བརྟས་པའི་ཕན་ཡོན།

དེ་ཡིས་སྦྱོབས་འཕེལ་ནད་ཀྱུན་གྱི་གཞོན་ལུས། །དཔེར་ན་ལ་ཉེན་པོ་ཡིས་ལུས་རྙེད་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྟ་
 བའི་ཚོ་ག་དེ་ཡིས་ལུས་ཀྱི་སྦྱོབས་རབ་དུ་འཕེལ་ཞིང་། རླུང་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱུན་ཀྱང་གིས་གཞོན་པར་
 ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པར་ཁས་ཉེན་པོར་གནས་པ་ཞིག་གིས་བར་སྐབས་སུ་དགའ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ལུས་
 པ་རྙེད་པ་བཞིན་ལུས་རླུངས་ངན་པ་དེ་འཕེལ་བས་ནད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་འགྱུར་པོ། །

༤ བརྟས་དྲགས་པའི་སྦྱོན།

ཐལ་དྲགས་འཚོ་ཆེས་འབྲས་དང་མེན་བྱ་དང་། །ཚོངས་བག་གཅིན་སྟེ་ལུད་པ་བད་ཀན་འཕེལ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 གལ་ཏེ་བརྟ་བ་ཐལ་དྲགས་ན་ཏེ་ཅང་ཚོ་ཆེས་པ་དང་། འབྲས་དང་མེན་བྱ་དང་ཁམས་ཚོངས་བག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། གཅིན་སྟེ་བ་དང་། ལུད་པ་དང་བད་ཀན་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

༥ དྲགས་སྦྱོན་བཙོས་པའི་ཐབས།

དེ་ལ་བད་ཚོལ་ཟད་བྱེད་ཟམ་སྐྱེན་པམ། །ཀྱུ་ཀྱུལ་བྲག་ལུན་སྦྱར་པའི་ཁར་དང་། །སྦྱང་སྦྱར་འཚོ་ཆེས་ནད་ཀྱུན་
 སེལ་བར་བྱེད། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སྦྱང་ཅི་སྦྱར་བའམ། །བཙའ་སྐྱེ་ཡ་བཀྲ་ར་བྱི་ཏང་ག་ །སྦྱུ་རུ་ནས་ཕྱེ་སྦྱང་
 སྦྱར་འཚོ་ནད་སེལ། །འཚོ་བས་སྐྱེམ་བཟང་བརྟ་བ་ཚོད་གིན་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོ་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དྲགས་སྦྱོན་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱིར་རྩུབ་ཅིང་བད་ཚོལ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟམ་སྐྱེན་པམ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀྱུ་ཀྱུལ་དཀར་
 བྲག་དང་བྲག་ལུན་དང་སྦྱར་པའི་ཁན་སོགས་དང་སྦྱང་ཅི་སྦྱར་བས་ཚོ་ཆེས་པའི་ནད་ཀྱུན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་།
 ཡང་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སྦྱང་ཅི་སྦྱར་བའམ། བཙའ་སྐྱེ་དང་། ཡ་བཀྲ་ར་དང་བྱི་ཏང་ག་དང་སྦྱུ་རུ་ར་དང་

ནས་ཕྱེད་དང་སྤྱད་ཅི་སྤྱད་བའི་ལྷོ་གུས་ཚོ་ཆེས་པའི་ནད་མཐའ་དག་སེལ་བར་རུས་ལ། དེ་བས་ན་ཉ་ཅང་ཚོ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་བཟང་བ་དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་བ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཚོད་ཟིན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ། ཉམས་དམན་སྤྱད་བར་བྱ་བ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱད་བར་བྱ་ལ་ཡུལ་དང་གང་གིས་དམན། །པན་ཡོན་དྲགས་སྐྱོན་དེ་ཡི་བཅོས་ཐབས་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱད་བའི་སྐྱོན་ནས་བཅོས་པར་བྱ་བ་ལ་འང་གང་སྤྱད་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་གང་གིས་ཉམས་དམན་པའི་ཐབས་དང་། དེའི་པན་ཡོན་དང་སྤྱད་དྲགས་པའི་སྐྱོན་དང་དེའི་བཅོས་ཐབས་དང་རྣམས་པ་ལྟ་ཡོད་ཅེས་པའོ། ། ༡

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ལྷ་ལས། དམན་བྱའི་ཡུལ་བསྟན་པ། དེ་ཡུལ་མ་ཞུ་སྤྱུ་མ་ཐོས་བརྒྱ་རེངས་ནད། །རིམས་དང་གཅིན་སྟེ་ཁོང་འབྲས་དྲེག་གུམ་མཆེར། །སྐྱོག་ལྷན་སྟེང་ནད་ཚད་འབྲུ་སྤྱུག་པ་དང་། །ལྷས་སྤྱི་དང་ག་མི་བདེ་བཤད་གཅི་འགགས། །འཚོ་ཆེས་རྒྱ་སེར་བད་མཁྲིས་རྒྱས་པའི་ནད། །སྟོབས་ལྡན་དར་བབ་དགུན་དུས་སྤྱད་བས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉམས་དམས་པའི་ཡུལ་ནི་ཁ་བས་མ་ཞུ་བ་དང་སྤྱུ་མ་བག་ཆེར་ཐོས་པ་དང་བརྒྱ་རེངས་ཀྱི་ནད་དང་། རིམས་ནད་དང་གཅིན་སྟེ་བ་དང་ཁོང་འབྲས་དང་དྲེག་དང་གུམ་བྱ་དང་མཆེར་ནད་དང་སྐྱོག་མའི་ནད་དང་ལྷན་ནད་དང་སྟེང་ནད་དང་ཚད་པས་འབྲུ་བ་དང་སྤྱུག་པ་དང་ལྷས་སྤྱི་བ་དང་དང་ག་མི་བདེ་བ་དང་བཤད་གཅི་འགགས་པ་དང་ཚོ་ཆེས་པ་དང་། རྒྱ་སེར་དང་བད་མཁྲིས་རྒྱས་པའི་ནད་རྣམས་སྐྱེས་པ་སྟོབས་ལྡན་དར་བབས་ལ་བྱུང་བ་དང་དགུན་སྟོད་ཀྱི་དུས་རྣམས་སྤྱད་བའི་ཚོ་ག་ཞག་གསུམ་རྒྱན་བསྟེན་ཏེ་བཅོས་པར་བྱའོ། །

༢ གང་གིས་དམན་པའི་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་སྐྱོན་དུ་ཞི་དང་སྤྱད་བ་གཉིས། །མ་སྟོམས་སྟོམས་པར་བྱེད་པ་ཞི་བ་སྟེ། སྤྱོད་བ་བས་སྐྱོན་སྤྱོད་ལམ་དཔུང་གིས་བཅོས། །ཉམ་སྟོབས་རྒྱུང་ལ་བས་ཀྱི་བཀའ་སྐྱོམ་བྱ། །དེ་འོག་ཡང་ཞིང་འཇུ་སྤྱོད་ཅུང་བསྟེན། །ཉམ་སྟོབས་འབྲིང་ལ་ཐང་དང་ཕྱེ་མ་སོགས། །འོད་སྤྱོད་སྐྱོན་བྱེད་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་བསྟེན། །སྟོབས་ལྡན་ཉིན་མཚན་ཚོལ་བཅག་རྩལ་དབྱུང་ཞིང་། །མེ་བཙའ་དུགས་ལུམས་གཏར་ག་དཔུང་གིས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉམས་དམས་པར་བྱ་བ་དེའི་སྐྱོན་དུ་ཞི་བ་དང་སྤྱད་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་འདུ་བ་མ་སྟོམས་པ་སྟོམས་པར་བྱེད་པ་ཞི་བའི་ཐབས་ཏེ། དེ་ལ་འང་སྤྱོད་བ་བས་དང་སྐྱོན་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་དཔུང་གི་སྐྱོན་ནས་བཅོས་དགོས་པ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱད་བའི་ཡུལ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་བཟག་ཉམས་སྟོབས་རྒྱུང་བྱེད་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཁ་བས་ཀྱི་

ནམ་གངས་མ་བོས་པར་བཀའ་སྐྱོམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་ཚེ་ཡང་ཞིང་འཇུག་པའི་ཁ་
བས་རྩུང་བཟང་ཚམ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། ཉམས་སྟོབས་འབྲིང་རྣམས་ལ་ཐང་དང་སྤེམ་རིལ་བུ་སོགས་དོད་སྐྱེད་པ་
དང་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་མས་རིམ་བཞིན་བསྟེན་པས་ཕན་ལ། སྟོབས་དང་
ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་གས་ཚེར་དུ་ཚོལ་བཅག་དང་རྩལ་དབྱུང་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་། གང་ལ་གང་འཚམ་
པའི་མེ་བཙའ་དང་དུགས་ལུམས་གཏར་ག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེད་ཀྱིས་བཙོས་པར་བྱའོ། །

༡ སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ།

སྦྱོང་བ་ནད་སྦྱོང་བྱིར་འབྲིན་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་མ་ཞུའི་གནས་ལ་སྐྱུགས་ཀྱིས་སྦྱང་། ཞུ་བའི་གནས་ལ་འི་རུ་ཉ་
ཡིས་བྱང་། །ལུས་སྦྱིར་བཤལ་ལ་ཚ་ནད་ཚ་སྦྱོངས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་སྦྱོང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་
བྱིར་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སྐོ་ནས་བཙོས་པར་བྱ་བ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་ནད་མ་ཞུ་
བའི་གནས་ན་གནས་པ་ལ་སྐྱུགས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཞུ་བའི་གནས་ན་ཡོད་པ་ལ་མས་བཏང་བྲག་པོ་སྟེ་ནི་
རུ་ཉ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཀྱི་དོན་སྦོད་སྦྱི་ལ་གནས་ན་ལྟོ་བཤལ་བྱ་ལ། ཚ་རྒྱས་ཀྱི་ནད་རྣམས་ལ་
གནས་ན་ཚ་སྦྱོངས་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

༢ ཉམས་དམས་པའི་ཕན་ཡོན།

ཞི་སྦྱང་ཉམ་དམན་ཕན་ཡོན་དབང་པོ་གསལ། །ལུས་ཡང་ཡི་ག་བདེ་ལ་བྱ་བྱེད་བཙོན། །བཀའ་སྐྱོམ་དུས་འབྱུང་
བཤང་རྒྱང་བདེ་བར་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞི་སྦྱོང་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཉམས་དམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གསལ་ཞིང་ལུས་ཡང་བ་དང་ཡི་ག་བདེ་ལ་བྱ་བྱེད་རྣམས་ལ་ལྷགས་ཀྱིས་བཙོན་པ་
དང་བཀའ་སྐྱོམ་ཚ་རྩོ་སོགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་འབྱུང་བ་དང་བཤང་བ་དང་སྦྱང་འོག་གི་རྒྱང་བདེ་བར་རྒྱ་བ་སོགས་ཕན་
ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །

༣ ཉམས་དམས་བྲགས་པའི་སྦྱོན།

བྲགས་ན་རྩུངས་འཇོན་གསྐུམ་མགོ་བོ་འཁོར། །གཉིད་མེད་མདངས་ཤོར་སྐྱད་གདངས་དབང་པོ་ཉམས། །ཁ་
སྐོམ་དང་ག་འགག་དང་བྱིན་པ་བཟླ། །གཞུག་ཏོ་རྩིབ་ལོགས་སྦྱིང་ག་ལྷན་པ་ན། །རིམས་འདེབས་སྐྱུག་འདོད་
རྒྱང་ནད་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཉམས་དམས་དགོས་པའང་ཉ་ཅང་བྲགས་ན་ལུས་རྩུངས་རེ་རེ་ནས་འཇོན་
པས་གསྐུམ་ཞིང་མགོ་བོ་འཁོར་བ་དང་གཉིད་མེད་པ་དང་མདངས་བཟླག་ཤོར་ཞིང་སྐྱད་ཀྱི་གདངས་དང་དབང་
པོ་ཉམས་པ་དང་ཁ་ཡང་ཡང་སྐོམ་ཞིང་དང་ག་འགགས་པ་དང་། བྱིན་པ་དང་བཟླ་དང་གཞུག་ཏོ་དང་རྩིབ་ལོགས་

དང་མིང་ག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ན་ཞིང་རིམས་ཀྱིས་འདེབས་པ་འདྲ་བ་དང་། སྐྱག་འདོད་ཅིང་རླུང་ནད་སྐྱེད་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དགས་སྐྱོན་བཅོས་ཐབས།

དེ་ལ་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡན། །ཁྱད་པར་ཤ་བཟེ་ཤ་དང་འཇམ་ཅི་དང་། །ཟམ་འགྲངས་གཉིད་ལོག་
ཕག་འདྲར་ལུས་རྒྱས་འགྱུར། །ལུས་རྒྱས་འཚོ་བྱེད་ཤ་འདྲ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཉམས་དམ་དགས་པའི་
སྐྱོན་དེ་རྣམས་ལ་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་མོད། །ཁྱད་པར་དུ་བྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཤ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཤ་བ་དང་འཇམ་ཅི་ཡང་ཡང་བཏང་བ་དང་། །ལ་བཟམ་འགྲངས་པར་བཅོས་ནས་གཉིད་ལོག་པས་ཕག་དང་འདྲ་
བར་ལུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་འཚོ་བྱེད་
ཀྱི་མཚོག་ནི་ཤ་བ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བར་གང་ན་ཡང་མེད་དེ་འདི་ཉིད་གཅིག་སྤུས་ཀྱང་ཚོག་གོ། །

གསུམ་པ། མཚུག་བསྐྱུ་བ།

མདོར་ན་བརྟམ་བྱའི་ཡུལ་ལ་ཉམས་མི་དམད། །གལ་ཏེ་སྦྱང་བ་དགོས་ལ་འཇམ་པོས་བྲ། །ཉམ་དམད་དགོས་ལ་
བརྟམ་པར་བྱེད་པ་སྦྱང། །རླུང་འཕེལ་ནད་གང་བཟང་པ་བརྟམ་བས་གསོ། །རླུང་བཟང་བད་མཁྲིས་འཕེལ་བ་སྦྱང་བས་
བཅོས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འཕེལ་བཟང་བཅོས་ཐབས་གཅིག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་ཐབས་
གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྣམས་མདོར་བྱིས་བསྐྱུ་ན། །གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྟམ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
རྣམས་ལ་ཉམས་མི་དམས་ཅིང་། །གལ་ཏེ་ནད་འགའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་སྦྱང་བ་སོགས་དགོས་པ་ལ་འཇམ་པོའི་
སྐྱོན་སྤུ་དགོས་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་དམས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟམ་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་
ག་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདྲུ་བ་གསུམ་ལས་རླུང་འཕེལ་བ་དང་ནད་གཞན་བད་མཁྲིས་གཉིས་པོ་གང་ཡང་
རླུང་བ་བཟང་པ་ལ་ནི་བརྟམ་བའི་སྐྱོན་སྤུ་གསོ་བར་བྱ་ཞིང་། །རླུང་བཟང་པ་དང་བད་ཀན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ལ་ནི་
བཅོས་ཐབས་མཚུངས་པར་སྦྱང་བས་བཅོས་དགོས་སོ། །དག་དོན་དུ་རྟེན་གཞོན་བྱ་རྣམས་དང་བརྟེན་པ་འདྲུ་བ་
རྣམས་འཕེལ་བཟང་གི་བཅོས་ཐབས་གཅིག་ཏུ་རླུང་ལ། །དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་དུ་རྟེན་རྩས་པ་དང་བརྟེན་པ་
རླུང་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། །འདི་ཉིད་ནི་རླུང་བཟང་པ་དང་རྩས་པ་འཕེལ་བའི་བཅོས་ཐབས་གཅིག་ཅིང་རླུང་
འཕེལ་བ་དང་རྩས་པ་བཟང་པའི་བཅོས་ཐབས་གཉིས་གཅིག་པས་གཞན་རྣམས་ལས་གོ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་གིས་སོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ལམ་ལྟར་ལྟར་བཞུགས་སུ་བཅུད། ཡིད་འོང་ཚིག་སྟོན་གཉིད་ལོག་གོས་དོན་བཤོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་ལྟར་ལྟར་བཞུགས་སུ་བཅུད་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོགས་ཀྱི་ཚིག་སྟོན་
པ་ཉན་ཞིང་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་པ་དང་གོས་དོན་བར་བཤོ་སྟེ་གནས་པའི་སློབ་སྤྱོད་བཅོས་པ་དང་།

༣ རྒྱུ་ལྡན་སྟོན་གྱིས་བཅོས་པ་བསྟན་པ།

སྟོན་དུ་རྒྱུ་ལྡན་གསུམ་གྱི་ཁྲུ་བ་དང་། ལུག་མགོ་རྟིང་པའི་མགོ་འཁྲུལ་སྦྱོར་བ་བྱ། བཅུད་བཞིའི་ཐང་དང་
ཤིང་ཀུན་གསུམ་ཐང་བཏང་། བྱེ་མ་རྩོམ་ཤིང་ཀུན་རྩུར་ཞིས་བསྟེན། འདྲུང་འདོན་ཤིང་འདོན་སྟོན་འདོན་སྦྱར་
འདོན་དང་། རྩོམ་སྟོན་སྦྱར་བཅོན་དུག་རྩུས་ཆེན་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཅ་བའི་སྟོན་མར་སྦྱར། མདོར་ན་
མར་སྦྱར་ལན་ལྟ་སྦྱར་དོས་བཅོས། རྒྱུ་ལྡན་མར་རྟིང་དོན་གྱི་འཇམ་ཚི་བསྟེན། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་དུ་ལུག་
གི་སྟེ་ལོང་གཞུག་ཏེ་སོག་ཡུ་སྟེ་རྩུས་བཅུད་གསུམ་གྱི་ཁྲུ་བ་དང་། མན་ངག་རྒྱུ་ལྡན་གསུམ་པའི་ལུག་མགོ་རྟིང་
པའི་མགོ་ཁྲུལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱ་ཞིང་། ཤིང་མར་ཆང་དང་བུ་རམ་རྟིང་པ་སྟེ་བཅུད་བཞིའི་བསྟེན་ཐང་དང་། ཤིང་ཀུན་
སྦྱར་དང་རྩུ་ལྡན་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཐང་བཏང་ལ། བྱེ་མ་ཞི་མན་ངག་རྒྱུ་ལྡན། བྱེ་མ་རྩོམ་ཤིང་ཀུན་ལ་རྩུ་
ལྟ། རྩུ་ལྡན་རྩུ་ལྡན་རྩུ་ལྡན་ཆ་བ་གསུམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩུར་ཞིས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚག་བཅད་
གྱི་མར་ལ་སྦྱར་བའི་དཀར་འདོན་དང་། ལུག་ཤིང་ཁྲུ་བར་སྦྱར་བའི་ཤིང་འདོན་དང་སྟོན་སྦྱར་བཅོས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་
སྟོན་འདོན་དང་ཆང་ཞིམ་པ་ནར་སོན་གྱི་སྦྱོར་ཉེ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་འདོན་ཉེ་འདོན་བཞིའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྩོམ་དང་
སྟོན་སྦྱོར་དང་བཅོན་དུག་དང་རྩུས་ཆེན་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཅ་བ་ལྟ་རྩུས་ཀྱི་སྟོན་མར་མན་ངག་རྒྱུ་ལྡན་
བཤད་པ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་རོ་མར་སྦྱར་ལན་ལྟ་གསུམ་དང་རྩུས་པ་སྦྱོར་ཞིང་དོ་བའི་སློབ་སྤྱོད་
བཅོས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་དུ་མར་རྟིང་ལ་སོགས་པ་དོན་བཅུད་གྱི་འཇམ་ཚི་བཏང་བ་ཉིད་བསྟེན་པ་ཡིན་ལོ། །

༤ རྒྱུ་ལྡན་དབྱེད་གྱིས་བཅོས་པ་བསྟན་པ།

དབྱེད་དུ་ལོ་མར་རྟིང་པའི་བསྟེན་མཉེ་བྱ། སྦྱོར་སྟོན་དུགས་ཀྱིས་གཟེར་བའི་གནས་སུ་བཅུད། སྦྱི་གཙུག་ལ་
སོགས་རྒྱུ་ལྡན་གསུམ་མཉེ་ལེས་མནན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེད་དུ་ལོ་མར་རྟིང་པའི་བསྟེན་མཉེ་བྱ་ཞིང་གོ་
སྟོན་སྦྱོར་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུགས་ཀྱིས་གཟེར་བའི་གནས་རྩུས་སུ་བཅུད་པ་དང་། སྦྱི་གཙུག་དང་ཨན་
སྟོང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་གསུམ་རྩུས་སྦྱོར་མཉེ་ལེས་མནན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྤྱོད་གསོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་མཁྲིས་པའི་ནད་ཀྱི་གསོ་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་བཟས་དང་། སྤྱོད་ལམ་དང་། སྟོན་དང་། དབྱེད་བཅས་རྩུས་པ་བཞིའི་སློབ་སྤྱོད་བཅོས་པ་བསྟན་པ་ལས།
དང་པོ་མཁྲིས་ནད་བཟས་ཀྱིས་བཅོས་པ་བསྟན་པ། མཁྲིས་པའི་ནད་ལ་མར་གསུམ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་རི་

དུགས་ཤ་གསར་ཆུ་བསིལ་མ། །བ་རའི་ཞོ་དར་སྐབས་དང་ལྷུ་ཚོད་དང་། །ཆག་ཚེ་ཕྱེ་བྱུག་བསིལ་བའི་ཟས་
 གྱིས་བཙོས། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པའི་ནད་འདི་ལའང་ཟས་སྟོད་སྟོན་དཔུང་བཞིའི་དང་པོ་ཟས་ལ་བ་རའི་མར་
 གསར་ཕྱང་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་བ་ལང་རི་དུགས་ཀྱི་ཤ་གསར་དང་། གངས་
 དང་རྗེའི་ཆུ་བསིལ་མ་དང་ཇ་བསྐོལ་ལེགས་པ་དང་། བ་རའི་ཞོ་དར་སྐབས་དང་ལྷུ་མང་གི་ཚོད་མ་དང་ཆག་ཚེ་
 དང་ཕྱེ་བྱུག་ཚུ་སྟོར་མེད་པའི་སྐྱ་ཞིང་ཚོས་པ་ལ་སོགས་པ་བསིལ་བའི་ཟས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཙོས་པར་བྱའོ། །

༢ མཁྲིས་ནད་སྟོད་ལམ་གྱིས་བཙོས་པ་བསྟན་པ།
 སྟོད་ལམ་བསེར་བྱ་གིང་གི་བ་ནི་ཏུ་གསིང་བསྟེན། །རྩ་འགྲམ་བསིལ་གནས་མ་འཇུགས་དལ་བར་བསྟན། །དྲི་
 བཟང་བསིལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་བྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོད་ལམ་ཡང་རྒྱང་བསེར་བྱ་སོག་པའི་གིང་
 གི་བ་དང་ནེ་ཏུ་གསིང་བསྟེན་ཞིང་། ཡང་ན་རྩ་འགྲམ་ལ་སོགས་པ་བསིལ་བའི་གནས་སུ་མ་འཇུགས་པར་དལ་
 བར་བསྟན་ལ་ལུས་ལ་ག་བྱར་དང་ལྷ་གི་ར་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་པོ་བསིལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་བྱུགས་ལ་
 གནས་པར་བྱའོ། །

༣ མཁྲིས་ནད་སྟོན་གྱིས་བཙོས་པ་བསྟན་པ།
 སྟོན་དུ་སྟོ་ཐང་ཅི་སྟོན་བྱུང་མོང་གསུམ། །ག་བྱར་ཅན་དན་གི་མི་ཚུ་སྟོ་བས་སྐྱར། །མདོར་ན་མངར་ཁ་བསྐྱ་
 བསིལ་སྟོན་གྱིས་བཙོས། །བྱད་པར་མངར་བའི་བཤལ་གྱིས་སྐྱར་བ་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་དུ་མན་ངག་
 རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ཏིག་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བསིལ་བའི་སྟོ་སྟོན་དང་། ཐོང་ང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བསིལ་བའི་ཐང་
 སྟོན་དང་། ཅུ་གང་ལ་སོགས་པ་བསིལ་བའི་ལ་སྟོན་རྣམས་བྱུང་མོང་དུ་སྐྱར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལ་སྟོན་གྱི་
 སྟོར་བ་དེ་ལའང་ཚད་སྟོ་བས་ཉིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ག་བྱར་གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྐྱར། ཚད་སྟོ་བས་འབྲིང་ལ་ཅན་ཅན་
 དཀར་པོ། སྟོ་བས་རྒྱང་བ་ལ་གི་ཐང་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་སྟོར་བ་དེ་ཚད་སྟོ་བས་དང་སྐྱར་བ་གཅེས་སོ། །མདོར་ན་
 རོ་མངར་ཁ་བསྐྱ་བ་དང་ལུས་པ་བསིལ་བའི་སྟོན་གྱིས་བཙོས་དགོས་ཉིད། བྱད་པར་དུ་མཁྲིས་པ་བཤལ་ལས་མི་
 འདའ་བའི་ཕྱིར་མངར་བའི་བཤལ་སྟོན་གྱིས་སྐྱར་བ་ཉིད་བསྟན་སོ། །

༤ མཁྲིས་ནད་དཔུང་གྱིས་བཙོས་པ་བསྟན་པ།

དཔལ་དུ་རྩལ་དཔལ་དུ་རྩལ་ལེ་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར། །གང་རྒྱལ་ཙུ་ལ་གཏར་ཞིང་བསིལ་གྱིས་བདུག། །ཅེས་པ་སྟེ།
ལ་དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་དུ་རྩལ་དུ་རྩལ་བའི་ཚོག་དང་རྒྱ་བསིལ་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་། །གང་རྒྱལ་གྱི་ཙུ་
ལ་གཏར་ཞིང་བསིལ་སྐྱོན་དང་སྐྱུར་བའི་རྒྱ་བསིལ་གྱིས་བདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་གསོ་བར་བྱའོ། །

གསལ་གྱི་པ། བད་ཀན་ནད་གྱི་གསོ་བའི་བསྐྱེད་པ།

དེ་ལའང་ ཟས་དང་། སྲོད་ལམ་དང་། སྐྱུན་དང་། དཔལ་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཟས་གྱིས་བཙོས་པ་
བསྐྱེད་པ། བད་ཀན་ནད་ལ་སྐྱུར་ཅི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །ཉ་ལུག་གཡག་ཚོད་གཡི་དང་བྱ་ཚོད་ཤ། །འབྲུ་རྙིང་ཟན་
ཚོན་ཚང་ནར་ཕྱིན་པ་དང་། །རྒྱ་སྐོལ་སྐྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་ཡང་ཞིང་རྩལ། །དྲོ་ལ་རྒྱུང་བའི་ཟས་གྱིས་བཙོས་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་གྱི་ནད་ལའང་ཟས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བཙོས་དགོས་པའི་དང་པོ་ཟས་ནི་སྐྱུར་
ཅི་དཀར་པོ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཉ་དང་ལུག་དང་གཡག་ཚོད་དེ་བྱང་འབྲོང་དང་ཡུལ་
འབྲོང་དང་གཡི་དང་བྱ་ཚོད་རྣམས་གྱི་ཤ་རྙིང་པ་དང་། །འབྲུ་སྟེ་ནས་རྙིང་པའི་ཟན་ཚོན་དང་ཚང་ཞེས་ནར་ཕྱིན་པ་
དང་། །རྒྱ་བསྐོལ་དང་སྐྱ་བཏབ་པའི་རྒྱ་བསྐོལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞིང་རྩལ་བ་དང་དྲོ་ལ་རྒྱུང་བ་སྟེ་འགྲངས་ཆེས་པ་
མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཞིང་ཉུང་བྱེད་གྱི་ཟས་གྱིས་བཙོས་པར་བྱའོ། །

༢ བད་ཀན་གྱི་ནད་སྲོད་ལམ་གྱིས་བཙོས་པ་བསྐྱེད་པ།

སྲོད་ལམ་མེ་ཉིས་བསྐོ་ཞིང་གོས་དྲོར་གཡོག། །སྐྱམ་སར་ལུས་སེམས་ཚོལ་སྤྱད་གཉིད་མི་ལོག། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་
བཞིན་སྲོད་ལམ་ཡང་མེ་དང་ཉི་མས་བསྐོ་ཞིང་གོས་དྲོ་བར་གཡོགས་ལ་སྐྱམ་ས་རྣམས་སུ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་
ཚོལ་བས་བྱ་བ་ལ་ལོངས་སྲོད་ཅིང་ཉིན་གཉིད་མི་ལོག་པ་གཅེས་སོ། །

༣ བད་ཀན་གྱི་ནད་སྐྱུན་གྱིས་བཙོས་པ་བསྐྱེད་པ།

སྐྱུན་ལ་ལན་ཚྭ་ཚ་བའི་བསྐྱུས་ཐང་བཏང་། །ཕྱི་མ་སེ་འབྲུ་དུ་ལིས་ཐལ་སྐྱུན་སྐྱུར། །མདོར་ན་ཚ་སྐྱུར་ཡང་རྩལ་རྩོ་
བ་བསྐྱེད། །ཁྱད་པར་རྩོ་ལ་རྩལ་བའི་སྐྱུགས་སྐྱུན་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུན་ལའང་རྒྱལ་ཚྭ་དང་ན་ལེ་ཤམ་ལ་
སོགས་པ་ལན་ཚྭ་དང་ཚ་བའི་སྐྱུན་གྱི་བསྐྱུས་ཐང་བཏང་ལ། །ཕྱི་མ་ལའང་སེ་འབྲུ་དང་དུ་ལིས་གྱིས་གཙོ་བྱས་པ་
དང་ཐལ་སྐྱུན་གྱི་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་ལ། །མདོར་ན་ཚ་སྐྱུར་དང་རུས་པ་ཡང་རྩལ་དང་རྩོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་
དུ་བད་ཀན་སྐྱུགས་གྱིས་བྲངས་ཞེས་པ་ལྟར་རྩོ་ལ་རྩལ་བའི་སྐྱུགས་སྐྱུན་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༤ བད་ཀན་ནད་དཔལ་གྱིས་བཙོས་པ་བསྐྱེད་པ།

དཔལ་དུ་ཚྭ་དང་བོང་བ་སྤྱུ་དུགས་བསྟེན། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་མེ་བཙའ་ཐུར་མ་བྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་
 དུའང་ཚྭ་དང་བོང་བ་སྟེ་སོ་ཕག་ལ་སོགས་གོང་ཐུར་འགྲིལ་བ་དང་གཡི་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་སྤྱུ་དུགས་བསྟེན་ཞིང་།
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བད་ཀའ་ལ་ནི་མེ་བཙའ་དང་ཚྭ་ཐུར་གྱིས་ལྷག་མ་ལུས་པར་བཙོས་ཏེ་གསོ་བར་བྱའོ། །
 བཞི་པ། མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།
 མདོར་ན་རྒྱང་ནད་འཇམ་ཚི་བརྟུན་གྱིས་བཙོས། །མཁྲིས་པའི་ནད་ལ་བཤལ་དང་བསེལ་གྱིས་བཙོས། །བད་ཀའ་
 ནད་ལ་སྤྱུགས་དང་རྫོད་གྱིས་བཙོས། །རྒྱང་དང་མཁྲིས་པར་ལྷན་ལ་བསེལ་བརྟུན་བསྟེན། །བད་མཁྲིས་ལྷན་ལ་
 བསེལ་ལ་ཡང་བས་བཙོས། །བད་རྒྱང་ལྷན་ལ་རྫོ་ལ་བརྟུན་པས་བཙོས། །འདུས་པའི་ནད་ལ་བསེལ་བརྟུན་ཡང་
 བས་བཙོས། །མདོར་བསྟུས་ཚྭ་བ་ཐམས་ཅད་བསེལ་གྱིས་བཙོས། །གང་བའི་ནད་གཞི་ཐམས་ཅད་བད་ཀའ་
 ལྟར། །རྒྱང་ནི་ཚྭ་གང་གང་འབྲེལ་སྤྱུམ་རྫོས་བཙོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས།
 རྒྱང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་བརྟུན་གྱིས་གསོ། །བུ་སྤྱན་གྱིས་ནི་མཁྲིས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །བད་ཀའ་ཚིགས་སུ་
 བབས་ན་སྤྱུག་སྤྱན་བཏང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་ཉིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་རྒྱང་ནད་ཐམས་ཅད་འཇམ་ཚི་དང་
 སྤྱུམ་བརྟུན་གྱི་སྟོན་ས་བཙོས་ཤིང་། །མཁྲིས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་བཤལ་དང་བསེལ་སྤྱན་གྱིས་བཙོས་ལ།
 བད་ཀའ་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུགས་དང་རྫོད་དང་ཡང་རྩལ་གྱི་སྤྱན་གྱིས་བཙོས་པར་བྱའོ། །རིག་པ་དེས་
 མཚོན་ནས་རྒྱང་དང་མཁྲིས་པར་ལྷན་པ་ལ་ཤ་གསར་དང་མར་གསར་ལ་སོགས་པ་བསེལ་བརྟུན་དང་ལྷན་པའི་
 ཟས་དང་སྤྱན་གྱི་བཙོས་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བད་མཁྲིས་ལྷན་པའི་ནད་ལ་ཆག་ཚེ་དང་ཕྱེ་བྱག་ལ་
 སོགས་པ་བསེལ་ལ་ཡང་བའི་ཟས་སྤྱན་གྱིས་བཙོས་ལ། བད་རྒྱང་ལྷན་པའི་ནད་ལ་ལུག་ཤ་དང་ཆང་ནར་སོན་ལ་
 སོགས་པ་རྫོ་ལ་བརྟུན་པའི་ཟས་དང་སྤྱན་གྱིས་བཙོས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་དེས་མཚོན་ནས་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀའ་
 གསུམ་འདུས་པའི་ནད་ལ་གསུམ་གའི་གཉེན་པོ་གཅིག་གཤེད་གཅིག་གིས་མི་བྱེད་པ་རྣམས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རི་
 དུགས་ཀྱི་ཤ་དང་སྐམ་སའི་འབྲུལ་སོགས་པ་བསེལ་བརྟུན་ཡང་བ་དང་ལྷན་པའི་ཟས་སྤྱན་གྱི་སྟོན་ས་བཙོས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱང་པ་དང་ལྷན་འདུས་གྱིས་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་བཙོས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གང་མདོར་བསྟུ་ན་ཚྭ་གང་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ན་ཚྭ་བ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་བསེལ་གྱི་སྟོན་ས་བཙོས་
 ཤིང་། གང་བའི་ནད་གཞི་ཐམས་ཅད་གང་བད་ཀའ་གྱི་བཙོས་ཚུལ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཚྭ་བས་བཙོས་དགོས་ལ། རྒྱང་
 ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་དོ་བོ་རྩལ་ཡང་དུ་གནས་པས་ན་ཚྭ་གང་གང་འབྲེལ་བའི་གཉེན་པོའི་སྟེང་
 དུ་སྤྱུམ་རྫོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱན་གྱིས་བཙོས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསོ་
ཐབས་དངོས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའོ།། ||

བརྟུ་གཅིག་པ། བྱ་བྱེད་སྟོན་པའི་གནས།

༡། །གང་གིས་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ་འམ་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་སྟོན་པའི་གནས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་
བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྟོན་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཡང་དྲངས་པོ་ཡིད་
ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲངས་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །
ལ་ཇི་ལྟར་བསྟོན་པར་བཞི། །འཚོ་མཛད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལུས་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ།
གནས་བརྟུ་པ་གསོ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་གསུང་བར་བསྟན་ཟེན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཡང་དྲངས་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །དེའང་ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲངས་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །
ནས་མཚན་ནས་བོས་ཏེ། གནས་བརྟུ་གཅིག་པ་བྱ་བྱེད་སྟོན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟོན་པར་བཞི་
ཞེས་འདྲི་ན་འཚོ་མཛད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་ཀ་ཅག་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པ་ལས་
ཞེས་པའོ། །

སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲངས་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་ལྟར་
དེས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་པ། དེ་ཡང་ཀྱེ་དྲངས་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་མཚན་ནས་བོས་ཏེ་
མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། གསོ་བ་པོ་སྟོན་པ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ། །བྱ་
བ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གནས་བསྟན་པ། །རྒྱ་དང་རོ་བོ་དེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་དུག་གིས་
བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚུད་ཀྱིས་དེས་པའི་དོན་གྱིས་གང་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ་ནད་པའི་དོན་དུ་
ཕན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གནས་བསྟན་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་དེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་།
ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམས་པ་དུག་གི་སྟོན་པས་བསྟན་པར་བྱ་ཡི། །ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྒྱུངས་ཤིག་ཅེས་
གདམས་སོ། །

གཉིས་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྐྱེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། སྐྱེན་པའི་ངོ་བོ། སྐྱེན་པའི་ངེས་ཚིག། སྐྱེན་པའི་དབྱེ་བ། སྐྱེན་པའི་ལས།
སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་བཅས་རྣམ་པ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནི་སློབ་ལྡན་བསམ་པ་དཀར་བ་དང་། །དམ་ཚིག་ལྡན་ཞིང་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་། །བྱ་བ་ལ་
བརྩོན་མི་ཚོས་མཁམས་དང་དྲུག །ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱེན་པ་མཁམས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སློབ་ལྡན་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་མཚོག་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འོག་ནས་ཇི་སྐད་འཆད་འགྱུར་གྱི་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་ཞིང་། ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་། བཞི་བར་འོས་པའི་བྱ་བ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་འཇིག་རྟེན་
མིའི་ཚོས་ལུགས་ལ་མཁམས་པ་དང་རྣམ་པ་དྲུག་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ལས།

༡ སློབ་དང་ལྡན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་སློབ་དང་ལྡན་པ་ནི། །སློབ་ཆེ་སློབ་ཆུང་སློབ་གཞུག་གསུམ་ལྡན་པས། །གསོ་དཔུང་མདོ་རྒྱལ་མ་ལུས་ཁོང་
དུ་རྒྱུད། །ལག་ལེན་ཀུན་ལ་ཐོགས་བརྟུགས་ཉམས་མེད། །རིག་པས་དཔྱོད་ཤེས་མངོན་ཤེས་ལྷ་མོ་འཆར། །དེ་
ཉིད་རྒྱ་ཡི་ནང་ནས་མཚོག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེན་པ་མཁམས་པའི་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་སློབ་དང་ལྡན་པ་
ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སློབ་པ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱའི། སློབ་གྲོས་ཞེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
བྲགས་པ་ལས་གཙུག་ལག་མཐའ་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལུས་པའི་སློབ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་མི་
ལུས་པའི་སློབ་ཆུང་བ་དང་། གང་ལའང་བརྟུག་དཔུང་སློབ་དུ་གཏོང་བའི་སློབ་གཞུག་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་
སློབ་གསོ་དཔུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱལ་པར་བཤད་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འཇུག་མེད་
དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་འོས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་རིགས་ཀུན་ལ་ཐོགས་ཤིང་བརྟུགས་པ་
དང་ཉམས་པ་སྤྱི་ཅུ་ཡང་མེད་པར་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ནད་དང་
སྐྱེན་ལ་སོགས་དོན་རྣམས་ལའང་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་དཔྱོད་ཤེས་པར་མ་བཟད་སྐྱེན་གྱི་ལྷ་མོ་བསྐྱབས་པ་སོགས་
ཀྱི་སློབ་པ་འཚོ་འཆི་དང་སྐྱེན་གྱི་འགོ་རྒྱུལ་ལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པའང་ལྷ་མོ་གང་ལ་གང་འཚོམ་པར་འཆར་
བ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་རྒྱུང་བ་ལས། །སློབ་
ལྡན་དཔའ་ངར་མངོན་དང་གསུམ། །མངོན་ཤེས་འབྲས་བུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

༢ བསམ་པ་དཀར་བ།

དེ་ལ་འང་ངོ་བོ་དང་། ཚོ་ག་ །ཕན་ཡོན་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་དཀར་བ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ལྡན་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་བསམ་པ་དཀར་བ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་
མར་འདུ་ཤེས་པའི་ངེས་བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །

༢ ཚོ་ག་བསྟན་པ།

སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་འཇུག་ལས་དང་པོ་ནི། །སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་དང་ཕན་འདོགས་དད་པ་དང་། །བཟང་ངན་
བྱམས་སྤང་ཞེ་ནས་སྟོམས་པ་ཡིས། །སྟིང་རྗེ་བྱམས་པ་དགའ་བ་བྱང་སྟོམས་བཞི། །སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་དེ། །དངོས་གཞི་འཇུག་པ་ཚད་མེད་ཉམས་སུ་སྤང་། །འཇུག་པ་བསྐྱེད་པར་བཟླ་ཞིང་འཁོན་
འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རོན་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསམ་སྦྱོར་ནི་
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། ཕ་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་འདོད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་། དཀོན་ཅོག་གསུམ་པོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་
སྐྱབས་ཀྱི་དད་པ་དང་། གསེར་དང་པོང་བ་ལ་བཟང་ངན་དང་དག་གཉེན་ལ་བྱམས་སྤང་སོགས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
སྟོམས་པའི་སྟོན་པ་དང་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་འགྲོ་བ་བྱུ་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་
བྱམས་པ་དང་། གང་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་བྱང་སྟོམས་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་མོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་ནས་བླ་ན་མེད་པ་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་དུས་
དང་གངས་འདི་དང་འདི་རྣམས་ཚད་དང་རིགས་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འཇུག་
པ་ཡང་ནི་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པར་བཟླ་ཞིང་ནད་པ་སོགས་སུ་ལའང་འཁོན་འཛིན་མེད་པའི་ལྷག་
བསམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

༣ ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།

དེ་ལྡན་གསོ་སྤྱོད་འཚོ་མང་གོགས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་གང་བཟླ་བའི་ནད་པ་རྣམས་གསོ་སྤྱོད་ཞིང་འཚོ་བ་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚོགས་མ་བེན་པའི་སྟོན་
འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཅོམ་དུ་བྱེད་ལ། ལྟར་བས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནད་
པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་ངོ་། །སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་

སྒོད་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚོགས་ཟིན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
དགོས་སོ། །

༣ དམ་ཚིག་ལྡན་པ།

དམ་ཚིག་ལྡན་པ་སློབ་ཞུག་རྣམས་པ་དུག །བརྒྱུད་བྱ་གཉིས་དང་ཤེས་བྱ་གསུམ་དུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷན་པའི་
རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའང་སློབ་ཞུག་གི་རྣམས་པ་དུག་དང་གཟུང་བར་བྱ་བ་གཉིས་དང་
ཤེས་པར་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ སློབ་ཞུག་རྣམས་པ་དུག

དང་པོ་སློབ་དཔོན་གསུང་དང་གསོ་དབྱུད་དང་། །མཚེད་དང་ནད་པ་རྣམས་ལྷག་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་པ་
སློབ་གསུང་དང་བཀའ་རྒྱུད་དང་། །ཐོགས་སྐྱབ་བྱ་ཚ་ཁྱི་པག་ལྷ་བྱུར་ནི། སློབ་ཞུག་པ་ཡི་དམ་ཚིག་དུག་བསྐྱུང་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སློབ་ཞུག་རྣམས་པ་དུག་ནི་རང་གི་སློབ་དཔོན་དང་དེའི་གསུང་དང་
གསོ་དབྱུད་ཀྱི་གཞུང་དང་རང་གི་ཐོགས་མཚེད་དང་ནད་པ་དང་ནད་པའི་རྣམས་ལྷག་སྟེ་རྣམས་པ་དུག་ལ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་སྟིགས་མའི་དུས་སུ་མཇུག་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དངོས་
ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་དེའི་གསུང་པ་སློབ་གི་གསུང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལྟར་དང་། གསོ་དབྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པར་སྟིང་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་རང་ཐོག་མཚུངས་སློབ་བྱ་གཅིག་
པའི་མཚེད་ཐོགས་རྣམས་ལ་པ་མ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ལྷ་བྱུར་བཅེ་གཏུངས་དང་ནད་པ་ལ་དེའི་སྐྱབ་བསྐྱུང་མི་བཟོད་
པའི་སྟིང་རྗེ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་བྱམས་པ་སོགས་མས་བྱ་ཚ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་བསྐྱུང་བ་དང་། ནད་པའི་རྣམས་ལྷག་དང་
བཤད་གཅི་ལ་སོགས་མི་གཙང་བ་རྣམས་ལ་འཛེམ་བག་བྱས་ན་སྐྱབ་དབྱུད་གང་ཡང་གནད་དུ་མི་འགོ་བས་གཙང་
བཙོག་མེད་པར་ཁྱི་དང་པག་ལྷ་བྱུར་ནི་སློབ་ཞུག་པའི་དམ་ཚིག་དུག་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །

གཟུང་བྱ་རྣམས་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་སྐྱབ་གྱི་རིག་འཛིན་ཆ་བྱད་རྣམས། །བཀའ་སྐྱུང་ཕྱག་ཚ་ལྷ་བྱུར་བརྒྱུད་ཞིང་བསྐྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་
ཚིག་གཉིས་པ་གཟུང་བྱ་གཉིས་ནི་སྐྱབ་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་དང་གཙགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་
བྱད་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱབ་གྱི་བཀའ་སྐྱུང་དང་དེའི་ཕྱག་ཚའམ་ཕྱག་མཚན་ལྷ་བྱུར་བརྒྱུད་ཞིང་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ། །

༣ ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་བུ་ཅི་དང་། མཚོན་ཇུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། འདོད་འབྲུང་
བའི་ལོ་བུ་ཤེས་པར་བྱ། འདོད་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་བུ་ཅི་དང་ཤེས་པར་བྱ། ལྷན་གྱིས་རིག་འཛིན་མཚོན་པའི་
ཇུ་སྐྱེ་ཤེས། འཇུ་པ་སྐྱེ། དམ་ཚིག་གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་གསུམ་ནི་སྐྱེ་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་བུ་ཅི་
དང་མཚོན་པའི་ཇུ་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཆུང་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོན་འདོད་
ཐམས་ཅད་ལྷགས་ལས་འབྲུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་ནད་ཆུང་མཚན་བདེ་བླག་ཏུ་
སེལ་བར་བྱེད་པས་འཚེ་མེད་ཀྱི་བུ་ཅི་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་དེ་ལེགས་པར་སྐྱུར་བའི་ལྷན་གྱིས་རིག་པ་
འཛིན་པའི་དང་སྐྱོང་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་ཅི་དང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡ སྐྱེ་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བ།

དང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་བཙལ་ལ་བཙལ། འཇུ་པ་སྐྱེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐྱེ་
ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱེ་ཆུང་པ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ཡིད་
བཞིན་ལོ་བུ་ཤེས་པོ་ཆེ་དེ་དང་དེ་འབྲུ་བ་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་ཤེས་པར་བཙལ་ལ་འབྲལ་མེད་ཏུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །

༢ སྐྱེ་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་ཅི་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། གཙོ་འཁོར་ལ་བསྟོད་པ། ཤེས་པ་བརྗོད་པ། ལྷགས་བཞུག་བ་བཙལ་བཞི་ཡིས་
བསྟན་ནོ། འདོད་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལེགས་པར་སྐྱུར་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྟེན། རང་ཉིད་བུ་ཅི་འོད་ཀྱི་པོ་
དང་། སྐྱེ་གྱི་སྐྱོད་ནི་བུ་ཅི་ལྷང་བཟེད་བསམ། སྐྱེ་བྱ་དང་སྐྱོང་ཆུང་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྗོད། འཇུ་པ་སྐྱེ།
ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གཉིས་པ་ནི་ཞི་སྐྱུང་གི་སྐྱེ་གང་ཡིན་འབྱུགས་མེད་ཆུང་མཚན་དག་པའི་ལྷག་ལེན་དང་
ལྷན་པས་ལེགས་པར་སྐྱུར་ལ་བུ་ཅི་དང་བྱིན་གྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱོད་ཅིག་གིས་བཙལ་ལྷན་
འདས་བུ་ཅི་འོད་ཀྱི་ཀྱི་པོ་སྐྱེ་མདོག་སྐྱོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པ་ལྷག་གཡས་པས་མཚོག་སྐྱེན་གྱི་ལྷག་
ཀྱིས་ཨ་ཏུ་ར་ཆུང་མཚན་ལོ་བུ་ཅི་དང་འཛིན་ཞིང་གཡོན་མཉམ་གཞན་གྱི་སྐྱོང་ན་བུ་ཅི་དང་ལྷང་བཟེད་
བསྐྱེམས་པ། ཞབས་དྲོ་ཆེད་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དཔུ་ལ་གཙུག་ཏོར་དང་ཞབས་ལ་འཁོར་ལོ་སོགས་
མཚན་བཟང་པོ་སྐྱེ་ཏུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྟེན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷགས་བཟུང་ལྷང་སངས་ཀྱིས་དང་
བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་དང་སྐྱོང་སོགས་འཁོར་སྐྱེ་བཞི་བཀའ་སྐྱུང་དང་བཙལ་པས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བྱེད།
སྐྱེ་བུ་ཅི་དང་སྐྱེ་གྱི་སྐྱོད་དེ་ནི་བུ་ཅི་དང་ལྷང་བཟེད་ཏུ་བསམས་ཤིང་སྐྱེ་བྱ་ལ་འཁོར་སྐྱེ་བཞི་
དང་སྐྱོང་གིས་བསྐྱོར་བ་ཆུང་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

༣ གཙོ་འཁོར་ལ་བསྟོད་པ།

འཚོ་མཛད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་བཙམ་ལྟོན་འདས། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱལ་སྐྱོན་གྱི་བླ། །སྐྱེ་མདོག་
 མཐིང་ག་བེདྲུཅུ་ཡི་འོད། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྟོན། །རླུང་མཁྲིས་བད་ཀའ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་
 པ་ལ། །ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཕྱག་གཡས་ཨ་རུ་ར། །ཕྱག་གཡོན་བདུད་ཅིའི་ལྷུང་བཟེད་པར་བུ་བསྐྱམས། །བེདྲུཅུ་
 ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིག་པའི་གནས་མཚོག་བཙོ་བརྒྱད་མུགས་སུ་རྒྱུད། །ཚོ་ལ་དབང་བའི་བཙུད་ལེན་
 དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །མདོན་ཤེས་སྣོང་རྗེས་འགོ་མཚོག་འདུ་བ་སྟོམས། །དང་སྤོང་རིག་འཛིན་རྣམས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དམིགས་པ་དེ་རྣམས་བྱས་ནས་ངག་ཏུ་འགོ་བ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོག་འཚོ་བར་མཛད་པའི་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙམ་ལྟོན་
 འདས་ཏེ། དེས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ནད་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་
 སེལ་བས་སངས་རྒྱལ་སྐྱོན་གྱི་བླ་མ་ཞེས་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ག་ཞོར་བུ་བེདྲུཅུ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་འབྲོ་བ་ལ།
 རྣམ་པ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉེས་པ་ཞབས་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་ལོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་
 ཞོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉེས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྟོན་པ། གང་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་
 བྱམས་པས། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་རུས་སྐལ་ཞབས། ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་བས་འབྲེལ་པ་
 དང་། ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་
 རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱེ་ཆེ་དང་། །ཞབས་འབྱུར་མི་མདོན་སྐྱེ་ནི་བྱེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་ཕྱག་རིང་
 མཛེས། །འདོམས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱབས་སུ་རུབ་པའི་མཚོག་ །པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྐབ་པ་དང་། །སྐྱེ་ནི་
 རེ་རེ་ནས་གཡས་ལགས་འབྲུངས་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྐྱུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ། །རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟ་བུར་
 ཤིན་ཏུ་ཡངས། །འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་རླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞེས་པའང་རོ་མཚོག་སྐྱང་། །སྐྱེ་བུ་
 གོ་རྟེ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གཤ། །གཙུག་རྟོར་དབྱར་ལྟོན་ལྟོགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེ་
 འདྲ་དང་ཚེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །འདི་དག་མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉེས་
 མོ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་བཟང་མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །རླུམ་རྒྱས་བྱིན་
 གྱིས་སྐབ་དང་། །རྩ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ལོང་བུ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་སྐང་ཆེན་བྱ་
 དང་ནི། །བྱུ་མཚོག་སྐབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་
 དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐྱེ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་། །སྐྱེ་
 ཡི་ཁོ་ལག་ཡང་ཞིང་བཟང་། །གོམ་སྟོམས་པ་དང་སྐྱོན་གཉེས་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཞོན་མདོག་ཆགས་པ་དང་། །སྐྱེ་
 ལུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྱིམས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྲེས་དང་། །གཟིགས་

པ་སྐྱིབ་མེད་དག་པ་དང་། །དཀྱིལ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོགས་དང་། །ཕྱང་རེ་བ་དང་ལྷོ་བ་ནི། །ཟབ་དང་གཡམས་
ཕྱོགས་འཁྱུལ་བ་དང་། །ཀྱུན་ནས་བལྟ་ན་སྤྱུག་པ་དང་། །ཀྱུན་སྨྱོད་གཙང་དང་སྤྱི་ལ་ནི། །སློབ་ནག་བག་མེད་པ་
དང་། །ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་མི་རིང་
དང་། །མཚུ་ནི་བེམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། །ལྷགས་མཉེན་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྐྱོ་ཉིད་
དང་། །སྤང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ལྷུམ། །ཚོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱིན་གྱིས་ཕྱང་ཤངས་མཐོ་
དང་། །མཚོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །སྤྱོད་ཡངས་པ་དང་རྗེ་མ་སྤྱུག །པདྨའི་འདབ་མ་འབྲ་བ་དང་། །སྐྱིན་
ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྤྱོད་དང་སྤྱི་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྤྱོད་མཉམ་པ། །ཉམས་པ་
རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། །དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབྱུ་རྒྱས་དང་། །དབྱུ་སྐྱུ་བྱང་
བ་ལྟར་གནག་དང་། །སྤྱུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་གཤོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བྱ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེ་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་དང་། །དགའ་བ་འཁྱུལ་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱུང་
བཟང་པོར་བཤད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དར་དམར་པོའི་ཤམ་ཐབས་དང་སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་
བྱས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་རྒྱང་མཁྱིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་
རྣམས་ལ་སྐྱོབ་པའི་བདར་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཕྱག་གཡམས་ན་ཨ་རུ་ར་བསྐྱམས་པ། །འཆི་བ་མེད་པ་ཆེའི་དངོས་གྲུབ་
སྐྱིན་པའི་སྤྲད་ཏུ་ཕྱག་གཡོན་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དམ་པར་བྱ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཙམ་
ལུན་འདས་སྐྱེན་སྒྲ་བེ་རྒྱུའི་འོད་འཕྲོ་བ་དེ་ལ་སྐོ་གསུམ་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཡང་། །འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་
འབྱེད་ལས་དེ་ལ་རིག་པའི་གནས་བཙེན་བརྒྱན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། །ཚོ་ག་ཞིབ་མོ་དང་།
གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། །རིག་བྱེད་དང་། །བདེ་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱི་རེས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །ཤེས་རབ་གསལ་བ་
དང་། །ངེས་པའི་ཚིག་དང་། །སྤེབ་སྦྱོར་བསྐྱུས་པ་དང་། །སྐར་མའི་རིག་པ་དང་། །རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། །རྒྱར་
རྒྱང་གི་རིག་པ་དང་། །ཆེར་སྦྱོད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིག་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ་
དང་། །རྒྱུད་རྒྱུག་ཅུ་པའི་རིག་པ་དང་། །ལྷུང་མིད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། །གནས་འདུག་གི་རིག་པ་སྟེ་བཙེན་བརྒྱུད་སྟོ་ལ་
བྱང་བར་ལྷུང་ཉོ་ཞེས་པ་དང་། །སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ། །རོལ་མོ་འཁྱིག་ཐབས་འཚོ་
ཚིགས་གངས་དང་སྐྱ། །གསོ་དཔུད་ཚོས་ལུགས་བཙོ་འཕོངས་གཏན་ཚིགས་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཐོས་པ་བྲན་པ་
སྐར་མའི་དཔུད། །རྩིས་མིག་འཁྲུལ་འཁོར་སྤར་རབས་སྟོན་བྱུང་རིག །འདི་དག་རིག་པའི་གནས་ཆེན་བཙེན་
བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་འབྲེན་ཚུལ་མཐའ་གྲས་པ་ནི་བེ་དཀར་མ་བྱུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ལ་མོ་
དང་འཁྱིག་ཐབས་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་མཚོག་བཙེན་བརྒྱུད་པོ་མཐའ་དག་སྤྱུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། །ཚོ་ལ་རང་

དབང་དུ་ལྷུང་པའི་བརྟུང་ལེན་རིལ་བུ་སོགས་པ་ལྷུང་ཆེན་བརྟུང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་བརྟེས་པས་ཐུན་མོང་གི་
མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་
རྗེ་སྤྱིང་རྗེ་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་བཅས་པས་འགྲོ་བའི་མཚོག་མི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བ་མ་སྟོམས་པ་རྣམས་སྟོམས་
པར་མཛད་པའི་དྲང་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །

༣ ཤེས་པ་བརྗོད་པ།

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙུག་ལོར་ལྟ་བུ་དང་། །དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བརྟུང་ལེན་ལྟ་
བུར་ནི། །ཞེད་ལ་སྦྲན་འདི་ཉིད་བར་གནས་ལྷུང་ཅིག །རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད། །ཚོ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་པ་ཞི་བ་དང་། །གཞོན་པའི་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྟུང་ཅུ་དང་། །ཡེ་འབྲོག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་
སོགས་པ། །བསམས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཞི་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་སྟེ། །ཚོ་ག་བཞིན་དུ་ལྷུང་བའི་སྦྲན་འདི་ཉིད་
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་
རྒྱན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། །ཚོ་ལ་དབང་བའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བརྟུང་ལེན་གྲུབ་པའི་རིལ་བུ་ལྟ་བུར་
ནི་ལྷུང་ནས་ནད་པ་ཞེད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྲན་མཚོག་འདི་ཉིད་ཉིད་བར་གནས་པར་ལྷུང་ཅིག །དེ་ལྟར་ལྷུང་ནས་རླུང་
མཁྲིས་བད་ཀན་ལས་ལྷུང་པ་གོང་དུ་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད་ཀྱིས་ཚོ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །ཚོ་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོགས་ལ་གཞོན་ཅིང་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་
བགེགས་སམ་གདོན་གྱི་རིགས་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་བརྟུང་ཅུ་དང་ཡིད་དུ་མི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ཡེ་བར་འབྲོག་པ་
སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྗེ་བྱུང་མཁའ་བ་སོགས་ཀྱིས་གངས་དང་ཁྲུངས་ཀྱི་འབྲེན་ཚུལ་མ་
རྟེན་པར་དེ་ལྟར་བར་དུ་ལུས་ཀྱང་ཚིག་མ་ལུས་པར་འབྱུང་འབྲེལ་དང་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་ཕྱིན་འདི་དག་གི་ཚུལ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྟུང་ཅུ་ཞི། །སྟོབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་བས་བཀའ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ས་ལོ་དུ་ཕྱིན་པར་བརྟེན་ནས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི་གདམས་པ་ལ། །བརྗོད་འཛིན་རྟེན་མགོན་པོས་ཅུ་བའི་
ཚིག་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་འགོས་ལོ་གཞོན་ལྷུང་དཔལ་གྱིས་ཁྲིག་ཆགས་སུ་མཛད་པ་ལས། །ནད་འདུ་བ་
རྣམ་པ་བཞི་དང་། །དེ་ལས་གྲེས་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སོགས་རྣམ་གངས་མང་དུ་དབྱེ་བར་ཡོད་པ་འདིར་
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྟངས་སྟོན་པ་རྒྱལ་གཏི་སྟུག་སྟེ་དུག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་ནད་སྦྱར་
བ་ནི། །ཕྱག་དོག་ཅུ་བ་འདོད་ཆགས་ལས་ཁྲིག་དང་རླུང་། །རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེ་སྟངས་ལས་སྟོན་དང་མཁྲིས་པ།
གཏི་སྟུག་ལས་བད་ཀན་གྱི་ནད་སྟངས་ཞིང་། །སྤྱིང་པོ་འདུ་བ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་དུ་འདུས། །དེའི་རྒྱེན་
གྱིས་འཇུག་པའི་བགེགས་ནི། །འདོད་ཆགས་ལས་མོ་གདོན་འཇུག་ཅིང་། །རླུང་དང་རྒྱ་མཚོར་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཞེ་

ལྷ་ལས་པོ་གདོན་འཇུག་པས་མཁྲིས་པ་དང་སྲིན་རྒྱས་པར་བྱེད། གཏི་ལྷན་ལས་ནང་གསལ་སྲུ་པོ་མོ་ཡོད་པར་
 བཞེད་ཀྱང་འདྲིར་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་མ་ཞིང་དེ་ལྷ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་འཇུག་ལ་བད་ཀན་རྒྱས་པར་བྱེད་
 པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་པོ་གདོན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐྱེས་སམ་ལས་འདྲེ་སྟེ་དཔོན་གཅིག་ཐེ་བའི་སྟོབས་ཆེན་དགུ་
 བཅུ་སྟོབས་རྒྱུད་དགུ་བཅུ་ཀུན་བརྟགས་སམ་འཕྲལ་རྒྱེན་གྱི་འདྲེ་སྟེ་དཔོན་གཅིག་ཐེ་བའི་སྟོབས་ཆེན་དགུ་བཅུ་
 སྟོབས་རྒྱུད་དགུ་བཅུ་སྟེ་སྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། མོ་གདོན་གྱི་རིགས་དེ་ལ་ཡང་རྣམས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་སྟེ་དཔོན་ཐེ་
 བའི་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་རྒྱུད་གོང་བཞིན་དགུ་བཅུ་རེས་སྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། སྐབས་འདྲིར་གཉིས་མེད་མ་ཞིང་ངམ་
 ལྷ་དང་ས་བདག་གི་རིགས་དེ་ལ་ཡང་རྣམས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་སྟེ་དཔོན་ཐེ་བའི་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་རྒྱུད་གོང་བཞིན་
 དགུ་བཅུ་རེས་སྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་སྟེ་བགགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུར་བཤད་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་དེ་དག་
 གི་དོ་ལེན་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་པོ་མདོས་མོ་མདོས་ལྷ་མདོས་ཞེས་གསུམ་དུ་གསུངས།
 དེ་ལ་སྐར་རྩ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པོ་མདོས་སྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། མ་རྩ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་པོ་མདོས་སྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་
 དང་ལྷ་མདོས་སྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོགས་མ་མའི་རྒྱུད་འབྱུང་དང་བེ་དོའི་མདོས་ཀྱིས་ལུ་ལན་བཅས་སྲུ་སྟོ་བསྟུན་
 གྱིས་གསུངས་པས་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་དོ། །ལཱ་ལྷ་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་འདྲི་ཉིད་དུ་གཤུ་ཐོག་པའི་གསུངས་ལ་ཡང་།
 ལྷ་ལྷ་གཞོན་རྒྱུན་དང་སྟོང་ས་བདག་མ་མོ་གཤིན་རྗེ་རྒྱལ་པོ་བཅོན་བདུད་སྲིན་མོ་ཐེའུ་བྱང་བསེན་མོ་གཟའ་གཉན་
 རྣམས་མོ་དྲི་ཟ་དུ་སྲུ་གྲུལ་བུམ་མིའམ་ཅི་སྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་སྟེ་གདོན་རིགས་རྩ་བའི་ཉེར་གཅིག་དུ་བགྲངས་ལ་དེ་ལས་
 རྒྱུས་པའི་སྲུལ་པ་ཡང་སྲུལ་པོ་ཉ་སོགས་རེ་རེ་ལྟ་བུ་རེ་འཕྲོས་པའི་སྟོང་དང་ལྷ་བཅུ་དང་། པོ་གདོན་མོ་གདོན་མ་
 ཞིང་གསུམ་ལ་རེ་རེ་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་གསུམ་སྲུར་བའི་དགུ་དེ་ལ་རྩ་བའི་གདོན་ཉེར་གཅིག་སྟེ་སྟོང་ཕྲག་
 བརྒྱད་ཅུ་དང་། རྒྱུད་གསུམ་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡོངས་སྲུབ་གདོན་བརྒྱུད་རྩ་བཅིག་འདྲེན་ལུགས་ལ་འབྱུང་པོ་
 སྟོ་བྱེད་བརྗེད་བྱེད་གཟའ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དྲི་ཟ་གཞོན་རྒྱུན་ལྷ་ཚངས་པ་སྲིན་པོ་ག་
 ཟུ་ཡི་དུགས་སྲུལ་བུམ་བྱང་སྟེ་མ་གཡེང་བྱེད་རོ་ལངས་མཚུན་རྣམས་མ་དང་སྟོང་རྒྱན་པོ་སྲུབ་པ་སོགས་བཅོ་བརྒྱད།
 སྟོ་བྱེད་ལ་གདོན་གཅིག་དུ་བཟུང་བའི་ནད་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་ཡིད་གདུང་དུག་གདོན་སོགས་དང་
 རྒྱུར་ཉེ་གདོན་བདུན། བརྗེད་བྱེད་ལ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་དུག་གདོན་ལ། གཟའ་ཆེན་བརྒྱུད་མེ་རྒྱུད་དེ་བུ་བས་
 བཅུ་དྲུག་ ལྷ་ལ་ལྷ་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་ནམ་པ་སྐལ་སྟོང་ཉ་སྲུལ་འབྲུ་སྐྱང་སྲིག་སྟོམ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱད། རྣམས་བྱེད་ལ་
 རྣམས་བྱེད་རང་ས་ག་ལུག་ལྷི་ཡི་དུགས་གདོང་ཅན་ཉེ་པོ་གདོན་ལྷ་མོ་གདོན་བྱ་གདོང་སྲུལ་མོ་གྲང་བའི་སྲུལ་མོ་
 སྲུལ་མོ་ཡོང་བ་བཞིན་རྒྱས་ནམ་གྲུ་ནམ་གྲུ་སྟེ་པོ་སྟེ་བདུན་ལས་མཁན་རྒྱལ་བསེན་གཉིས་སྲུལ་གཞི་རྣམས་ཆེན་པོ།
 གྲིབ་གཞོན་མཁའ་འགྲོ་མ་གཤིན་རྗེ་པོ་མོ་མ་མོ་དགའ་བྱེད་བསྟན་མམཚོ་སྐྱན་བྱང་སྐྱན་དཔལ་བའི་མིག་གེ་བོ་གེ་

མོ་དགོར་བདག་དམུ་ལྷ་བདུད་ལྷ་བཙན་དམ་སྲི་མའི་བདག་པོ་གཉན་དང་ཡམ་ཤུད་ཐེ་བྲང་བདུད་མོ་ཞིང་འདྲེ་
 ལྷ་ལ་ནག་སྤྲུག་བསེན་མོ་ལྷ་མོ་ཕོ་ལྷ་དབྱ་ལྷ་འགོང་པོ་ཡུལ་ལྷ་མ་ལྷ་སྟེ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་དང་རྩ་གཅིག་སྟེ་སྟོ་
 ལྷ་ལ་གདོན་གྱི་ནད་དུ་ལ་ཅིག་བཞེད་ལ་དེ་དག་ནས་སྟོ་ན་སྟོ་བྱེད་གཅིག་པོར་ཀྱང་གང་གི་འབྱུང་གདོན་བཙན་བརྒྱད་
 པོ་རོ་ཐོག་དང་ལྷ་ལ་ལྷ་ལྷ་རྒྱར་བརྒྱད་གཟའ་ལ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་རྩ་བའི་བཙན་བརྒྱད་དང་བསྐྱེས་ཞེས་བུལ་དེ་ལ་རྒྱང་
 མཁེས་བད་ཀན་འདུས་པ་ཡིད་གཏུང་དུག་གདོན་བུལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྲུང་བརྒྱུད་འདྲེ་དགུའི་སྟེང་སོ་གཉིས་
 བསྐྱར་བའི་སྲུང་བརྒྱུད་གཅིག་དེ་སོ་མོ་མ་ཞིང་སྲུང་འབྱུར་གྱི་ལྷ་ག་མ་གསུམ་ཚོགས་བཙན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་ག་པ་
 མ་གཏོགས་སྟོང་བརྒྱད་རྩ་འགྲིག་པ་སོགས་འདྲེན་ལུགས་མཐའ་ལྷ་མ་པ་ཐུབ་ཀྱང་ཁྱངས་དང་འགྲེལ་པའི་གཤིས་
 བོང་མ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཤེ་འབྲོག་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩ་མི། །ལུགས་འདིར་འདྲེས་པའི་རྩ་ཐུན་ལས་སྦྱས་
 ཕྱི་ནང་བར་སྲུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱ་སྟེ་རྩ་ཐུན་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩར་བཤད་པ་དང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགྲེལ་པ་དང་བཙས་པ་ལས་ཚོགས་རྩ་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩར་བཤད་ཅིང་དེ་དག་ལ་དོན་
 དམ་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་དབང་གིས་རྩ་དེ་ལ་ལྷ་ག་པའི་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩར་བཞེན་ཚོས་ལྷ་སྲུང་བརྒྱ་
 དྲུག་རྩར་དག་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོ་དུར་སྦྱིབ་བཙས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིད་དངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡིད་དུ་མི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ཡེ་འདྲོག་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩར་བཤད་ལ་དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པར་ཡང་ལྷ་དང་འདྲེ་
 ཡོད་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཅིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྦྱང་གསལ་མ་བྱ་ལྷའི་ཡ་གྲལ་མན་དག་སྦྱང་གསལ་ལས། །ལུས་སེམས་
 གཉིས་སྲུ་བྲལ་བའི་ཚོ། །ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པའི་ལྷ་དང་འདྲེ། །ལྷ་དེ་ཡར་ཏེ་སེམས་དང་འགོགས། །འདྲེ་དེ་གཤིན་
 པོའི་ཡིད་དང་བསྐྱོངས། །སྦྱང་མར་གཤིན་པོའི་བདུད་བསྐྱོང་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྷར་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པ་ལ་ཡང་སྟོ་
 ལྷ་ལ་སྦྱིབ་བཙས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པའི་འདྲེ་དང་དོན་དམ་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་དབང་གིས་ལྷར་སྟོན་
 པ་དང་ཆ་མཚུངས་སྲུ་བཤད་པ་དེ་དང་ཕྱོགས་ཅམ་མཚུངས་པར་ལྷ་འབྱུར་འངས་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་
 སོགས་སྲུང་ཕོ་གཤེད་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩར་གསུངས་ལ་དབྱ་བོ་ཆམ་ལ་འབེབས་དུས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པའི་ལྷ་
 གཤེད་དུ་པལ་ནས་སྦྱུལ་དཀར་གྱི་རྣམ་པས་གཡས་ཕྱོགས་ནས་བརྒྱད་ཚངས་བུག་ནས་སྟིང་ག་ཡན་ཆད་ཀྱི་སོག་
 དུགས་འབྱུང་བཞིའི་བཅུད་རྣམས་དངས་འདྲེ་དེ་གཡོན་ཕྱོགས་གསང་གནས་ནས་བརྒྱད་མཚིན་དྲི་མན་ཆད་ཀྱི་
 འབྱུང་བཞིའི་བཅུད་འདྲེན་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་། །ལྷ་དབྱེའི་དུས་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པའི་ལྷ་དེ་ལ་སྟོག་ལྷ་སོགས་འགོ་
 ལྷ་ལྷར་སྟོན་པ་སོགས་བཤད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པ་དེ་ལྷ་འདྲེ་གཞི་མཐུན་ནམ་སྦྱང་ལོར་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་དམ་
 རྩ་ཐུན་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པའི་ལྷ་འདྲེ་གཞི་མཐུན་སྲུང་བརྒྱ་དྲུག་རྩ་ཡོད་པ་དེ་ཡེ་འདྲོག་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་མདོར་ན་ཚོ་མཐར་མི་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ལུས་ལ་ནད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རི་ལྷར་

བསམས་པའི་དོན་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་བཅས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དོན་དམ་བཞིན་པའི་
སྒོ་ནས་བརྗོད་དོ། །

༤ རྒྱགས་བཟླ་བ།

ཨོ་ན་མོ་བླ་ག་མ་ཉེ་གླེ་ཤ་ཚེ་གུ་རུ་བེ་རླུ་ལྟ་བུ་རྩ་རྩ་ལ་ཉ་ཐུ་ག་ཏུ་ཡ་ཡ་ཨ་རྩ་ཉེ་སུམ་མི་བུ་རྩ་ལ། ཉེ་ཐུ་ག་ཨོ་གླེ་ཤ་ཚེ།
གླེ་ཤ་ཚེ། མ་རྩ་གླེ་ཤ་ཚེ། གླེ་ཤ་ཚེ་རྩ་རྩ་ལ། ས་སུ་རྩ་ཉེ་སྤྲུ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཨོ་ཞེས་པ་དེ། དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་
ལས། ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད། །མགོ་ན་དང་ལོ་རྩེ་དཔལ་དང་གཡང་། །སྤལ་བཟང་ནམ་པ་དང་ལྷན་
ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་དོན། །ལོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྒྱགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྤལ་ས་
འདིར་བཀྲ་ཤིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བ་མོ་ནི་བྱག་འཆའ་བ། བླ་ག་མ་ཉེ་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས།
གླེ་ཤ་ཚེ་ནི་སྤྲུ་གི། གུ་རུ་ནི་སྤུ་ལ། བེ་རླུ་ལྟ་བུ་རྩ་རྩ་ལ་ནི་བེ་རླུ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། ཉ་ཐུ་ག་ཏུ་ཡ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ། ཨ་རྩ་ཉེ་ནི་དག་བཙོམ་པ། ས་སུ་ག་སྤྲུ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ།
ཉེ་ཐུ་ག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོ་ནི་གོང་བཞིན་གླེ་ཤ་ཚེ་གླེ་ཤ་ཚེ་གཉིས་ནི། སྤྲུ་པ་སྤྲུ་པ་ཞེས་བོད་པ། མ་རྩ་གླེ་ཤ་ཚེ་ནི་
སྤྲུ་པ་ཚེ་པོ། གླེ་ཤ་ཚེ་རྩ་རྩ་ལ་ནི་སྤྲུ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བོད་པ། ས་སུ་རྩ་ཉེ་ནི། ཡང་དག་པར་
འཕགས་མ་ཞེས་སྤྲུ་པ་ཡང་བོད་པ། སྤྲུ་པ་ནི་ལེགས་པའི་གཞི་རྒྱུགས་ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱེམས་ན། བཀྲ་ཤིས་པར་
རྒྱུར་ཅིག །བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུ་གི་
བླ་བེ་རླུ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས། སྤྲུ་པ་སྤྲུ་པ། སྤྲུ་པ་ཚེ་པོ། སྤྲུ་
པའི་རྒྱལ་པོ། ཡང་དག་པར་འཕགས་མ་ལེགས་པའི་གཞི་རྒྱུགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༥ མཚོན་པའི་རྩེ་སྤྲུ་ཤེས་པར་བྱ་བ།

བདུན་བཟླས་བདུན་ཚིར་བསམས་ཉེ་རིག་འཛིན་མཚོན། །དངོས་གྲུབ་སྤངས་པས་རང་གི་ནད་གདོན་
བསལ། །ནད་པས་བསྐྱེན་པས་འཆི་བ་སོས་པར་བསལ། །དམ་ལྷན་བྱིན་འབེབས་བཀྲ་ཤིས་བསོད་ནམས་
འབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བསྐྱོད་པ་དང་གིས་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གཟུངས་དེ་ཉིད་ལན་བདུན་
བཟླས་པས་སྤྲུ་པ་དེ་བདུན་ཚིར་རྒྱ་མཚོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུར་པར་བསམས་ཉེ། ཐུན་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོར་
ཉེ་སྤྲུ་གི་རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱང་སྤོང་ནམས་མཚོན་ཅིང་། དེ་རྗེས་རང་གི་སྤྲུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་དངོས་གྲུབ་སྤངས་
པས་རང་གི་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསལ། དེ་ནས་སྤྲུ་པ་དེ་ནད་པས་བསྐྱེན་པས་ཚོ་ལ་བར་དུ་གཙོན་
པའི་འཆི་བ་སོས་པར་བསམས་ཉེ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འབེབས་པ་
དང་། ཉུག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་དང་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །སྤྲུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤོང་

ཚེལ་མོ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བླ་པའི་མདུན་ཏུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་
 སམ། སངས་རྒྱུ་གྱི་རིང་བསྐལ་ལམ། ཚངས་པའི་གཟུགས་སམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་སམ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་
 པོ་བཞིའི་གཟུགས་ཐེངས་ལ་མ་ཉོག་གི་སྟེང་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཞུགས་ལ་གཞག་པར་བཞུའོ། །མེ་ཉོག་
 ལྷ་ཚོགས་དང་། སྟོམ་སྐྱ་ཚོགས་དང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་བཞི་དང་། དབང་ཕྱག་
 ཚེན་པོ་དང་། གཞོད་སྐྱབ་གྱི་སྟེང་པོ་ན་དང་། གཞོད་སྐྱབ་སྟོབས་པོ་ཚེ་དང་། འཕྲོག་མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་
 དཀོན་ཚིག་གསུམ་ལ་མཚོན་པར་བཞུའོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྟོབས་དང་དབང་ཕྱག་དང་བྱིན་གྱིས་བདག་དགོ་བར་
 ལྟར་ཅིག །བདག་ལ་བསྐྱུང་བ་གྱིས་ཤིག བླ་པ་ཐམས་ཅད་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་ལྟར་ཅིག བླ་པའི་
 ཟས་དང་སྐྱོམ་དང་སྐྱེན་ལྗངས་ཀྱང་རིག་སྒྲུགས་འདིས་བཏབ་སྟེ་སྐྱུལ་བར་བཞུའོ། །རྫོགས་སངས་རྒྱལ་པར་
 སངས་རྒྱུ་ཚོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་ཕྱོགས་བཞི་ནས། སྟོན་བཞི་དག་ནི་སྤངས་ནས་སྤྱ། །བདེ་བར་གཤེགས་
 ལ་སྐུལ་བ་དང་། །མཐུ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུལ་མཛད་པ། །སྟོ་ཡི་སྟོན་མཚོག་དེ་དང་ནི། །བདུད་ཚི་འབྲ་བའི་སྐྱེན་གྱི་
 མཚོག །སྟོན་པའི་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་ལྟར་པ། །བདེན་པའི་ཚིག་ནི་དེ་དག་གིས། །སྐྱེན་ལྗངས་བདུད་ཚིར་འཇུར་
 བར་ཤོག །དེ་བཞིན་སྟོ་མོ་འཕྲོག་མ་ཡིས། །སྟོ་རྣམས་དགོ་བ་ལ་རུར། །སྤངས་ནས་སྟོན་ལ་རབ་སྐུལ་བ། །བདུད་
 ཚི་འབྲ་བའི་སྐྱེན་གྱི་མཚོག །བདེན་པའི་ཚིག་ནི་འདི་དག་གིས། །བླ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་སེལ་ཞིང་། །ཉེས་པ་
 ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །སྐྱེན་ལྗངས་བདུད་ཚིར་འཇུར་བར་ཤོག །སངས་རྒྱུ་རྣམ་གཟིགས་གཟི་བརྟེན་
 དང་། །གཙུག་ཉོར་ཅན་གྱི་སྟོབས་རྣམས་དང་། །ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་གྱི་བདེན་ཚིག་དང་། །ལོག་དང་སེལ་གྱི་ཉིང་
 འཛིན་དང་། །གསེར་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །འོད་སྤངས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་འཕྲུལ་དང་། །འདུ་མང་གའི་མཐུ་རྣམས་
 ཀྱིས། །སྐྱེན་ལྗངས་བདུད་ཚིར་འཇུར་བར་ཤོག །བླ་པ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་བསྟུན་ལ། །སྐྱེན་ལྗངས་ཉེ་བར་སྐྱུལ་
 བར་བཞུ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་རིག་སྒྲུགས་འདི། །ལག་མཐེལ་བཞག་སྟེ་བཞུག་པར་གྱིས། །སྟོ་བྱ་ཐེ་དན། །ལ་ཤེ། །ལ་
 ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ། །ལ་ཤེ།
 ས་པ་རི་ལྟར་རྒྱ་པ་ཉི་མ་པ་རི་ལྟར་རྒྱ་པ་ཉི་མ་པ་རི་ལྟར་རྒྱ་པ་ཉི་མ་པ་རི་ལྟར་རྒྱ་པ་ཉི་མ་པ་རི་ལྟར་རྒྱ་པ་ཉི་མ་པ་རི་ལྟར་
 ལྟར། །བད་ཀན་ལས་ལྟར་འདུས་ལས་ལྟར། །བླ་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་བཅོམས་ཏེ། །བདག་ལ་ཉུག་ཏུ་དགོ་
 བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། ཚངས་པ་སྐྱེ་ལྟའི་བདག་དང་ཐ་སྐར་བྱ། །དག་པོ་དབང་
 པོ་ཉི་ཟླ་ས་མེ་རྒྱུང་། །དང་སྟོང་སྐྱེན་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། །འབྲུང་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ནི་བསྐྱུང་བར་
 ཤོག །དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་། །སྟོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདུད་ཚི་ལྟ་བུ་དང་། །སྐྱེ་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་
 བདུད་ཚི་ལྟ་བུར་ནི། །ཁྱོད་ལ་སྐྱེན་འདི་ཉེ་བར་གནས་ལྟར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་བཞུ་བ་དང་བཅས་སྐྱག་སྐྱེན་གྱི་

སྐབས་སུ་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ཚི་བུམ་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་གྲོ་བཞག་དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚོག་གི་ཉེ་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྷན་སེལ་བྱུགས་རྗེས་ཉི་
 འོད་ལས་ཀྱང་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་བའི་རིམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གསང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲོ་བཞག་དུག་གཟུང་
 བྱ་གཉིས། ཤེས་བྱ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གྲོ་བཞག་དེའི་གསུང་ལ་བྱང་སྲོང་གི་
 གསུང་དུ་གྲོ་བཞག་གསོ་དཔུང་ལ་དམ་པའི་ཚོས་སུ་གྲོ་བཞག་མཚེད་གོགས་ལ་སྐྱུན་གྱི་གྲོ་བཞག་ནད་པ་ལ་བྱ་
 ཚའི་གྲོ་བཞག་རྒྱལ་ལྷག་ལ་བྱི་པག་གི་གྲོ་བཞག་པ་དང་དུག་གོ། །གཟུང་བྱ་གཉིས་ནི། སྐྱུན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རིག་
 འཛིན་རྣམས་བཀའ་སྲུང་དུ་བཟུང་ལ་གསོལ་མཚོད་དང་རེ་ལྟོས་བྱ། མ་བུད་རྣམས་ཡི་དམ་གྱི་ཕྱག་ཆ་ལྟར་བཟུང་
 སྟེ་མི་འབྲལ་བར་བཅང་ངོ། །ཤེས་བྱ་གསུམ་ནི་སྐྱུན་རྣམས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུ་རིག་འཛིན་མཚོད་
 པའི་མཚོད་རྒྱུ། བདེ་རྣམས་སེལ་བའི་བདུན་ཚིར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། བདེ་དང་གསང་བའི་
 དམ་ཚིག་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དོ་རྗེས་རྒྱ་མདུད་དུ་ཤེས་པར་
 བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ན་སྐྱེན་གྲོལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཞེས་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

༤ རྣམ་པ་བཟོ་བ།

རྣམ་པ་བཟོ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་དང་གསུམ། །ལག་པ་བཟོ་བས་སྐྱུན་དཔུང་བཟོ་ལ་མཁལ། །ངག་ཚིག་སྐྱུན་པས་
 བདེ་པ་སློབ་སྦྱིན་ལུས། །རིག་པ་བཟུང་བས་ཡིད་ལ་མ་ཚོངས་གསལ། །དེ་ཤེས་བཟོ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དཔོན་དུ་
 འཇུག། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུན་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་པ་བཟོ་བ་ཞེས་པ་ལའང་ལུས་བཟོ་བ་དང་ངག་བཟོ་བ་
 དང་ཡིད་བཟོ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལག་བཟོ་བས་སྐྱུན་དང་དཔུང་གི་སྐབས་སུ་འཇུག་
 ཚི་ནི་རུ་ཉ། གཏར་ག་ ཁེ་བཙའ། སྤར་མ། ཚིངས་དང་དུས་བྱུས་ལ་སོགས་པར་བྱང་པའི་བཟོ་ལ་མཁལ་པ་
 དང་། ངག་གི་བཟོ་ཚིག་སྐྱུན་ཞིང་སྒྲོས་པར་མཁལ་པས་ནད་པ་སློབ་སྦྱིན་ལུས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བཟོ་རིག་པ་ཤིན་
 ཏུ་བཟུང་བས་ཉུགས་དང་སྐྱུན་དཔུང་སོགས་སོ་སོར་ཡིད་ལ་མ་ཚོངས་པར་གསལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཤེས་པ་ནི་བཟོ་
 རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་དཔོན་པོ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་འཇུག་བ་ཡིན་ལོ། །

༥ བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ།

དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྐྱུན་པ་དང་།
 རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ལ་བཙོན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཏེ། །བདག་ཉིད་བྱ་བ་བཙོན་པ་རྒྱ་
 ལ་བསྐྱབ། །རྒྱུན་བསྐྱེད་གོགས་ལ་བཙོན་བྱ་གོམས་མཐར་དབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུན་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལའང་བདག་གི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་

ལ་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལའང་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གྲོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་། གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་བ་དང་ནམ་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱབ་པ། གྲོགས་ལ་བརྩོན་པ། གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རྒྱ་ནི་འདྲི་གྲོག་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་བསྐྱབ། ཚོད་དང་མི་ཚོད་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་ནམ་དག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དེ་དག་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པས་ཤེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཆད་ཚོད་ཚུལ་པ་ལ་མཁས་པ་ཚོད་པ་དང་མི་ཚོད་པ་ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་དེ་ལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཞིང་རག་ལུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལུས་ཅུ་པ་ལས། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། རིག་བྱེད་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདྲི་ཡིས་ནི། །གང་ཞིག་འབད་པ་རྒྱུང་རུས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་ལྷུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དང་པོར་འདྲི་ཉིད་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

༢ རྒྱལ་བསྐྱབ་པ།

དེ་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་བསྟེན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དང་། །བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་གསུམ། །མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་མཁས་དང་མན་རག་ལྡན། །ངང་རིང་གསོག་རྒྱུང་བཅེ་ལ་བཀྱར་འོས་བསྟེན། །བསྟེན་ཐབས་དོགས་པ་མེད་པར་སློབ་གཏང་ལ། །འོ་སློག་མེད་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ཡུལ་དང་བསྟེན། །འིན་དུ་ཚོར་བས་རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དགོས་པ་སྤྲོ་བར་ཡོབས་དང་མཁས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་འདྲི་གྲོག་མཁས་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ་བ་དཔུང་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་དཔོན་ནམ་དག་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལའང་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྦྱི་དང་། ཕྱི་ནང་འཕགས་བོད་ཙོན་སོགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱུད་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་བར་མཐོང་ཞིང་དེའི་ཚིག་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་གཅིག་མ་ཡིན་མན་རག་གི་རིགས་གང་མང་དང་ལྡན་ཞིང་སེར་སྤྲོ་མེད་པ་དང་། ངང་རྒྱུད་རིང་ཞིང་གསོག་དང་གསོབ་སྟེ་གཡོ་སྤྲོ་དང་བོལ་བོལ་རྒྱུང་བ། ནད་པ་དང་སློབ་མ་ལ་བཅེ་ཞིང་རིགས་མཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དུ་མ་འཛོམ་ན་སློབ་མི་དགོས། གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་རང་གིས་བཀྱར་བར་འོས་པ་འདྲི་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་དཔོན་རྟེན་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ནི། དེས་བསྐྱབས་པའི་རིག་པ་གཞུང་ལུགས་ལ་སོགས་པར་ཡིན་ནམ། མིན་ནམ་སྟེ་པའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དོགས་པ་ཡེ་མེད་པར་གང་བསྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་དུ་གྲོ་

ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏང་ལ། རོ་སྒོལ་བྱུང་མེད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གསུང་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་
པར་བྱ། དཔྱོད་པ་རྣམས་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པའི་ཡུལ་དང་བསྐྱུན་ཞིང་། སློ་སྦྱོང་ཚུང་ཟད་རེ་ལས་
མ་བྱུང་ཡང་དེའི་ངོན་ལོན་ཉིད་ཏུ་ཚོར་བར་བྱས་ནས་དུས་རྒྱུན་ཏུ་ངང་བསྐྱིད་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
པའི་དགོས་པ་ནི། སློན་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་པས་སྦྱར་ཏུ་ལོ་བས་ཤིང་བྱང་རྒྱབ་པ་
དང་མཁམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

༣ གྲོགས་ལ་བརྩོན་པ།

གྲོགས་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞུ་དང་ངོ་བ་དང་། །བརྩུང་དང་བསམ་པ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་མིན། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བར་གཙོ་
དག། །ཞེས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་བསྟེན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་ལའང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་
སློ་ནས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཅི་ཞེས་ཞུ་བ་དང་། ལ་ལ་ལ་འདི་དང་འདི་ཅི་
ཞེས་འདྲི་བ་དང་། དཔེ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་ངག་ལས་བརྩུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསམ་མས་པ་རྣམས་
ལ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དག་བོ་དངོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །

༤ གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་བ།

གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་མཐོང་ཐོས་སྒྲུང་བ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཞེན་འདྲིས་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བར་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡི་གེ་འདྲི་སྒོལ་དང་སློབ་དཔོན་བསྟེན་པ་དང་གྲོགས་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར་སྒྲུངས་པས་མཁམས་པར་གྱུར་པས་
གོམས་པ་དང་མཐར་དབྱུང་བ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཤས་འདུག་ན་མཚོག་དམན་སུ་ལ་འདུག་པ་མཐོང་
ཐོས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཞུ་ཞིང་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པར་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་ཞེན་ཞིང་
འདྲིས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བར་བྱེད་དེ་གདེངས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ།

གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་ནད་པ་དེ། །དེ་དོན་ཕྱི་བཞོལ་བར་དུ་མ་ཚོད་པར། །ཀྱང་ཐོག་མར་ཐོར་བོ་ན་གསོད་
བསྐྱིགས་བཞིན། །སློན་དཔྱད་དུས་ལས་མ་འགྲུངས་བརྩོན་པས་སྦྱིམས། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱས་པས་མཁམས་པར་གྱུར་ནས་ད་ནི་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེའང་འདི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ནད་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ལན་ཅིག་ཙམ་ལས་ཤི་གསོན་ཐག་མ་ཚོད་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱི་བཞོལ་དང་བྱ་བ་གཞན་
གྱིས་བར་དུ་མ་ཚོད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུང་མཐོན་པོ་སྤེལ་རིང་བའི་ཐོག་ཏུ་
མར་ཁུས་གང་བའི་ཐོར་པ་ཁུར་ནས་འགྲོ་བ་ལ་མར་བོ་ན་གསོད་པར་གདོན་མི་ཟའོ་ཞེས་བསྐྱིགས་པའམ།

བསྐྱེགས་ན་བསྐྱིམས་ཏེ་འགོ་བ་བཞིན་དུ་ནད་ཀྱི་ཚོད་ལས་དཔགས་པའི་སྐྱོན་དཔྱད་དུས་དུས་ལས་མ་འགྲུངས་
པར་བཅོལ་པས་སྐྱིམས་ཤིག་ཅེས་སོ། །

༤ མི་ཚོས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཡི་ཚོས་ལུགས་མཁས་པར་བྱ་བ་
ནི། །མི་ཚོས་པ་དང་དམ་པ་སྐྱོན་མོང་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཐ་མ་མིའི་ཚོས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དམ་པ་ལྟ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱོན་
མོང་དུ་སྦྱད་པ་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་འང་མི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། སྐྱོན་མོང་གི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་མཁས་པར་བསྐྱབ་ལ་གཉེན་གྱིས་བཅའ། །ཞྱོང་གིས་འདུལ་གསུམ་
ལྟན་ན་འདོད་པ་འགྲུབ། །ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་མི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སྦྱད་པ་དེ་ལ་ཐོག་མར་མཁས་
པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སན་གདགས་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལུས་ངག་གཉེན་གྱི་སྐྱོན་ནས་བཅའ་བ་སྟེ་
མགྱ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་རྒྱུད་ཞྱོང་པོའི་ཚུལ་དག་གིས་འདུལ་བ་གང་ལ་གང་འཚོམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་ན་
འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

༥ དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

དམ་པའི་ཚོས་ལུགས་སྐྱ་དུལ་འགོགས་པ་བདེ། །ཚོག་ཤེས་གྱུར་ན་རང་གཞན་སན་ཐོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་འང་སྐྱ་དུལ་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་དུལ་བ་དང་འགོགས་པ་བདེ་བ་དང་འདོད་པ་ལ་
ཚོག་ཤེས་པར་གྱུར་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

༦ སྐྱོན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

སྐྱོན་མོང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེས་བབྱུང། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་མདོ་དོན་སྦྱབ། །ཚོགས་པ་དུག་
ལྟན་འབྲས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ནི་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་དང་།
དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སྤྱིང་བཅེ་བས་གཙང་དམེ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཚེ་ན་འདི་ནི་སྐྱོན་
པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་སྒྲ་དཔོན་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདོ་དོན་མཁོ་དག་སྦྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྤོ་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་པ་མཁས་པ་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་དུག་དང་ལྟན་ན་ཚེ་འདིར་སྐྱོན་གསུམ་དང་

འདོད་ཡོན་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འགྲུབ་པར་ཐེ་ཚོམ་དང་
སོམ་ཉི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། སླན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།

ཉེས་པ་གཞོན་བྱ་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །ཅི་རིགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ངོ་བོར་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། འདུལ་
བ་གཞི་བམ་པོ་དུག་རྩ་རྩ་གཉིས་པ་ལས། བཞི་གང་དག་ཅེ་ན། འདི་ལ་སླན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་འབྱེན་པ་ནད་ལ་མཁམས་
པ་ཡིན། བད་ཀྱན་ནས་སློང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན། བད་འབྱུང་བ་སློང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན། སྤངས་པ་ཕྱིས་མི་
འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ཏེ། བད་ལ་མཁམས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སླན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་འབྱེན་པ་ནད་ཤེས་ཤིང་
བད་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བད་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །བད་ཀྱན་ནས་སློང་བ་ལ་
མཁམས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སླན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་འབྱེན་པ་ནད་ཤེས་ཤིང་འདི་ནི་རྒྱུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའམ།
མཁམས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའམ། བད་ཀྱན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའམ། བདག་ལས་གྱུར་པའམ། གཞན་
ལས་གྱུར་པའམ། འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བད་ཀྱན་ནས་སློང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །བད་འབྱུང་
བ་སློང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སླན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་འབྱེན་པ་ནད་ཤེས་ཤིང་བད་འདི་ནི་མིག་སླན་ནམ།
བསྐྱུ་མཉེའམ། རྒྱུག་སླན་ནམ། བུ་སླན་ནམ། སྤར་བྱུགས་པའམ། དུ་བས་བདུགས་པའམ། བད་ཅི་ལས་
ཀྱིས་སློང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བད་འབྱུང་བ་སློང་བ་ལ་མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །བད་སྤངས་པ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་
ལ་མཁམས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སླན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་འབྱེན་པ་ནད་ཤེས་ཤིང་བད་འདི་ནི་འཕྲོད་པའི་ཚོགས་འདི་ལྟ་
བུ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་དག་བྱས་ཏེ་སྤངས་ན་ཕྱིས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བད་སྤངས་པ་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་
མཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སླན་པ་རྒྱལ་རྒྱ་འབྱེན་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་
པོ་ལ་མཁོ་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་ཡན་ལག་གི་གངས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར། སླན་པ་གང་ཞིག་ཉེས་པ་
གསུམ་དང་གཞོན་བྱ་བཅུ་དང་གཉེན་པོ་སླན་དཔུང་གི་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་རྣམས་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཅི་
རིགས་འཐད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སླན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ། སླན་པའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ།

ངེས་ཚིག་ནད་གསོ་ལུས་ལ་ཕན་ཕྱིར་སློབ། །ནད་སྟེང་དཔུང་དཔའ་འགོ་ལ་ཕ་ལྟར་སྟོབ། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་
རུ་འཕྱུར་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སླན་པ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ལས་གསོ་ཞིང་ལུས་ལ་ཕན་
འདོགས་པའི་ཕྱིར་སློབ་དང་། བད་ཚབས་ཚེན་པོའི་སྟེང་དུ་ཐུར་མ་དང་འབྲལ་གཙོད་ཀྱི་དཔུང་བྱེད་པའི་ཚོད་པའའ་
ཞིང་མི་ལུས་པས་ན་སླན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཕ་ལྟར་སྟོབ་པས་སློབ་པ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་

པོ་ནམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་རུ་འཁྲུང་བར་བྱེད་པས་ན་ལྷ་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་
སྟེ་ནམ་གངས་སོ། །ཡང་ན་སྤྲོན་ནི་ཕན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཕན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་སམ། སྤྲོན་ཞེས་པ་ལ་
བདག་པོའི་སྐྱེ་སྐྱུར་བས་སྤྲོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཚོང་པ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ལོ། །
བཞི་པ། སྤྲོན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་སྤྲོན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟེན་པ་དང་། །ལྷན་པར་
ཅན་དང་ཕལ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲོན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སྤྲོན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟེན་པ་དང་། སྤྲོན་པ་ལྷན་པར་
ཅན་དང་། སྤྲོན་པ་ཕལ་པ་ཅན་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་སྤྲོན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟེན་པ་དང་། སྤྲོན་པ་ལྷན་པར་ཅན། སྤྲོན་པ་ཕལ་པ་བཤད་པ་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
དུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ནད་སེལ་གོང་ན་མེད། །ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་སྟེ་དུག་གསུམ་དེའི་
རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ནད་ནམས་སེལ་བའི་སྤྲོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་
ཏེ། དེའི་གོང་ན་སྤྲོན་པ་གཞན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། གོང་དང་སྐྱེ་གཉིས་ལྷན་པའི་སྐྱེ་ལས་བྱངས་ཏེ་དོན་
གཅིག་པས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲོན་པ་ཆེ་མཆོག་གཙོ་བོ་སྟེ། །ལྷན་པར་འབྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟེན་པ་
ནམས་མ་ལུས་སྤྲོན་པའི་ཤིང་། །ནད་དོ་ཅོག་གི་དབྱ་ཆེ་བ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་མཚུངས་པའོ། །

༢ སྤྲོན་པ་ལྷན་པར་ཅན།

གཞན་རིག་མངོན་ཤེས་བྱམས་ལྡན་བྱང་པོར་སྦྲོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་པར་ཅན་གྱི་སྤྲོན་པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་རིག་
པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྲོན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་
བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རང་རྒྱུད་བྱང་པོར་སྦྲོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཅོར་ཀར། བྱང་སྦྲོང་ཆེན་པོ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །མངོན་
ཤེས་ལྡན་དང་ལྡན་འགྱུར་ཞིང་། །རིག་པའི་གནས་མཆོག་བཙོ་བརྒྱད་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ལོ། །

༣ སྤྲོན་པ་ཕལ་པ་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་ལྷན་པར་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྲོན་པ་སྤྲོན་པ་དང་། བྱེ་བྱག་གི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། སྤྲོན་པོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནད་རིགས་རྗེས་སྤྱངས་ལས་གོམས་འགོ་བའི་གཉེན། །འདོད་པས་འཕྲལ་དུ་ཆ་
བཟུང་སྟོག་གི་གཤེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཕལ་པའི་སྤྲོན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྒྱལ་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྱལ་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྲོན་པར་གནད་བ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲོན་པ་
དང་། རྒྱལ་པོའི་སྤྲོན་པ་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ལྷགས་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་

སྐྱུངས་པའི་སྐྱོན་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ལ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་
ལུག་ལེན་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ལས་ལ་གོམས་པའི་སྐྱོན་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་གྲི་
གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྟོ་གོས་ཀྱི་འདོད་པས་འཕྲལ་དུ་སྐྱོན་པའི་ཆ་ལུགས་བརྒྱབ་བཞི་སློབ་གྲི་
གཤེད་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་པ་ཞེས་མིང་ཅིམ་དུ་ཟད་དོ། །

༡ བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ།

འོན་ཀྱང་མཚོག་དང་ཐ་མར་གྲགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དབྱེ་བ་འདིའི་སྐབས་སུ་གནང་རིགས་ཇེས་
སྐྱུངས་ལས་གོམས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་གསུམ་མཚོག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཐ་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་
གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལོ། །འདིར་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གི་གནང་རིགས་ཇེས་སྐྱུངས་
ལས་གོམས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་གསུམ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདྲེན་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱམས་པའོ། །

༢ སྐྱོན་ཡོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལས་སྐྱོན་པ་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐ་མའི་སྐྱོན་ཚང་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །
གཤུང་བཙུན་སློབ་དཔོན་ལྡན་ཞིང་དམ་ལ་གནས། །གཞུང་གི་དོན་མཁས་མན་ངག་གནད་དུ་རྟེན། །འོམས་ཐོག་གཙོ་
བོར་ཚོས་གཉེར་འདོད་པ་སྐྱུངས། །དུལ་ཞིང་བཟོ་མཁས་འགོ་ལ་བྱམས་སེམས་ཆེ། །གཡེལ་མེད་གཞན་གྱི་དོན་
ལ་རང་དོན་སེམས། །གསོ་དབྱུད་ཀྱན་ལ་ཚོངས་མེད་སྐྱོན་པ་མཚོག། །འགོ་བ་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་
ལ། །རིག་འཇིག་དང་སློབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་འཇིག་སྐྱུངས། །འཚོ་མཛད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུལ་པར་བཤད། །ཅེས་
པ་སྟེ། ཇེ་རིགས་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་བཟུང་བའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་གཤུང་བཙུན་ལ་དོན་དང་དོན་ མ་ཡིན་པ་
སོ་སོར་འབྱེད་པའི་སློབ་གྲི་དང་ལྡན་ཞིང་དམ་ཚོག་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ། གཞུང་ལུགས་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་
མཁས་ཤིང་མན་ངག་ཟབ་མོ་གནད་དུ་ཁེལ་ངེས་ཤེས་པར་བརྟེན་པ། ལག་ལེན་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་གོམས་པ་ཐོབ་
ཅིང་གཙོ་བོར་དམ་པའི་ཚོས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་པས་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་པའི་འདོད་པ་སྐྱུངས་པ།
སློབ་གསུམ་དུལ་ཞིང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བཟོ་མཁས་ལ་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སླིང་རྗེ་དང་བྱམས་སེམས་ལྟག་པར་ཆེ་བ་
དང་། དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཅེས་
པར་སེམས་པ། གསོ་དབྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་ཚིག་དོན་ཀྱན་ལ་ཚོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དང་
ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དམ་པ་དང་། འགོ་བ་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་གཅིག་སུ་བ་དང་། སྐྱོན་གྱི་རིག་པ་འཇིག་པའི་དང་སློབ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འཇིག་པའི་

སྤྲུལ་པོ་དང་འཚོ་མཛད་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་བེ་རྒྱུ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བདག་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ བ་མའི་སྐྱོན་ཚང་བསྟན་པ།

སྤྲུལ་པ་དན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལྡན་ཐ་
མའི་སྐྱོན། །རིགས་རྒྱུད་མེད་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ། །ཨ་ཡིས་རྒྱལ་ས་བཟུང་བ་ལྟར། །ཀྱུ་ཀྱིས་སྤྱི་པོར་བཀྱར་མི་
འགྱུར། །གཞུང་དོན་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དེ། །དམུས་ལོང་དག་ལ་རྗེས་བསྟན་བཞིན། །ནད་རིགས་བཙོས་ཐབས་
ཤན་མི་ཕྱེད། །མཐོང་གོམས་མེད་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ། །རྒྱས་མེད་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན། །ནད་རྟགས་དཔུང་ལ་ཐེ་
ཚོམ་འགྱུར། །བརྟག་ཐབས་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དེ། །གཉེན་མེད་བྱེས་སུ་འབྱུངས་པ་འདྲ། །ནད་དོ་ཤེས་པ་གཅིག་
མི་འབྱུང་། །ཅ་རྒྱུ་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དེ། །བྱ་པས་བྱ་གཏོང་མི་ཤེས་འདྲ། །ཚ་གང་ནད་ཀྱི་སྐད་མི་སྟེར། །ཁ་དམར་
མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དེ། །གཙོ་བོས་སྤྲོ་བ་མི་ཤེས་འདྲ། །རང་སྤྱོད་ས་གཤམས་པ་དན་པ་འཕོག་ །བཙོས་རྒྱུ་མི་ཤེས་
སྤྲུལ་པ་དེ། །ལྷན་ལུང་འབེམ་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ། །གཉེན་པོ་ནད་ཐོག་འབབ་མི་འགྱུར། །ཟས་སྤྱོད་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་
དེ། །རང་སྤྱོད་དག་ལ་ལོག་པ་འདྲ། །ནད་ཀྱི་སྤོབས་སྤྱོད་ལུས་རྒྱུངས་འཛོམས། །ཞི་སྤྱོད་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་
དེ། །སོ་ནམ་མི་ཤེས་ཞིང་པ་འདྲ། །དམན་ལྟག་ལོག་པས་ནད་སྤྱོད་འགྱུར། །སྤྱོད་བྱེད་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དེ། །བྱེ་
མའི་རི་ལ་རྒྱ་འབེབས་འདྲ། །ནད་དང་ལུས་རྒྱུངས་མ་རུངས་བྱེད། །ཆ་བྱད་སྤྲུལ་མེད་སྤྲུལ་པ་དེ། །གོ་མཚོན་མེད་
པའི་དཔའ་པོ་འདྲ། །ནད་ཀྱི་དག་དཔུང་ཚོམས་མི་འགྱུར། །གཏར་བསྟེན་མི་ཤེས་སྤྲུལ་པ་དེ། །ནད་ཡན་མེད་
པའི་རྒྱུ་མོ་འདྲ། །ནད་དང་དཔུང་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་
དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་པ་ཐ་མའི་སྐྱོན་ནི་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། །རིགས་རྒྱུད་བཟང་པོ་མེད་པ་གདོམ་པ་དང་སྤྱིག་མ་
མཁན་དང་ཡ་བཤན་ལ་སོགས་པ་རིགས་དན་གྱིས་བྱས་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་ཤས་སེང་གའི་རྒྱལ་ས་བཟུང་བ་ལྟར་
ཀྱུ་ཀྱིས་སྤྱི་པོར་བཀྱར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་དཔུང་ཀྱི་གཞུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་ནད་
པར་བལྟ་བའི་ཚོ་དམུས་ལོང་དག་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ནད་རིགས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་
ཤིང་དེ་ལ་བཙོས་ཐབས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཤན་མི་ཕྱེད་དོ། །སྤོབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ལེན་མཐོང་ཞིང་གོམས་འདྲིས་མེད་
པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་རྒྱས་མེད་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་ནད་རྟགས་འདི་ཇི་ལྟ་བུ་དང་དཔུང་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྤྲུལ་
ཞིང་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་བལྟ་རེག་དྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་གཉེན་
བཤེས་མེད་པའི་ཕྱིས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གནས་སུ་འབྱུངས་པ་ལ་དོ་ཤེས་སུ་ཡང་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ནད་དོ་
ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་རོ། །ཞུད་པར་དུ་ཅ་རྒྱུའི་བརྟག་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་བྱ་པས་བྱ་གཏོང་མི་

ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། །འདི་ཚ་བའོ་འདི་གང་བའོ་ཞེས་པའི་ནད་ཀྱི་སྐད་ཆ་སོ་སོར་མི་སྟེར་རོ། །དེ་དང་མཚུངས་
 པར་འཚོ་བ་དཀའ་སྤྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དམར་གྱི་སྐབས་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོས་སྤྲོ་བ་མི་ཤེས་
 པ་དང་འདྲ་སྟེ། མང་པོའི་མདུན་དུ་རང་སྐྱེད་ཤིང་གྲགས་པ་དཔེ་པ་ལོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱང་
 བཙུག་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་སྤྲོ་བ་ལྷན་གྱི་འབེམ་ལ་མདའ་བརྟེན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གཉེན་པོའི་སྤྲོ་བ་དཔུང་
 བ་དེ་སྟོན་ཏུ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་རང་གི་སྲིད་དམ་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པ་དང་
 འདྲ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པས་ལུས་བྱུངས་འཛེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཐང་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྲོ་བ་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི། སོ་ནམ་མི་ཤེས་པའི་ཞིང་པས་ལོ་ཉེས་འཕྲལ་དུ་བཟོ་བ་དང་འདྲ་བར་དམན་
 ལྷག་ལོག་པར་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བ་ཡང་ནད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཤུལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་བ་བྱེད་མི་
 ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་བྱེད་མའི་རིལ་ཚུ་འབེབས་པར་བྱེད་ན་ཚུད་བྱེད་མ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ནད་དང་
 ལུས་བྱུངས་སོ་སོར་མ་རུངས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གཙམས་བུ་ལ་སོགས་པའི་མཁོ་བའི་ཆ་བྱད་དང་སྤྲོ་བ་འཛོམས་པ་
 མེད་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་གོ་ཆ་དང་མཚོན་ཆ་མེད་པའི་དཔའ་བོ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་དམ་དཔུང་ཚོམས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བྱད་ཡོད་ཀྱང་གཏར་བསྟེན་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་ནང་ཡན་མེད་པའི་རྒྱུ་མོ་བྱེད་པ་
 དང་འདྲ་སྟེ། བྱེད་དང་དཔུང་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་མི་སྤྲད་པར་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

༢ རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

དེ་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དཔེ་པ་ནི། །སྤྱི་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །གསོ་བ་ལོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །བདུད་ཉིད་སྤྲོ་བ་
 པའི་ཆ་བྱད་ཅན། །གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་སྟོགས་པས་ན། །སྟོན་གྱི་གཟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་མི་བྱ་
 འཁོར་རྣམས་འཕུང། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དཔེ་པ་དེས་ནི་ནད་ལྱི་བ་
 དང་ཡང་བ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོ་བ་ཀྱིས་དེའི་གསོ་བ་ཡང་ལོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེས་ན་འཚི་བདག་གི་བདུད་
 ཉིད་སྤྲོ་བ་འཕམ་ལྷ་རྗེ་ཞེས་པའི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་ཤིང་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་སྟོགས་ནས་རྒྱ་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོན་གྱི་
 མཁའ་བོ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་གཟུ་བ་དོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་འཕུང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ལྷ་པ། སྤྲོ་བ་འཕྲུལ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོ་བ་འཕྲུལ་ལ་ཕྱུན་མོང་ལྷན་པར་
 གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུབ་བར་བྱ་བའི་ལས་ལ་ཕྱུན་མོང་བའི་ལས་དང་
 ལྷན་པར་གྱི་ལས་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ལས་དང་། ལྷན་པར་གྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། རག་གི་ལས། ཡིད་
ཀྱི་ལས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས། །ལུས་ཀྱིས་སྐྱེན་དང་ཆ་བྱད་ཚོགས་པར་
བསལ། །ནད་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་དོན་དུ་གཉེར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེན་པའི་ལས་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ནས་དང་པོ་
ཐུན་མོང་བའི་ལས་དེ་ལའང་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱིས་བྱེ་བའི་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་
སྐྱེན་དང་ཆ་བྱད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་མཐའ་དག་ཚོགས་པར་བསལས་ཤིང་། །ནད་པའི་དོན་དུ་བརྩམས་པར་འོས་
པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །

༢ རག་གི་ལས།

དེ་ལ་ཡང་ཁ་དམར་གཉིས་སུ་གདགས་པ་དང་། ཁ་དམར་གསུམ་དུ་གདགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རག་གི་ལས་ནི་
ཁ་དམར་གདགས་པ་སྟེ། །རྟོགས་ན་ལོམ་དུ་དུང་འབྱུང་ལྟ་བུར་གདགས། །འཚོ་བར་ལས་སྐྱངས་འཆི་བར་དུས་
བཏབ་གཅེས། །ཉམས་མ་ལོངས་ན་སྐྱལ་ལྗེ་ལྟ་བུར་གདགས། །གཉིས་ལ་ཞོན་ནས་གང་བཟང་སྟེང་དུ་
བློས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རག་གི་ལས་ནི་འཚོ་འཆི་ནད་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་དག་མི་དགའི་ཁ་
དམར་གདགས་པ་སྟེ། དེའང་ནད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་ལོམ་དུ་དུང་འབྱུང་པ་ལྟ་བུར་ཀྱང་
གྱིས་རྟོགས་པའི་ཁ་དམར་གདགས་ཏེ་འཚོ་བའི་ནད་རིགས་ཡིན་ན་སྐྱོན་མེད་པར་ལས་སྐྱངས་པའམ། མིན་ན་
འདི་ཙམ་ནས་འཆི་བར་འདུག་ཅེས་པའི་དུས་བཏབ་པ་གཅེས་ཤིང་། །ནད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་མ་ལོངས་ན་སྐྱལ་ལ་
ལྗེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ཁ་དམར་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལྟ་བུར་གདགས་དགོས་ཏེ། །བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་ལ་
ཞོན་ནས་རིམ་པས་བབས་གང་དང་གང་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཟང་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྟེང་དུ་
འབྲོས་པར་བྱའོ། །

༣ ཁ་དམར་གསུམ་དུ་གདགས་པ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་མཐུན་པར་སྐྱང་བ་གསལ་གདབ་
ཅིང་། །སློ་ཡི་ཚོད་པ་ཡུལ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྲིད་པའི་སློ་མི་དགག་པར་རྫོང་ལ་བྲོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ན་
ནད་པ་དང་སྐྱེན་པ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་སྐྱང་བ་གསལ་གདབ་ཅིང་བཤད་པ་དང་། །སྐྱེན་པའི་སློ་མི་ཚོད་ཀྱང་ཡུལ་
ནད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། །བཟང་ངན་གང་ཡང་སྲིད་པའི་སློ་མི་དགག་པར་རྫོང་ལ་འབྲོས་པ་སྟེ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་
སློ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་མཐུན་པ་གསལ་བར་གདབ་པ་དང་། ཡུལ་དང་བསྐྱུན་པ། རྫོང་ལ་བྲོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
དང་པོ་ནད་པས་དོགས་དང་སྐྱན་པས་ཉོགས། །གཅིག་པར་མཐུན་ན་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་བརྗོད། །ཅེས་པ་སྟེ།
དེ་ལ་འང་དང་པོ་ནད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ནད་འདི་ཡིན་ཀྱང་སྐྱམ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་སྐྱན་པས་ཉོགས་པའི་
ནད་དེ་གཅིག་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན་ན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་གསལ་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་།

༡ ཡུལ་དང་བསྐྱུན་པ།

གཉིས་པ་ནད་པས་དུག་དུ་དོགས་པ་ལ། །གཞན་བརྩུང་ཐོག་དུ་མ་བྱུང་བེར་སྲིད་ཕྱིར། །སློ་བསྐྱུན་དེར་བཏགས་
ནད་གང་ཡིན་པ་བཙུགས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡུལ་དང་བསྐྱུན་པ་ལ་ནད་པས་རང་གི་ནད་དེ་དུག་ཡིན་དུ་
དོགས་ནས་སྐྱས་པ་ལ་སྐྱན་པས་གཞན་དུ་བརྩུང་ནས་དུག་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐོག་དུ་མ་བྱུང་བས་མི་མཁས་ཞེས་
ཟེར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་ནད་པའི་སློ་དང་བསྐྱུན་ནས་ནད་པས་དོགས་པའི་ནད་དེ་ཡིན་པར་སློབ་བཏགས་ནས་
དོན་དུ་ནད་གང་ཡིན་པ་དེའི་བཙུགས་ལུགས་བྱའོ། །

༢ གསུམ་པ་རྫོང་ལ་འབྲོས་པ།

གསུམ་པ་འཚོ་འཆི་ཉེན་ཆེ་ཉེན་རྒྱུ་རྣམས། །ལྷང་རྟ་ལས་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱུ་དབང་གིས། །ཇི་འདྲ་འཆི་ལ་
ཇི་འདྲ་འཚོ་བའི་ཕྱིར། །ཁ་དམར་ཉ་ཅང་གསལ་བ་སྐྱ་མི་བཏུབ། །ཉེན་ཆེར་ཡོད་ཀྱང་གསོ་རུ་ཡོད་པར་སྐྱ། །ཉེན་
རྒྱུ་ཚོར་ཡང་བྱ་ར་དགོས་པར་སྐྱ། །ལར་ཡང་མི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་དག་དང་བསྐྱུན། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་པ་དེ་འཚོ་
བ་དང་འཆི་བ་སོགས་ཉེན་ཆེ་ཉེན་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱན་པ་དང་ནད་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷང་རྟ་ལས་
དབང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུགས་དང་རྒྱུ་དབང་གིས་ཇི་འདྲ་འཆི་ལ་ཇི་འདྲ་འཚོ་བ་སྟེ་དེས་པ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་ཁ་དམར་ཉ་ཅང་གསལ་བ་རྟུབ་རྟུབ་ལ་སྐྱར་མི་བཏུབ་སྟེ། ཉེན་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་ཀྱང་གསོ་རུ་ཡོད་པ་
ལྟར་སྐྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེན་རྒྱུ་བར་ཚོར་ཡང་འབད་པས་བྱ་ར་དགོས་པར་སྐྱ་ཞིང་གསོ་བར་བྱའོ། །དེ་བས་
ན་ལར་ཡང་མི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པ་མཐའ་དག་དང་བསྐྱུན་ནས་ནད་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སློ་དང་མཐུན་པར་ཁ་
དམར་གདགས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

༣ ཡིད་ཀྱི་ལས།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་ལས་དང་། །བྱ་དང་གྱི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ལས་མ་འཁྲུལ་བཙོན་པས་བསམ་ཞིང་
གཞིག། །ཅེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་བྱ་བ་གང་དང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བར་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་
པས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་གཞིགས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལས།

དེ་ལས་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་ལས་ནི་ལྷ་སྐྱོམ་སྦྱོང་པ་
གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱན་པས་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱང་པར་བྱ་བའི་ལས་ནི་ལྷ་བ་དང་སྐྱོམ་པ་དང་སྦྱོང་པ་གསུམ་
ཉམས་སུ་བྲང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་ལྷ་སྐྱོམ་སྦྱོང་གསུམ་ལས། ལྷ་བ་བཤད་པ། ལྷ་བ་ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་དབྱ་མར་རྟོགས། །དམན་མཐའ་
ལྷག་མཐའ་ལོག་པའི་མཐའ་སྤངས་པའི། །ཡང་དག་དབྱ་མར་བལྟ་བ་ལྷ་བའི་མཚོག། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་ལྷ་
སྐྱོམ་ཞེས་པར་སྦྱོ་ན་བསམ་ལས་འདས་ཤིང་ནང་དོན་རིག་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི་བྱུང་དཀར་པོ་མ་བུ་སོགས་གཞན་
དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་སྐབས་འདིར་སྐྱན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཁྱད་པར་གྱི་ལས་ལྷ་སྐྱོམ་སྦྱོང་གསུམ་ཡོད་
པའི་ལྷ་བ་ནི་ཉམས་སུ་བྲང་བར་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་དབྱ་མ་སྟེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
དེའང་ནད་དོས་འཛིན་དང་སྐྱན་དབྱུང་སོགས་དམན་པའི་མཐའ་དང་ལྷག་པའི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་མཐའ་སྟེ་རྣམ་
པ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡང་དག་པ་དབྱས་སུ་དང་པོ་འམ་དབྱ་མར་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་བའི་ཚུལ་རྣམས་
གྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་པའོ། །

༢ སྐྱོམ་པ་བཤད་པ།

སྐྱོམ་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་ངང་དུ་གནས། །ལོག་པའི་གོལ་ས་བཞི་རུ་མ་ཤོར་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱན་པ་རྣམས་
གྱིས་ཉམས་སུ་བྲང་བ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ནི་སྐྱོམ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་
མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྱུག་དུ་ཚད་མེད་བཞིའི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །དེའང་ཕྱོགས་
རིས་ཅན་དུ་སོང་ན་ལོག་པའི་གོལ་ས་ཡིན་པས་བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་བ་དང་། སྐྱན་པ་གཞན་གྱིས་བལྟས་པའི་ནད་པ་ཤི་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ནད་པ་
ཤི་གསོན་གང་ལའང་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་སྟེ་བཞི་རུ་མ་ཤོར་བ་གཅེས་སོ། །

༣ སྦྱོང་པ་བཤད་པ།

སྦྱོང་པ་སྤང་བྲང་གཉིས་ལས་མི་དགོ་སྤང་། །སྦྱོ་འཆལ་ཐོ་ཙ་སྦྱིག་པ་ངན་སྦྱོང་དོར། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་སྦྱང། །ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱན་པ་རྣམས་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱང་པར་བྱ་བའི་སྦྱོང་པ་ནི་སྤང་བར་

བྱ་བ་དང་། རྒྱང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་སློབ་གཙོ་དང་པོ་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་མི་དགོ་
 བ་བཅུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་པའི་མ་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སློ་སྤྱོད་དང་འཆལ་གཏམ་དང་ཐོ་ཚོད་སྤྲིག་
 ལབ་ལ་སོགས་པ་ཡ་རབས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་དང་བསྐྱེ་མི་རུང་བའི་རན་སྤོད་རྣམས་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ཉམས་སུ་རྒྱང་བྱ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོད་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་
 བཙོན་འགྲུས་རྣམས་དང་ཤུགས་ལས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་
 པར་བྱ་དགོས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་ནི་ཚོགས་མཚོད་བཅའ་བསྒྲིགས་
 སོགས་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་མཚོན་ཅམ་གང་ཞིག་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་
 གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཐ་ན་ཚོས་ཀྱི་དོན་སློ་གཙམ་འཆད་པ་དང་ཉན་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་
 པ་དང་། རན་སོང་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གནས་ལས་ལྡོག་ཅིང་སློབ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྐྱོབ་པ་ནི་མི་འཇིགས་པའི་
 སྦྱིན་པ། དུག་དང་མཚོན་སོགས་མ་ཡིན་པའི་དོར་ལོངས་སྤོད་ལ་ཐོངས་པ་མེད་པ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་ཐོངས་པ་ལ་ལྷག་པར་དུ་བྱམས་པ་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དགོ་བའི་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སེམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེ་ལ་སློབ་གཙོ་དང་པོ་སོགས་པ་མི་དགོ་བཅུ་སྤོང་བ་རྣམས་
 སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་
 ཅིང་སྐྱེས་པ་གོང་དུ་སྟེལ་བ་དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་སློ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱབ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གསུམ་མོ། །གཞན་གྱི་གཞོད་པ་སོགས་ལ་ཇི་མི་
 ལྷམ་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་ལྷམ་པ་མི་ཚོ་བའི་བཟོད་པ། ཚོས་ཀྱི་དོན་ཏུ་རལ་དུབ་ལ་
 ཇི་མི་ལྷམ་པ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་བཟོད་པ། ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། གནས་ལུགས་ལ་
 མི་སྐྱུག་པར་ཟབ་མོ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དགོ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སློ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལས་སློལ་བའི་ཁྲུང་འཁྲུང་བ་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། རང་
 གཞན་གྱི་དོན་ངོས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་རྩོམ་པར་སྤོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་གཉིས་སོ། །དགོ་བའི་དམིགས་པ་
 ལ་ཅེ་གཙམ་ཏུ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་སློ་ནས་བདེ་བ་ལྷན་པར་ཅན་
 ལྟར་བ་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། མངོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕྲུལ་སོགས་བསྐྱབ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷན་
 པར་ཅན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་བསམ་གཏན་གྱི་སློ་ནས་གཞན་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ཏེ་གསུམ་མོ། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སློ་གོས་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཚོས་

གྱི་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་མིང་དོན་མཉམ་དུ་དམིགས་པ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ། དོན་ལ་གཙོ་བོར་
དམིགས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་མོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་པ། འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲན་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་
མཐར་ཐུག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྲན་པ་
དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལ་འང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་འབྲས་
བུ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱབ་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ཚོ་འདྲིར་སྦྱིད་པ་
དང་། །དབང་དང་ཡོངས་སྟོན་དགའ་བདེ་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲན་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཚོ་འདྲིར་སྦྱིད་པ་དང་ཀུན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་དབང་ལྷུག་དང་ཡོངས་སྟོན་དགའ་བ་
དང་བདེ་བའི་དཔལ་འཕྱོར་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །

༢ རྒྱབ་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་དག་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྲན་ཡིན་པས། །དེ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་མི་ལ་འཕྱུར། །འཚོ་བའི་མི་ལ་འང་སྤྲན་བཞིན་
བག་པལ་ལ། །བརྟག་ཅིང་ཚོད་སྲང་སྟོན་པ་བསྟན་ལ་བཅོས། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །འདོད་པའི་ཟས་དང་ཡོངས་སྟོན་ལྷགས་ལས་འབྱུང་། །འདི་དུས་བག་དང་ལྡན་པས་བཅོའ་བར་
བྱ། །བྱིན་པའི་དུས་སུ་ཟས་ལོར་གཤེར་ཞིང་སྲངས། །འགྲངས་ན་འིན་བྱས་བཟེད་ནས་ལན་མི་ཕྱེར། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྤྲན་དེ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་སྤྲ་གསང་མེད་པར་མི་ལ་འཕྱུར་ཏེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་ལ་འཚོ་ཞིང་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་ལ་
འང་རང་གི་སྤྲན་བཞིན་དུ་བག་པལ་ལ་ཤེས་རྒྱུད་ཅི་ལྟ་བུ་བརྟག་ཅིང་ཚོད་སྲང་བའི་སྐོ་ནས་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དང་
བསྟན་ལ་མི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅོས་ན་རྒྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་སྤྲན་པའི་
གྲགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཟས་དང་ཡོངས་སྟོན་ནི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
རོ། །སྤྲན་པས་འདྲིའི་དུས་སུ་ཁེངས་པ་དང་བཀམ་ཆགས་མི་བྱ་བར་བག་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་ཡོན་ཏན་བཅོའ་
ཞེས་པ་ཅང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྒྱུད་མི་གསོན་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་ནད་པ་ལ་རང་ཉིད་བྱིན་
ཞིང་མཁོ་བའི་དུས་སུ་ཟས་ལོར་ལ་སོགས་པའི་གཏང་རག་ཇི་ལྟར་འཚོམ་པ་དགོས་ཞེས་ངག་གི་གཤེར་ཞིང་སྲང་

དགོས་ཏེ། དེ་ལས་འགྲངས་ནས་ནད་པ་སོས་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་སློན་པའི་དྲིན་བྱས་པ་བརྗེད་ནས་ལན་ཙམ་ཡང་
མི་ལྟར་རོ། །

༢ མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་གཡོ་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས། སྤངས་ནས་ནད་པ་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། སློ་མེད་སངས་རྒྱུས་
ས་ལ་བགྲོད་འགྱུར་ཞེས། །འཚོ་མཛད་སློན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སློན་པའི་རྒྱ་
དང་རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད། མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་གཡོ་སྐྱེ་རང་འདོད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་ནད་པ་རྣམས་
གསོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སློན་པ་དེ་ནི་སློན་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་ཀྱི་ས་ལ་ལྷུང་དུ་བགྲོད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འཚོ་མཛད་སློན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཐར་འདོད་རྣམས་
ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་ །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་རྒྱུང་ལས། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱུས། །འཚོད་པས་
མཉེས་དང་ཐོབ་པའི་རྒྱ། །སེམས་ཚན་པན་པ་མཚོག་ཡིན་པར། །ང་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤད། །ཅེས་
དང་། བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཞེས་ལེའུ་བརྒྱ་དང་གཅིག་པ་ལས། །འདིར་བསྐྱབས་བརྟགས་དང་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་
པས། །ཚོ་དང་ལོ་དང་བདེ་དང་གཉེན་པ་ཐོབ། །གཡོ་སྐྱེ་འདོད་སྤངས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དང་ལྡན། །གང་ཞིག་
ནད་པ་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། །སློ་མེད་སངས་རྒྱུས་ས་ལ་བགྲོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །འདུལ་བ་ལུང་ལས།
འཚོ་བྱེད་གཞོན་ལུས་གསོས་ཞེས་བྱ་བ་རིག་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། །སློབ་
དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། །སེམས་ཚན་ནད་པ་རྗེས་སུ་ལྟོད་པ། །ནད་སོས་ཀྱང་གྱི་བར་དག་ཏུ། །སློན་དང་སློན་པ་ཉིད་དང་
ཡང་། །དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་ནད་པ་ལ་པན་གདགས་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་སུ་ལྷུང་བ་
གཞན་མེད་པར་བཤད་པས། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་རྫོགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་གཞན་དོན་ལྷུང་ལེན་པ་དང་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྟ་མའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་རིམ་པས་བགྲོད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། མཐར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཁོན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པས། །རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཏུ་གིའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྡན་ཕྱིང་བས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་མ་རྒྱ་ཁ་ལ་སྐྱལ་བའི་སྟོང་ཐེག་སྐྱུག་བསྐྱལ་སྐྱུན་
སེལ་ཐུགས་རྗེའི་ཉི་འོད་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འབད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཚོག་ཚོ་
འདི་འམ་བར་དོ་ཐ་མའང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དུག་རྒྱུན་ལ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བ་བས་ལམ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་
ཤིང་ལོགས་ནས་བཙུག་མི་དགོས་པའི་ཉེ་ལམ་ཀྱུན་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་
འཛོམས་པའི་རིག་པ་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །

སྐྱུལ་པ་བསྐྱུ་ཚུལ།

ཞེས་གསུངས་ནས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེན་པའི་རྒྱལ་པོའི་དབྱུང་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅེས་
གསུངས་ནས་རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་གྱི་རོ་བོ་བྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱེན་པའི་རྒྱལ་པོའི་དབྱུང་གཙུག་ཏུ་
ཐིམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཚི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་གྱི་
གསོ་བ་པོ་སྐྱེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་སྐྱེན་ཅུ་ཚ་གཅིག་པའོ། །།

བདུད་ཚི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་
བྱ་བ་ལེའུ་སྐྱེན་ཅུ་ཚ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་རྫོགས་སོ། །།

སྐྱེས་པ། ཚུལ་འདི་ཡིད་དུ་ངེས་དང་གྲོགས་པས་ཀྱང་། རིག་བྱེད་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་འཆི་གསོས་གྱི། །གཞུང་
དོན་དཔག་དཀའ་རྒྱ་ཆེ་སྐྱེ་ལྟ་བུའི། རྒྱུད་ཆེན་ཉི་ལྔའི་སྐྱང་བ་ཆེས་འཕྲོག་པ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་འདིར་
ལུགས་ངན་འཁྲོག་བཤད་དང་། །དགོངས་དོན་ལམ་བཟང་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ། ཆོག་སྟན་ནགས་
རྒྱངས་འབྲུག་པོས་འགགས་པ་ཀུན། །ལུང་རིགས་དབྱུད་པའི་མེ་ཡིས་དེ་བཙོམ་ཞིང་། །དགོངས་དོན་ལྔ་བའི་
བཞིན་རས་གྱིས་བཀྲ་བའི། རྒྱུད་ཆོག་ལུས་ལྷ་སྟེམ་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། །ལེགས་བཤད་མཛེས་མ་མགོན་དུ་
བོས་ཟིན་གྱི། །སྟོ་གསལ་སྟེད་ལྷན་མཆིས་སམ་དབྱུད་བྱར་འོས། །ཞེས་སྐྱེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤད་པའི་རྒྱུད་
རྫོགས་པའི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །།

ཨོ་སྐྱེ། ལུག་ན་པར་སྐྱེ་བུ་བསྐྱེན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ལུགས་བསྐྱེད་མཐའ་བྲལ་ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་གྲོང་།
གང་འདུལ་ཐོན་ལས་ཉིན་བྱེད་འོད་སྐྱང་གིས། །བསྐྱེན་འགོ་མན་བདེ་པར་སྐྱོ་ཅི་ཡང་འཇུག། །བཙོམ་ལྷན་འཚོ་
མཛད་སྐྱེན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །དྲུག་རྣམ་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་བེདྲུ། །འཇམ་མགོན་མི་ཡི་རྣམ་པོ་འཁོར་ལོས་
སྐྱུར། །ཁྱི་སྲོང་གཉིས་པ་དེ་མོ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེན། །བྲངས་མེད་ཆོགས་པའི་བསོད་ནམས་ལྷ་གཏེར་
རུལ། །སྤངས་རྫོགས་རིན་ཆེན་གདེངས་ཀ་དབྱིངས་སུ་བཏེག། །བཤད་སྐྱབ་དགོས་འདོད་ལོར་བུའི་འབྲུང་
གནས་ཆེ། །སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་ཡི་དབང་པོ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་འགོ་མགོན་པའི་ཆེན་ལྷན་སྐྱོང་བུ་རྒྱུའི་ཞབས་
གྱིས་མཛད་པའི་གསོ་རིག་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་བསྐྱེན་བཙོམ་བེདྲུ་སྟོན་པོ་འདི་ཉིད་འཕྲིན་
ལས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་ཡི་གེའི་ཆོགས་རྣམས་མི་གསལ་བར་བཏེན་རབ་ཆོས་ས་བྱི་ལོར་གཞུང་ས་
མཚོག་ནས་པར་གཞི་གསར་བསྐྱེན་མཛད་སྐབས་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་དུ་ཆོས་གྱི་སང་གསོ་སོ། །